

ЧАТЫРЫ
СУСТРЭЧЫ
З КАРАТКЕВІЧАМ

7

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

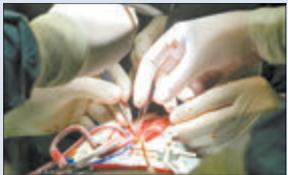
Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

СЭРЦА
ПАД РУКАМІ

8

11

ВЕРАСНЯ 2019 г.

СЕРАДА

№ 172 (29039)

ДЗЕ «НАРАДЖАЮЦЦА» РОБАТЫ

Фота БелТА

Учора ў Брэсцкім дзяржаўным тэхнічным універсітэце ўрачыста адкрылі лабараторыю прамысловай роботатэхнікі. Плошча лабараторыі — каля 200 квадратных метраў. У яе абсталяванне — камп'ютарную тэхніку, найноўшыя мадэлі робатаў — укладзена некалькі

сотняў тысяч долараў. Тут змогуць навучацца не толькі студэнты і школьнікі — створаная база дазваляе працаваць і над навуковымі праектамі. На здымку: праграміст лабараторыі роботатэхнікі Арцём СКАРУБА вывучае магчымасці новага абсталявання.

Энергазамышчэнне

СУМКА БРЫКЕТАЎ ДЛЯ ДАЧНІКА

Торф лічыцца добрым палівам, натуральным кампостам і можа стаць альтэрнатывай такім лекавым сродкам, як актываваны вугаль

Да 80-х гадоў мінулага стагоддзя 60 % цеплавой энергіі нашай краіны выраблялася на торфе. У Пухавіцкім раёне вырас пасёлак Праўдзінск, жыхары якога былі работнікамі торфабрыкетнага завода «Сяргеевіцкае». Брыкеты адсюль пастаўляліся на Жодзінскую ЦЭЦ і Васілевіцкую ГРЭС у Светлагорску. Потым наступіла эпоха газу, але, як гаворыцца, новае — добра забытае старое, таму торф перажывае другое нараджэнне. На яго пераходзяць некаторыя кацельні ў навакольных населеных пунктах і ў самой сталіцы.

СТАР. 4

Зямельнае пытанне

РОДНАЕ ПОЛЕ ЗІНЕВІЧА

Фермер працуе на зямлі,
якая належала яго бацькам і дзядам

Яны здаўна жылі на памежжы. Мелі ўласны надзел у роднай вёсцы Гінавічы Гродзенскага раёна. Частка зямлі Зіневічаў засталася на тэрыторыі Польшчы. У 90-я гады Станіслаў Іосіфавіч атрымаў у карыстанне зямлю свайго дзядулі. А зараз у яго валоданні знаходзіцца ўчастак, які на парадак перавышае былы сямейны надзел.

НЕ ЗДРАДЗІЎ ЗЯМЛІ

Станіслаў Іосіфавіч расказаў, што дзядулін надзел знаходзіцца каля самай беларуска-польскай мяжы. Калі яго бацькі пажаніліся, яны аб'ядналі свае ўчасткі, і атрымалася крыху больш за 30 гектараў. Але ў хуткім часе гэтыя землі адышлі калгасу. Бацькі тады і падумаць не маглі, што калі-небудзь іх сын будзе самастойна працаваць на зямлі сваіх продкаў, ды яшчэ і пашырыць гэты надзел у дзесяць разоў. Але адбылося менавіта так.

СТАР. 9

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзімір КУХАРАЎ,
намеснік прэм'ер-міністра:

«Цяпер штогадовы рост тарыфаў на паслугі ЖКГ у рэспубліцы не перавышае \$5. Гэтану спрыяе зніжэнне выдаткаў у жыллёва-камунальнай гаспадарцы, што, у сваю чаргу, дазваляе практычна на ўсіх відах паслуг выйсці на іх сабекошт. Акрамя ацяплення і гарачага водазабеспячэння, беларусы ўсе астатнія віды паслуг аплачваюць ужо на 100%. Далей іх павышэнне магчыма толькі індэксацыяй. Сёлета былі зменены падыходы да тарыфаў. Калі раней з 1 студзеня павышалі на \$5 тарыфы, то з гэтага года падзялілі павышэнне на два этапы. З 1 студзеня ўзнялі на \$3,9, а з 1 чэрвеня на ацяпленне і гарачае водазабеспячэнне — на \$1,1. Бачым, што такую тэндэнцыю трэба працягваць. Налета плануем таксама ў два этапы павышаць, і прыблізна ў такой жа прапорцыі».

КОРАТКА

- У Беларусі ў жніўні зафіксавана дэфляцыя. Індэкс спажывецкіх цэн на тавары і паслугі ў параўнанні з ліпенем склаў 99,8%.

- Больш за 260 нацыянальных назіральнікаў на парламенцкіх выбарах атрымалі акрэдытацыю выбаркамаў.

- У Гомелі з Сожа дасталі нямецкія артылерыйскія снарады часоў вайны. Гэта нямецкія 88-міліметровыя снарады без узрывальнікаў. Вага выбуховага рэчыва складае каля 800 г у кожным.

- Прыкладна \$40 мільярд інвестыцый прыцягнута для будаўніцтва найбуйнейшага ў Беларусі ветрапарку ў Віцебскай вобласці.

ISSN 1990 - 763X

Падпішыся на «Звязду» — і выйграй карысны приз!

Ідзе падпіска на IV квартал 2019 года

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ - БУДЗЕ ЦІКАВА!

Падтрымка з гарантыяй аддачы

Аляксандр Лукашэнка абмеркаваў са старшынёй Мінскага абласнога выканаўчага камітэта Анатолем Ісачанкам пытанні развіцця рэгіёна ў сацыяльнай, будаўнічай сферах. Асабліва спыніліся на дзяржаўнай прамысловасці.

Прэзідэнт адзначыў, што дзяржава не можа ўвесь час цягнуць на плячах прадпрыемствы і аказваць ім матэрыяльную падтрымку без гарантыяй аддачы. «Там аж да 35-га года адтэрміноўкі, растэрміноўкі, крэдыты і гэтак далей», — удакладніў кіраўнік краіны.

Для вырашэння гэтых пытанняў губернатар звяртаўся ў ўрад. «Яны табе казалі: не-не, мы да Прэзідэнта не пойдзем. Устаноўка такая. І яны вырашылі, ці ты вырашыў, непасрэдна з Прэзідэнтам абмеркаваць гэтыя пытанні. Я гэта спецыяльна публічна кажу, каб і іншыя разумелі, што прыныцы работы адзін. Я гатовы выслухоўваць праблемы, складаныя праблемы, якія трэба вырашаць, іх заўсёды хапае і ў нас, і ў іншых дзяржавах. Але рашэнне гэтых

проблем не павінна адкладвацца, калі датычыцца падтрымкі і дапамогі з боку дзяржавы, на няпэўныя часы, калі нас з табой не будзе. Растэрміноўкі вы такія прапаноўваеце часам», — сказаў лідар дзяржавы.

Яшчэ адно пытанне, на якое патрабуе адказу Прэзідэнт, — за кошт каго будуць падтрымліваць прамыслоўцаў?

Па словах кіраўніка краіны, першая праблема стратных прадпрыемстваў — кадры. «Як толькі мяняем кіраўніка, адразу з'яўляецца нейкі ўсплёск актыўнасці на прадпрыемствах. Потым ён за дзесяць гадоў кладзецца на пасаду і не варушыцца, а мы ўсё яму даём адтэрміноўкі, растэрміноўкі і забяспечваем яму бюджэтныя ўліванні».

Існуючыя праблемы неабходна вырашаць усім, у тым ліку і працоўнаму калектыву прадпрыемства — такі прыныцы прапанаваў Прэзідэнт губернатара.

«Калі ёсць пытанне, я скажу, будзем мы яго вырашаць ці не. Калі будзем, за кошт каго. Калі пазычыць грошай на год-два, я ўжо казаў, — калі ласка, можам пазычыць, але на год, на два. І не дай Бог, калі хтосьці іх не

верне», — перасцярог беларускі лідар.

Прадпрыемствы, пра якія сёння ішла размова, ужо атрымлівалі падтрымку ад дзяржавы і не выканалі свае абавязкі па крэдытах.

Анатоль Ісачанка падзякаваў Прэзідэнту за падпісанне ўказа па фінансавым аздараўленні холдынга «Мясамалпрам». Нарматыўна-прававы акт забяспечыў стабільную работу ў гэтай сферы ў сельскай гаспадарцы. «За першае паўгоддзе мы атрымалі дзесьці 75 мільёнаў прыбытку. Выручка павялічылася на аднаго працоўнага, практычна 25 тысяч стала», — далажыў кіраўнік Мінскай вобласці.

«Вось у такім плане я гатовы табе дапамагачь і падтрымліваць. Дапамаглі — абавязкі выконваюцца, пад'ём пайшоў. Калі ласка, па любым прадпрыемстве. Але не ў прорву», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Некаторыя падрабязнасці сустрэчы з лідарам краіны Анатоль Ісачанка расказаў журналістам: «Таксама былі ўзняты пытанні далейшага развіцця нашай Мінскай вобласці ў плане адукацыі, аховы здароўя, будаўніцтва і ін-

шыя. Былі абзначаны падыходы для вырашэння гэтых пытанняў: што мы плануем рабіць, за кошт якіх рэсурсаў. У асноўным гэта нашы крыніцы — абласны бюджэт плюс крэдытная маса. Прэзідэнтам гэтыя падыходы былі падтрыманы. Нам застаецца толькі працаваць».

Агучыў губернатара і высновы абмеркавання падтрымкі для прадпрыемстваў — яна будзе аказана тым, хто яе аддаць.

Паводле слоў Анатоля Ісачанкі, па выніках сямі месяцаў усе паказчыкі вобласці выконваюцца. Тэмпы росту — пяць працэнтаў, і да канца года гэту лічбу плануець утрымаць.

Амаль 30 працэнтаў жылля, якое ўзводзіцца ў рэспубліцы, будуюцца на Міншчыне, таму старшыня аблвыканкама звярнуў увагу на даручэнне ў сферы будаўніцтва. «Тут таксама былі абзначаны падыходы — прыярытэт надаваць тым прадпрыемствам ці забудоўшчыкам, у якіх ёсць поўнаасцягвая база, механізмы, будаўнічае абсталяванне. І яны могуць не толькі кагосьці наняць, а самі заходзіць і будаваць», — канстатаваў Анатоль Ісачанка.

Марыя ДАДАЛКА.

Ва ўрадзе

ПЕРАПІС ЯК БАЗІС ДЛЯ ЭКАНОМІКІ

Звесткі, якія будуць атрыманыя па выніках правядзення маючага адбыцця перапісу насельніцтва, стануць базісам для прыняцця рашэнняў у эканамічнай і сацыяльнай сферах. Пра гэта заявіў на пасяджэнні Прэзідэнта Саўміна прэм'ер-міністр Сяргей Румас.

Кіраўнік урада нагадаў, што з 4 да 30 кастрычніка ў Беларусі пройдзе важнае для кожнага жыхара краіны і грамадства ў цэлым мерапрыемства — перапіс насельніцтва. «Атрыманыя па выніках праведзеных апытанняў звесткі стануць базісам для прыняцця рашэнняў у эканамічным і сацыяльным жыцці дзяржавы. На іх аснове ўрад, органы мясцовага самакіравання будуць прымаць рашэнні па фінансаванні сацыяльнай сферы, умацаванні абароназдольнасці і ўкладанні дзяржаўных інвестыцый», — падкрэсліў Сяргей Румас. Таму, дадаў ён, ад таго, наколькі якасна будзе праведзена гэтае мерапрыемства, залежыць у канчатковым выніку правільнасць і дакладнасць атрыманых звестак, а гэта планаванне беларускай эканомікі на найбліжэйшыя 10 гадоў.

Як было адзначана, падрыхтоўка да правядзення перапісу насельніцтва вялася ў краіне на працягу апошніх двух гадоў, актыўна працавала часова Рэспубліканская камісія па садзейнічання перапісу пад кіраўніцтвам першага намесніка прэм'ер-міністра Беларусі Аляксандра Турчына. Таму пасяджэнне Прэзідэнта, па словах Сяргея Румаса, гэта, па сутнасці, зверка гадзіннікаў. На ім кіраўнік урада папрасіў даць ацэнку гатоўнасці органаў дзяржкіравання (перш за ўсё ў рэгіёнах) да правядзення маючага адбыцця перапісу, а таксама пазначыць праблемы, якія патрабуюць вырашэння.

У прыватнасці, важнай асаблівасцю будучага перапісу з'яўляецца магчымасць для грамадзян прайсці апытанне самастойна праз інтэрнэт, што значна спросціць работу часовага перапіснага персаналу і адначасова дазволіць ахапіць большую колькасць апытаных асоб. Аднак, лічыць прэм'ер, у насельніцтва можа ўзнікнуць шэраг арганізацыйных і тэхнічных пытанняў па праходжанні самога перапісу.

Асобнай увагі, па словах кіраўніка ўрада, заслугоўвае і пытанне бяспекі асоб, якія будуць задзейнічаныя ў якасці часовага перапіснага персаналу.

БелТА.

УСЁ ІДЗЕ ПА ПЛАНЕ

Двухбаковыя адносіны ў Саюзнай дзяржаве сталі асноўнай тэмай размовы кіраўніка краіны з сакратаром Савета бяспекі Расіі Мікалаем Патрушавым.

Сустрэчу з Мікалаем Патрушавым Прэзідэнт пачаў з падарунка — дасье аб службе і рабоце госьця ў Беларусі. «Афіцыйна ўручаю вам ад Камітэта дзяржаўнай бяспекі. Я думаю, вам прыемна будзе ўспомніць гэтыя гады», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Шэраг пытанняў сакратар Савета бяспекі Расіі абмяркоўвае са сваім беларускім калегам Станіславам Засем, але тэмы для змястоўнай размовы ёсць і на ўзроўні Прэзідэнта. Актуальнасці дадае і нядаўняя сустрэча прэм'ер-міністраў па распрацоўцы і рэалізацыі дагавора аб Саюзнай дзяржаве. «Мы спрабуем выйсці на тое, на што мы можам на дадзеным этапе выйсці. Але пры гэтым мы з Уладзімірам Уладзіміравічам у Піцеры дакладна адказалі на ўсе пытанні і паставілі задачы ўрадам, у якім кірунку нам тут трэба рухацца», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Ён звярнуў увагу, што некаторыя сродкі масавай інфармацыі візіт Мікалая Па-

трушава падаюць як нейкую надзвычайную рэч. «Ніякай надзвычайшчыны няма. Даўно запланаваны ваш візіт у Беларусь. Я яшчэ раз падкрэсліваю: ён будзе вельмі карысны для далейшага руху ў беларуска-расійскіх адносінах, — звярнуў увагу лідар краіны. — Нягледзячы на шэраг пытанняў, нават адчувальных, дай бог, каб іншыя дзяржавы мелі такія адносіны адна з адной, якія маюць сёння Беларусь і Расія».

ОКАМЕНТАРЫЙ У ТЭМУ

У фокусе ўвагі на сустрэчы Аляксандра Лукашэнка і Мікалая Патрушава былі пытанні стратэгічнай стабільнасці, змяненні ў міжнароднай і рэгіянальнай бяспецы, новыя выклікі і пагрозы, рэакцыя на дзеянні партнёраў у ваеннай сферы. Напрыклад, выхад ЗША з дамовы аб ДРСМД, уплыў гэтага кроку на еўрапейскую бяспеку, размяшчэнне сістэмы супрацьракетнай абароны ў найбліжэйшы час у Польшчы.

«Мы не збіраемся першымі што-небудзь рабіць, але мы будзем рэагаваць на тыя пагрозы, якія будуць абзначаны. Што датычыцца новых выклікаў і пагроз, то ў вас прайшла сур'ёзная канферэнцыя (Міжнародная антытэрарыстычная канферэнцыя высокага ўзроўню. — «Зв.»), і Прэзідэнт Беларусі зрабіў вельмі важныя заявы. Мы кансалідуем, неабходна аб'ядноўваць намаганні ў барацьбе з гэтай пагрозай (тэрарызмам. — «Зв.»). І вельмі важна, каб ніводная дзяржава не аказвала падтрымку тэрарыстычным арганізацыям і не выкарыстоўвала гэтыя арганізацыі ў нейкі момант у сваіх інтарэсах», — рэзюмаваў Мікалай Патрушаў.

Мікалай Патрушаў перадаў Аляксандру Лукашэнку прывітанне ад Уладзіміра Пуціна і адзначыў, што работа саветаў бяспекі вядзецца па плане, прадукцыйна і так будзе далей.

«Вы згадалі сустрэчу прэм'ераў. Яны пафармавалі дакумент: гэта і праграма дзеянняў, і 31 дарожная карта. Ніхто не павінен спяшацца», — падкрэсліў сакратар Савета бяспекі Расіі.

Марыя ДАДАЛКА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Каралева Вялікабрытаніі паставіла кропку ў пытанні аб «брэксце»

Каралева Вялікабрытаніі Лізавета II падпісала законапраект, які забараняе «брэксці» без здзелкі. Ён быў унесены лейбарыстам Хілары Бенам. Сутнасць законапраекта зводзіцца да таго, што

ў тым выпадку, калі 19 кастрычніка (праз два дні пасля саміту ЕС) у Вялікабрытаніі па-ранейшаму не будзе новага пагаднення з ЕС, прэм'ер абавязаны будзе папрасіць Брусель аб пераносе тэрміну «брэксці» з 31 кастрычніка на 31 студзеня 2020-га. Як заўважаюць эксперты, падпіс Лізаветы II, так званая «каралеўская санкцыя», — на самамрэч фармальнасць. Тым не менш законапраект быў прыняты абедзвюма палатамі парламента ў рэкордных тэрмінах: усе тры чытанні ў палаце абшчын ён прайшоў за адзін дзень, палата лордаў ухваліла яго за два дні. Прэм'ер Борыс Джонсан пры гэтым выступае катэгарычна супраць любых адтэрміновак «брэксці» і мае намер вывесці краіну з ЕС 31 кастрычніка ў любым выпадку — з пагадненнем або без. Праўда, як ён збіраецца зрабіць гэта, не парушыўшы закон (а такое парушэнне пагражае Джонсану судовым працэсам і патэнцыйна нават турмой), не зусім зразумела.

Заснавальнік Alibaba Джэк Ма сышоў у адстаўку

Мільярдэр Джэк Ма (сапраўднае імя Ма Юнь) сышоў з пасады старшыні савета дырэктараў заснаванай ім кампаніі Alibaba, паведаміла Bloomberg. Капітал 55-гадовага бізнесмена складае на гэты момант 41,8 мільярда долараў. Яго шлях ад прадпрымальніка, які пачынаў свой бізнес у 1999 годзе, працягваўся ва ўласнай кватэры, да магната электроннай камерцыі заслугоўвае асобнай старонкі ў падручніку па гісторыі эканамічнага ўздыму Кітая, адзначае агенцтва. Джэк Ма застанецца ў складзе Alibaba Partnership. Гэта група, якая складаецца з кіраўнікоў найвышэйшага звяна прадпрыемстваў, што ўваходзяць у Alibaba Group. Яе магчымасці дазваляюць вылучаць, а часам і проста прызначаць супрацоўнікаў на пасады ў свеце дырэктараў кампаніі. Пра свой сыход з вядучай ролі Джэк Ма абвясціў яшчэ год таму. Па словах бізнесмена, гэтая змена кіравання дэманструе, што Alibaba перайшла на наступны ўзровень карпаратыўнага кіравання, які прадугледжвае апору не на пэўных асоб, а на культуру развіцця талентаў і арганізацыйную дасканаласць. Месца Ма зойме генеральны дырэктар кампаніі Дэнэл Чжан, паведаміў тэлеканал CNBC.

Трампа назваў сваіх канкурэнтаў на выбарах прэзідэнта «трыма ёлупамі»

Прэзідэнт ЗША Дональд Трамп раскрытыкаваў сваіх канкурэнтаў на рэспубліканскіх праймерыз перад прэзідэнцкімі выбарамі 2020 года. Былы губернатар штата Паўднёвая Караліна Марк Сэнфард днямі стаў трэцім кандыдатам ад Рэспубліканскай партыі, які заявіў пра свой намер скласці канкурэнцыю Трампу ў барацьбе за прэзідэнцкае крэсла. Першым у лютым гэтага года падобны намер выказаў былы губернатар Масачусетса Біл Уэлд, другім у жніўні стаў былы кангрэсмен-рэспубліканец Джо Уолш. «Тры ёлупы (Сэнфард, Уэлд і Уолш, адсылка да амерыканскага тры артыстаў вадэвіля XX стагоддзя. — «Зв.»), гэтыя жудасныя няўдачнікі... спрабуюць на шчасце!» — напісаў Трамп у сваім мікраблугу ў Twitter.

Дзейныя прэзідэнты ЗША толькі зрэдку сутыкаюцца з апазіцыяй ва ўласнай партыі пры спробе перабрацца на другі тэрмін, хоць гэта не з'яўляецца ўнікальнай падзеяй. Апошнім разам падобнае адбылося ў 1992 годзе, калі Пэт Б'юкенен беспаспяхова спрабаваў дамагчыся намінацыі Рэспубліканскай партыі ў абыход дзейнага прэзідэнта Джорджа Буша-старэйшага. Буш тады без цяжкасцяў перамог Б'юкенена на праймерыз, але прайграў выбары дэмакрату Білу Клінтану.

Лёгкая атлетика

МАТЧ, ЯКІ АБ'ЯДНОЎВАЕ ЛЮДЗЕЙ З РОЗНЫХ КРАІН

Учора позна вечарам завяршылася двухдзённая матчавая сустрэча па лёгкай атлетыцы Еўропа — ЗША. Пра яе канчатковыя вынікі мы паведамім заўтра. А пакуль — пра тое, чым быў адметны першы дзень.

У панядзелак прайшлі спаборніцтвы ў 18 відах праграмы. Пасля яго наперадзе былі еўрапейскія спартсмены, якія набралі 328 ачкоў, у актыве амерыканцаў 312 заліковых балаў.

Сярод нашых спартсменаў пераможцаў спаборніцтваў па вышыню з найлепшым вынікам сезона стаў Максім Недасекаў. Наш спартсмен пераадолеў планку на вышыні 2 м 35 см. Беларус спрабаваў скокнуць яшчэ вышэй, але 2 м 37 см узяць не змог.

— Матч Еўропа — ЗША арганізаваны на самым высокім узроўні. Да яго я падышоў у добрым эма-

цыянальным стане. Скокнуў 2,33 і вырашыў: чаму б не паспрабаваць 2,35. Атрымалася, — адзначыў Недасекаў. — Такія матчы аб'ядноўваюць людзей з розных краін. Выдатна адчуваць падтрымку і перажыванні балельшчыкаў.

Беларуска Таццяна Халадовіч заняла другое месца ў спаборніцтвах па кіданні кап'я. Яе вынік — 64 м 41 см, пераможцай стала амерыканка Кара Уінгер, якая ў апошняй спробе кінула кап'ё на 64 м 63 см.

— Нам былі створаны выдатныя ўмовы для трэніровак, якія адпавядаюць самым высокім стандартам, — сказала беларуская спартсменка. Таксама яна адзначыла ўзрушальную атмасферу на стадыёне «Дынама». Падтрымаць беларуску падчас выступлення на гістарычных матчы ў Мінск прыехалі родныя, блізкія і сябры. Таццяна Халадовіч падкрэсліла, што ў яе атрымалася не ўсё задуманае і яна разлічвае выйсці на пік

Таццяна ХАЛАДОВІЧ.

формы да чэмпіянату свету ў горадзе Доха.

Кажуць удзельнікі.

Дарэл Хіл (ЗША):

— Я шчаслівы прыехаць у Беларусь і быць часткай прыгожага спартыўнага свята. Удзячны, што Беларуская федэрацыя лёгкай атлетыкі змагла арганізаваць такую вялікую падзею. Усё цудоўна: на стадыёне выдатная атмасфера, заўзятары вельмі паважліва ставяцца да спартсменаў абедзвюх камандаў, і гэта выдатна. Рады, што, як і абяцаў, адправіў ядро за адзнаку 22 м, паказаўшы свой найлепшы вынік у гэтым сезоне і пацешыўшы гледачоў.

Павел Файдэк (Польшча):

— Правядзенне матчавай сустрэчы Еўропа — ЗША ў Мінску — выдатная ідэя. Тут вельмі добрая атмасфера, на трыбунах шмат балельшчыкаў, якія не шкадуючы сіл падтрымліваюць спартсменаў. Гэта адны з самых лепшых спаборніцтваў, у

якіх я ўдзельнічаў за сваю кар'еру. Усе службы працуюць дакладна, заўсёды гатовыя прыйсці на дапамогу. Вельмі добрая ідэя, якая напэўна знойдзе працяг.

Вадэлайн Джонатас (ЗША):

— Стадыён «Дынама» ўтрымлівае ўсё неабходнае для добрага выступлення спартсменаў на лёгкаатлетчным матчы Еўропа — ЗША. Я рада таму, як прабегла гэтую гонку, думала толькі пра перамогу. Матч арганізаваны на самым высокім узроўні. Адчуваецца, што праведзена вялікая работа па падрыхтоўцы. Нельга не адзначыць зручны і прыгожы стадыён, на якім ёсць усё неабходнае для паспяховага выступлення спартсменаў.

Учора спартсмены завяршылі выступленне на лёгкаатлетчным матчы Еўропа — ЗША на стадыёне «Дынама». Выступленні прайшлі яшчэ ў 19 відах праграмы.

Івана КУПАРВАСА.

Максім НЕДАСЕКАЎ.

ФОТА БЕЛТА

Тэхналогіі

Здаць доллары цяпер можна кругласутачна

У Мінску запусцілі сетку валютных аўтаматаў

Адзін з камерцыйных банкаў днямі запусціў у сталіцы нашай краіны сетку банкаматаў з функцыяй абмену валюты. Прылады дазваляюць як набываць, так і здаваць замежную валюту.

Характэрна, што тэрміналы мяняюць валюту па афіцыйным курсе банка. Для гэтага трэба выбраць аперацыю і валюту, пасля чаго ўнесці наяўныя. На экране адлюстравана сума ў дзвюх валютах і памер безнаўнай рэшты ў беларускіх рублях. Апошняю можна, напрыклад, перавесці на картку, папоўніць баланс мабільнага тэлефона або перавесці на дабрачынны рахунак. Пасля гэтага прылада выдае грошы ў патрэбнай валюце. Пры здзяйсненні аперацыі банк просіць улічваць мінімальны намінал банкнот.

Шматфункцыянальныя прылады ёсць у цэнтры Мінска (аддзяленне на Машэрава, 80), каля станцыі метро Усход і Малінаўка. Інавацыйны банкамаат таксама ўстаноўлены ў Нацыянальным аэрапорце, яшчэ адзін — у Кобрыне, у лічбавым офісе банка ў ГЦ «Палессе».

«Новыя прылады дазваляюць здзяйсняць валютна-абменныя аперацыі ў любы момант, калі ў гэтым паўстане неабходнасць, без прывязкі да графіку работы аддзяленняў банка, — адзначыла выканаўчы дырэктар БПС-Ашчадбанка Алена Дземідзенка. — У будучыні мы плануем усталяваць такія тэрміналы ў абласных і некаторых раённых цэнтрах».

Сяргей КУРКАЧ.

Інавацыі

ВЫЗНАЧЫЦЬ ПРАВІЛЬНА ПАМЕР ШКОДЫ

У нашай краіне можа быць укаранёна страхаванне ад шкоды ў сферы кібербяспекі

Генеральны дырэктар ЗАСТ «Кентаўр» Сяргей ПРОХАРЧЫК лічыць, што паслуга па страхаванні ад шкоды ў сферы інфармацыйнай бяспекі можа з'явіцца ў бліжэйшыя 2-3 гады. Эксперт страхавога рынку ўпэўнены, што падобны прадукт запатрабаваны ў Беларусі ўжо цяпер. «Пытанне звычайнае — незразумела, з чаго пачынаць. Няма рэальнай статыстыкі па падобных выпадках. Няясна, як сфарміраваць правільны тарыф і што такое страхавы выпадак. Ніхто не ведае, колькі было хакерскіх нападаў. Хто на практыцы па такіх рызыках правядзе экспертызу? Як вызначыць правільна памер шкоды? Гэтыя пытанні вісяць у паветры, спецыялізаванай структуры ў нас няма».

Аднак спецыялісты сферы страхавых паслуг адзначаюць, што падобныя страхавыя прадукты ёсць за мяжой, і беларускія спецыялісты, верагодна, запазычаць замежны вопыт. На іх думку, у найбліжэйшы час рынак пачне фарміраваць умовы метадам спроб і памылак. Хутчэй за ўсё, мы нешта запазычым у Расіі, там такія віды страхавання ўжо ёсць. Паведамляльны парадак фарміравання дагавору страхавання спросіць вывад на рынак такога прадукту.

Генеральны дырэктар Беларускай асацыяцыі страхоўшчыкаў Ірына МЕРЗЛЯКОВА падзялілася вопытам Аўстрыйскай асацыяцыі страхоўшчыкаў і Асацыяцыі інфарматызацыі Аўстрыі. Замежныя калегі цяпер ідуць у гэтым кірунку па шляху выпрацоўкі стандартаў у галіне абароны інфармацыі. Гэта дазваляе спрасціць працэдуру страхавання, бо любое прадпрыемства павінна адпавядаць вызначаным стандартам у частцы бяспекі ІТ-сістэм.

Сяргей КУРКАЧ.

Будзь у курсе!

ДЗЕ ПА-РАНЕЙШАМУ НЕЛЬГА ВА ЎГОДДЗІ?

Забарона на наведванне лясоў дзейнічае ў 21 раёне Беларусі. Такія інфармацыя размешчана на сайце Міністэрства лясной гаспадаркі.

Абмежаванні пашыраюцца на большую частку тэрыторыі Гомельскай вобласці (акрамя Рагачоўскага, Жлобінскага і Акцябрскага раёнаў) і на тры раёны Магілёўскай (Краснапольскі, Касцюковіцкі і Хоцімскі). На сайце Мінлясгаса размешчана інтэрактыўная карта, па якой можна адсочваць увядзенне і зняцце абмежаванняў у тым ці іншым рэгіёне. Карта апэратыўна абнаўляецца.

Нагадаем, рашэнні па ўвядзенні і зняцці забароны на наведванне лясоў прымаюцца мясцовымі органамі ўлады па хадайніцтве лесагаспадарчых устаноў або раённых аддзелаў па надзвычайных сітуацыях. Меры абмежавальнага характару ўводзяцца ў выпадку ўстанаўлення высокага класа пажарнай небяспекі. Галоўная мэта ўвядзення забароны на наведванне лясоў — забеспячэнне бяспекі грамадзян, захаванасці іх маёмасці, а таксама ляснога фонду.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Запрашальнік

УСХОДНІЯ ФАРБЫ ВОСЕНІ

Ці магчыма еўрапейцу спасцігнуць дзэн і засвоіць жывапіс тушшу? У чым асаблівасці японскай чайнай цырымоніі і колькі трэба вучыцца мастацтву ікебаны? Адказы на гэтыя і мноства іншых пытанняў дасць сёмы па ліку фестываль «Японская восень у Беларусі». Распачынаецца ён ужо сёння і па традыцыі пройдзе з верасня да лістапада, прадстаўляючы ў розных гарадах нашай краіны элементы традыцыйнай і сучаснай японскай культуры.

Першае сёлета мерапрыемства «Японская восень ў Мінску» — семінар па культуры дзэн — правядзе ў сталічным Доме дружбы Сахаку Мацусіта, настаяцель хра-

ма Цёкодзі ў японскай прэфектуры Сідзуока, які раскажа, як спалучаць філасофію і практыку дзэн, каб зрабіць цікавейшай паўсядзённасць. У далейшай праграме фестывалю — Тыдзень сучаснага японскага кіно, майстар-класы па арыгамі, прасторавай аплікацыі, каліграфіі і суміэ (жывапіс тушшу), выстаўка і майстар-класы па ікебана, музычныя вечары, спартыўныя турніры па слочане (сучасны від японскіх адзінаборстваў, свабоднае фехтаванне на бяспечных мячах), каратэ, японскім маджонгу, адукацыйныя лекцыі і семінары. Арганізатар фестывалю — пасольства Японіі ў Беларусі.

Вікторыя ЗАХАРАВА.

Ну і ну!

ПЕНСІЯНЕР РАТАВАЎ СВАЁ АЎТО

А згоншчык працягнуў яго па зямлі некалькі метраў

Раніцай у міліцыю Старых Дарог звярнулася мясцовая жыхарка. Жанчына жыве з сям'ёй у шматкватэрным доме з неахоўнай стаянкай, дзе начуе іх бардовая «капейка».

Заяўніца паведаміла, што ноччу яе дачка ў акно ўбачыла сілуэт чалавека ў двары. Няпрошаны госць пранік у «Жыгулі», завёў матор і пачаў рухацца. Бацька сямейства не разгубіўся і выбег на выратаванне транспартнага сродку. Ён схаліў злыдню за вопратку, але той ірваў наперад, працягнуўшы пенсіянера па зямлі некалькі метраў.

Калі зламыснік не справіўся з кіраваннем, машына ўрэзалася ў аўтамабіль, які стаяў наперадзе, сам згоншчык паспеў збегчы. Пазней «ВАЗ 21011» са слядамі ДТЗ на бамперы вярнуўся ў сям'ю.

Супрацоўнікі крымінальнага вышуку высветлілі, што падобны крадзеж спрабавалі здзейсніць у суседнім доме на той жа вуліцы: у тры гадзіны ночы невядомы пранік на тэрыторыю двара і залез у салон «Фольксвагена». Давесці злчынны намер да канца зламыснік не змог. Абрэзаўшы праводку, ён марна спрабаваў завесці аўтамабіль — машына не кранулася з месца.

Сяргей РАСОЛЬКА.

СУМКА БРЫКЕТАЎ ДЛЯ ДАЧНІКА

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

А галоўнае, да 80 % гэтай сыравіны пастаўляецца на нашы цэментныя заводы. Мадэрнізацыя «Сяргеевіцкага» закранула жыхароў пасёлка на бытавым узроўні — упершыню за апошнія 20 гадоў тут адзначаецца павышэнне ў два разы нараджальнасці дзяцей. Гэта шмат аб чым сведчыць.

Купляе і Швецыя

Арганізацыі тарфяной галіны, якія ўваходзяць у сістэму Мінэнерга, штогод здабываюць каля 2,5 млн тон карыснага выкапня. Ён ідзе не толькі ў печкі, але і выкарыстоўваецца ў сельскай гаспадарцы.

— Каля 1 млн тон паліўнага торфу выкарыстоўваецца ўнутры краіны, што дазваляе замясціць каля 450 млн кубічных метраў прыроднага газу на суму каля 65 млн долараў, — прыводзіць лічбы генеральны дырэктар «Белпалівагаза» Аляксей КУШНАРЭНКА. — Але вось што цікава: вось ужо 15 гадоў торфабрыкеты з нашай краіны адпраўляюцца ў Швецыю на мясцовую электрастанцыю. Трэба адзначыць, што Беларусь па аб'ёмах здабычы торфу займае пятае месца пасля Фінляндыі, Ірландыі, Швецыі і Германіі.

Чаму ж тады тыя шведы купляюць яго ў нас? А справа ў тым, што ў 2013 годзе Еўрасаюз прыняў пастанову, у якой вызначыў, што торф з'яўляецца неаднаўляльным рэсурсам. Аднак у еўрапейскіх краінах яшчэ адкрыты радовішчы, якія там дапрацоўваюць, а астатняе дабіраюць у нас. Імпартуюць наш торф у Фінляндыі, Літва купляе для насельніцтва, для электрастанцый выкарыстоўвае Польшча і невялікімі аб'ёмамі набывае Латвія. Сёлета галіна экспартавала 106 тысяч тон тарфяных брыкетаў і суму на 5,7 млн долараў.

Для ўрадлівасці глебы

Рэшткі расліннасці з балот пры адсутнасці кіслароду і высокай вільготнасці ўтвараюць торф. Ён бывае трох тыпаў: нізінны, пераходны і вярховы. У вярховым шмат арганічных рэчываў, але мала пажыўных кампанентаў. Яго выкарыстоўваюць у якасці подсілку для жывёлы. Ён паглынае ў дзесяць разоў больш вільгаці, чым вады, і перашкаджае размнажэнню патагеннай мікрафлары.

У нізінным торфе, які ўтвараецца ў больш нізкіх месцах, пад дзеяннем грунтавых водаў назіраецца шмат пажыўных рэчываў. Добра расклаўшыся, ён атрымлівае цёмнае адценне і змяшчае шмат перагною — выдатнага сродку для падтрымання высокай урадлівасці глебы і захавання яе структуры. З торфу ў спалучэнні з гноем робяць кампост, які дазваляе зніжаць страты азоту.

Тарфяное ўгнаенне ў спалучэнні з іншымі дадаткамі актыўна раскупляецца дачнікамі ў вясновы сезон. А, напрыклад, «Мінскзеленбуд», ствараючы прыгожыя клумбы з кветкамі па ўсёй ста-

ліцы, выкарыстоўвае нізінны торф, які пастаўляецца з Пухавіцкага раёна.

Тут будзе рай для рыбакоў

Каля пасёлка Праўдзінск размешчана Гала-Кавалеўскае радовішча, агульныя запасы якога ацэньваюцца ў 5,4 млн тон. «Пасля пачатку распрацоўкі гэтага радовішча здабыта каля 1,3 млн тон — 130 тысяч штогод. Да наступнага года плануем павялічыць здабычу да 200 тысяч тон. Астатнія запасы дазваляюць забяспечыць прадпрыемства сыравінай на наступныя 25 гадоў», — расказвае дырэктар торфабрыкетнага завода «Сяргеевіцкае» Вітольд ВАРАНО.

Акрамя Гала-Кавалеўскага, сыравіную базу складаюць і іншыя радовішчы, размешчаныя ў радыусе 30 кіламетраў ад торфабрыкетнага завода. Іх запасы ацэньваюцца ў 12 млн тон, а значыць, сыравіны хопіць больш чым на 70 гадоў. Нізінныя выпрацаваныя радовішчы затапляюць, на іншых высаджваюць лес, дзякуючы чаму прырода аднаўляе праз пэўны час флору і фаўну. Напрыклад, на адным з мясцовых азёраў, па словах дырэктара, вельмі шмат рыбы.

Новыя азёры зарыбляюцца натуральным чынам літаральна за некалькі гадоў. Справа ў тым, што рыбе такая тарфяная «каша» на дне вадаёмаў вельмі даспадобы. Цяпер у вадасховішчах гэтай сістэмы «жыруюць» карась, карп, акунь, амур, лінь і шчупак. І рыба расце тут значна хутчэй, чым у іншых месцах.

Калі надвор'е камандзір

Да сярэдзіны мінулага стагоддзя торф здабывалі экскаватарамі. Але ўжо даўно ўжываецца фрэзерная тэхналогія. Цяпер здабыча яго амаль што нагадвае ўборку ўраджаю. Работа на тарфяных палях ажыццяўляецца выключна па сезонным графіку — з мая да верасня. Добрае надвор'е тут нават важнейшае, чым у сельскай гаспадарцы. Мясцовым спецыялістам хацелася б, каб сонца заўсёды было ў зеніце і магло аператыўна зніжаць вільготнасць верхняга пласта торфу на паллях з 80 % да 40 %.

Начальнік участка здабычы торфу Яўген ОРДА тлумачыць, што вытворчы

працэс па зборцы карыснага выкапня досыць складаны. Спачатку верхні пласт торфу на мясцовасці здрабняюць прычэпнымі агрэгатамі трактароў у крошку да глыбіні 10—20 мм, затым даюць час падсушыцца, а праз 2-4 гадзіны надыходзіць чарга варушэння. Спецыяльныя лапаткі пераварочваюць торф, даючы магчымасць высахнуць. Добрае надвор'е скарачае час сушкі, а значыць, паскарае ўборку. Затым падсушаны торф фармуюць у тры валкі вышыняй да 14 см. Уборачныя машыны падграбуюць яго і каўшом збіраюць у бункер.

Здабытае звозіцца ў штабелі. Там спецыяльная машына маленькімі лопатцамі падымае выгружаны торф, фарміруючы васьміметровую гару. Востры вугал яе дазваляе найлепшым чынам захаваць торф доўгі час ад ападкаў. Глыбіня торфавых адкладанняў складае ад 2,5 да 8 метраў, таму за сезон адбываецца некалькі цыклаў нарыхтоўкі.

Далей торф паступае на сушылку — гэта велізарныя цыліндры, якія круцяцца. Пасля прасушкі адпраўляецца ў брыкетны прэс. Доўгі, тонкі жолаб, куды пад ціскам падаюць торф, прыводзіць на склад. Там маса ламаецца на кавалачкі пад уласнай вагой, ператвараючыся ў брыкет. Яны збіраюцца ў бункеры, пад якія пад'язджаюць аўтамабілі для загрузкі.

Оптам танней

Актыўная газіфікацыя вёсак і пасёлкаў прыводзіць да таго, што насельніцтва ўсё радзей купляе торф для ацяплення. Індывідуальныя газавыя катлы значна камфортнейшыя і больш экалагічныя. Торфаздабытчыкі вырашылі прынесці невялікія порцыі гэтага паліва непасрэдна... у крамы. У якасці эксперымента ў асобных краях каля выезду з Мінска будзе прапанова кардонны «дыпламат» вагой пяць і сем кілаграмаў. Як паказала практыка, дачнікі ў сезон ахотна купляюць звычайныя дровы маленькімі партыямі. Брыкет жа значна даўжэй гарыць, і цеплаадача ў яго большая.

На такі тавар сёння спецыяльная цана. Пяць кілограмаў прапануюць за рубель 25 капеек, а 7 кг — рубель 60 капеек. Дарэчы, тут жа ёсць партыі і большыя. Аптовая цана мяшка вагой 425 кг роўная ўсяго 38 рублям. У гэтым выпадку кілаграм торфу абыдзецца ўсяго ў дзевяць капеек! Мяшкі, праўда, трэба, самастойна вывезці з завода.

Сёння ў торфу з'явіліся перспектывы і ў іншых галінах. Напрыклад, нядаўна беларускія навукоўцы з Інстытута прыродакарыстання арганізавалі праект па вытворчасці на аснове торфу актываванага вугалю. **Першапачатковую партыю 100 тон гэтых таблетаў збіраюцца вырабіць да 2021 года.** А на «Белпалівагазе» цяпер актыўна шукаюць новыя рынкі збыту для брыкетаў. На іх аснове можна будзе вырабляць лячэбныя гразі, лячэбныя вуглі, лекі і грануляваныя дабаўкі.

Сяргей КУРКАЧ.

Думкі з нагоды

А Я ЛЮБЛЮ ВАЕННАГА

Шум вакол закона «аб адтэрміноўках» усё больш бянэжыць

Апошнім часам некалькі модна зрабілася іранізаваць з армейскай службы і практыкаваць ў негатыўе наконт яе. Ох, як перапалохаліся каментатары ў інтэрнэце з нагоды прынятага дакумента! Тут ужо і доказы, што не застанеца вучоных у краіне, і скаргі на «загубленыя» гады жыцця, і гісторыі кшталту «ў чорным-чорным горадзе...» Ці варта справа выедзенага яйка? Чалавеку, звязанаму з арміяй і асабіста (як жонка прафесійнага ваеннага), і па рабоце (з прычыны журналісцкай працы), крыўдна і дзіўна гэта чытаць.

Не раз даводзілася бываць на прысягах, размаўляць з хлопцамі і бацькамі, наведваць месцы нясення службы. З поўнай адказнасцю скажу: многім вясковым хлопцам армія — за часасце. Нездарма шмат хто ўжо пасля курса маладога бойца пачынае падумаць пра кантракт: тут табе і форма, і жыллё, і водпуск доўгі...

Ну а якім сталічным «мажорам», мабыць, і сапраўды ў казарму ісці нязручна. Там пыл у вочы не пусціш, у кальню не схавашся. Там толькі ты і рэальнасць: жывыя людзі, з якімі трэба некалькі ўзаемадзейнічаць, задачы, якія трэба выконваць. Канешне, гэта патрабуе намаганняў. І хтосьці з гэтымі намаганнямі сустракаецца тварам у твар — а хтосьці збягае ў магістратуру. А што да фізічнай падрыхтоўкі, сапраўды, калі нічога цяжэй за камп'ютарную мыш ці гамбургер у руках не трымаў, дык і аўтамат нялёгка здасца.

У Беларусі да любой воінскай часці максімум за шэсць гадзін можна дабрацца — дык матчыны катлеты астыць не паспеюць. А мой бацька служыў на Кольскім паўвостраве, пад паўночным ззяннем. Прытым што сям'я тады жыла ў Казахстане. З таго часу ў таты засталася шмат цікавых гісторый і ўменне есці марожаную рыбу. І мяне навучыў. Маці, праўда, смяецца і адмаўляецца. Наша рыба на сапраўдную страганіну, вядома, не цягне, але смак поўнаму адчуваецца.

Тама, трагедыі здараюцца. І кожнаму баліць разам з маці, сын якой пацярпеў падчас тэрміновай службы... Але не значыць жа гэта, што калі сусед у лесе нагу зламаў, больш у лес хадзіць нельга? Калі на рабоце камусьці стала дрэнна з сэрцам — работу кінучы? Нарэшце, параўнайце колькасць няшчасных выпадкаў у арміі ў нас і ў суседзях — даныя ў адкрытым доступе.

У сучасных часяках тэлефоны ў кожнага салдата пры сабе, на тумбачках фотакарткі, псіхолагі працуюць, нават відэаназіранне дзейнічае. Казарма — дык я ў дзіцінстве ў летнім лагеры ў падобных умовах жыла. Калі нядаўна пабачыла порцыю салдацкай ежы, дык ажло ўдакладніла — гэта толькі на абед?! Мне б тых талерак на два дні хапіла. А смачна... Кажу: «Кормяць вас проста як дома».

«Не. Смачней», — удакладняюць хлопцы. Матулі, што чуюць, нават не крыўдзяцца — усміхаюцца. І мне становіцца некалькі крыўдна, што дзяўчат не вучаць, напрыклад, страляць. Я што, паразітка нейкая — сесці на шыю, маўляў, абараняйце мяне? Не, у Ізраіль не хачу, але і што ўмееш, за плячыма не насіць. І страляць люблю, і аўтамат разбіраць-збіраць.

Толькі днямі прачытала ў тым жа інтэрнэце, як праграмысты скардзяцца, што навывік страцяць падчас тэрміновай службы. Ніхто пра варыянты не кажа (ІТ-рота, ваенная кафедра), толькі пра крыўду. А калі, крыўдзі божа, на радзіму скінуць бомбу, дык ужо нічога не трэба будзе праграмаваць. Ды нават у плячыма час — калі калонію не будзе каму ахоўваць, так што яе «населнікі»-злачынцы разбягуцца, ці на масавых мерапрыемствах парадак ніхто не падтрымае — хто першы пачне скардзіцца?

Асабіста для мяне гэта — натуральнае дзедзірцтва. Самае абуральнае, што баяцца (іншага слова не магу падбраць) здаровыя, моцныя хлопцы. Ніхто ж не прызывае хворых, адзіных карміцеляў, бацькоў двух дзетак і гэтак далей. Дарэчы, здаецца, што маладыя людзі цяпер палічаць за лепшае пазмагацца з дэмаграфічным крызісам, абы ў армію не ісці.

...Здаваць на крапавы берэт ніхто нікога не прымушае. Але ж лямонт такі стаіць, нібыта ў дарэвалюцыйнай Расіі на чвэрць стагоддзя службы збіраюць. Дык гэта, прабачце, мужчыны ці, як Бёрджэс сказаў бы, «сярэдняполюя»?

Спытайце любую дзяўчыну, якая з трапятаннем чакае каханага з арміі. Спытайце бацьку, які ганарыцца сынам. І маці, якая здолела вырасціць сапраўднага абаронцу. Хацелі б яны, каб іх хлопцы «адсядзёўся» пад падлогай? А ісці побач з мужам у форме і тым самым крапавым берэце — гэта гонар і вялікае шчасце.

Варвара МАРОЗАВА.

Падзеі

«Слонім заўжды быў горадам кнігі»

Відаць, не памылюся, калі скажу, што Дзень беларускага пісьменства прайшоў на самым высокім узроўні і што нічога падобнага горад не бачыў за ўсю сваю гісторыю! Свята, быццам штодзённае жыццё з вялікімі гандлем, музыкай, выставамі, сувенірамі, а самае галоўнае — з кнігай і мовай Скарыны, Купалы, Коласа, тутэйшых паэтаў Гальяша Леўчыка, Алега Лойкі, Міколы Арочкі, імгненна «ўлілося» ў народ...

Потым слонімцы шкадавалі, чаму ўсё так хутка скончылася, бо хацелася, каб свята працягвалася далей.

Гэта — скажам так — шрых першы яму наўздагон. Ёсць і некалькі яшчэ.

У горадзе дагэтуль не было помнікаў знакамітым слонімам, таму Льва Сапегу тут гараджане чакалі даўно. І не дарэмна, бо ён

па-сапраўднаму ўпрыгожыў Слонім, надаў яму велічы і старажытнасці. А значыць, помнік павінен стаць свайго роду візітуйкай, брэндам горада — з'явіцца на паштоўках, буклетах, магніціках, кнігах, значках... Твор мастацтва — бронзавая постаць на плошчы Леніна — павінен клікаць да нас гасцей.

Дарэчы, за некалькі месяцаў да свята грамадскія

актывісты сабралі і перадалі ў райвыканкам подпісы пад прапановай перайменаваць плошчу. Магчыма, у Тэатральную, бо тут знаходзіцца наш драмтэатр, побач — краязнаўчы музей, будынак банка 1905 года, Свята-Троіцкая царква і

г. д. Можна вярнуць плошчы і старую назву, якая была тут да 1944 года, — Гандлёвая... Адно відавочна: плошча, на якой стаіць вялікі гетман Вялікага Княства Літоўскага, не павінна насіць імя іншага палітычнага дзеяча з іншай эпохі.

Шрых трэці. У 1980-я ў Слоніме працавалі чатыры кнігарні, потым засталася адна. Цяпер у горадзе дзве прыватныя кніжныя крамы, а напярэдадні Дня беларускага пісьменства ў правым крыле райвыканкама адкрылася трэцяя — «Санет». Гаспадаром яе з'яўляецца рэспубліканскае ААТ «Белкніга».

Іншымі словамі, пашанцавала гораду: большасць райцэнтраў Беларусі не маюць адмысловых кнігарняў, а ў Слоніме ёсць. Прычым наш «Санет» — гэта тое ж, што «Светач» у Мінску. Тобок вялікая, сучасная крама, якая павінна не толькі прадаваць мастацкую лі-

таратуру, падручнікі, розныя дапаможнікі, сувеніры, але і прапагандаваць працу нашых выдавецтваў, аўтараў... Што, дарэчы, крама і робіць: з дня адкрыцця тут адбылося каля дваццаці прэзентацый і сустрэч з аўтарамі, у планах — новыя сустрэчы і аўтаграф-сесіі...

Іншымі словамі, Слонім заўсёды быў горадам творчай інтэлігенцыі, горадам тэатральнага і музычнага мастацтва. А ў першую чаргу — горадам кнігі. Таму верыцца, што ён такім і застанецца для нашчадкаў-слонімцаў, для гасцей.

Сяргей Чыгрын,
г. Слонім.

Весткі з месцаў

ДЗЯЦЕЙ У ШКОЛУ ЗЫРАЛІ РАЗАМ

...У хлопчыка з нашага прытулку неяк спыталі: «Які твой любімы прадмет?» Ён адказаў: «Пенал».

І хоць сутнасць пытання была ў іншым, з адказу бачна, наколькі важна для школьнікаў мець новыя канцтавары.

Надоечы дырэктар Сморгонскага аддзялення грамадскага аб'яднання «Беларускі дзіцячы фонд» Наталля Лабеўка разам з супрацоўнікамі сацыяльна-педагагічнага цэнтру (СПЦ) выбралі для сірот і дзяцей з мнагадзетных, малазабяспечаных і няпоўных сям'яў сшыткі, альбомы для малявання, каляровыя алоўкі, пеналы, ручкі ды многае іншае: перад пачаткам навучальнага года ўручана 47 такіх падарункаў. Дзесяць дзяцей раёна і нашы першакласнікі атрымалі дапамогу дзякуючы аб'яднанню «Белая Русь».

А яшчэ мы прымалі гасцей з Залескага садка—сярэдняй школы, якія прывезлі ў прытулак сучасныя танцы і цікавыя гульні. Выхаванцам яны вельмі спадабаліся, як і канцтавары, якія пакінулі госці і якія, вядома ж, спатрэбяцца і дашкольнікам, і будучым першакласнікам.

Апроч таго ўпраўленне адукацыі забяспечыла нашых дзяцей неабход-

ным адзеннем, школьнымі касцюмамі, прадстаўнікі пагранічнай групы падарылі новыя школьныя абутак, маладыя сужэнцы падрыхтавалі букеты для ўрачыстай лінейкі.

У выніку нашы дзеці — забяспечаныя ўсім да дробязяў, з вялікім жаданнем вучыцца — адправіліся ў школу. Пажадаем жа ім добрых адзнак і яркіх уражанняў!

Ларыса Татарынава,
дырэктар Сморгонскага СПЦ.

Ведай нашых!

МОЖНА ТРЫМАЦЬ КАРОВУ І ЕЗДЗІЦЬ НА РОВАРЫ — НАВАТ У 90!

Соф'ю Аляксееўну Юркевіч з вёскі Вулька Целяханская ведае ўся акруга. І, вядома ж, не толькі таму, што днямі ёй споўнілася 90. У такім вострым узросце жанчына можа даць фору многім маладым. Ну, па-першае, яна дагэтуль трымае кароўку, робіць сваё масла, тварог і проста не разумее, што ў вёсцы можна іначай.

Па-другое, зусім нядаўна яна сама выкапала каля 20 сотак бульбы, што садзіла каля хаты. Кажы, што цяжка было, але ж паціху, «у якасці зарадкі», штодзень па градачцы і гатова.

Дзеці, вядома ж, сварыліся на яе, бо шкадуецца маці. А тая — шкадуе іх: ведае, як часам склада-на вырвацца з Брэста, Пінска, Целяхан...

Па-трэцяе, усім сваім сямейнікам (а ў юбіляркі шасцёра дзяцей (і ўсе, дарэчы, з адукацыяй), 9 унукаў і 11 праўнукаў) Соф'я Аляксееўна робіць падарункі — калі грашыма, калі печывам з уласнай печы, калі тканымі ці вышыванымі ручнікамі, дыванамі, поспілкамі, бо ў хаце ў яе стаяць кросны — сапраўднае інжынернае «збудаванне», за якім зімовымі вечарамі яна па-ранейшаму так спрытна шчыруе. Унук нядаўна ў Мінску атрымаў кватэру, то на ўлазіны з падарункам трапіла і бабуля. Яна ж некалькі гадоў таму адважылася і на зусім далёкае падарожжа — з'ездзіла да брата ў Арэнбург.

Па-чацвёртае, знайдзіце чалавека, які ў 90 гадоў ездзіць на ровары. А Соф'я Аляксееўна — лёгка: напрыклад, у Целяханы да сваёй сяброўкі — ткачыні Надзеі Іванаўны Шляжка. А гэта не так і блізка!

Апроч таго жанчына карыстаецца мабільнікам, без акулераў чытае, сочыць за сабой — ва ўсім служыць прыкладам для сваёй сям'і і землякоў...

У дзень прыгожага юбілею шануюную Соф'ю Аляксееўну павіншавалі выконваючая абавязкі старшыні сельвыканкама Аксана Мялік, старшыня ветэранскай арганізацыі Святлана Крэк, старшыня прафкама ААТ «Целяханы-агра» Таццяна Іванова.

А дзеці ў падарунак ёй падрыхтавалі залаты медаль з лічбай 90. Як самай залатой маме!

Дарэчы, сёлета па Целяханскім сельсавеце 17 жыхарам спаўняецца па 90 гадоў, а двум — па 95. Мясцовая ўлада помніць пра кожнага са сваіх шануюных імяніннікаў. Разам з Соф'яй Аляксееўнай Юркевіч з 90-годдзем павіншавалі, напрыклад, і Вольгу Сцяпануўну Ланец з вёскі Выганашчы, якая ўсё жыццё была стаханаўкай у мясцовым калгасе і разам з мужам выгадала пяцёра дзяцей.

Валянціна Бобрык,

г. Івацэвічы.

«І КОЖНЫ РАЗ ГЭТА МОРА СМЕХУ...»

На дварэ пакуль лета-лецейка, нават, здараецца, спёка.

Як схвацца ад яе, чым прыкрыць галаву? Аб гэтым — загадка і досыць весела — гаварылі пенсіянеры клуба «Залаты ўзрост» на сваёй чарговай сустрэчы.

Да яе, ну вядома ж, рыхтаваліся: шукалі патрэбную інфармацыю пра галаўныя ўборы, прыказкі ды прымаўкі, адказы на пытанні віктарыны, а потым — гулялі, танцавалі, шмат чаго дазналіся...

Гляджу цяпер на здымкі з той сустрэчы, якая так і называлася — «Капляюшная вечарынка», і не веру, што ўдзельнікам (усе прыйшлі ў капелю-

шах!) каму за 70, а каму і за 80 гадоў. Залаты ўзрост!

Пенсіянеры аднайменнага клуба амаль кожны месяц збіраюцца на тэматычныя вечары, прывесчаныя то паэзіі, то Калядам, то кветкам, то Дню абаронцаў Айчыны, то розным напоям... І кожны раз гэта мора смеху, выдумкі і пазітыву.

Ідэя ды сама падрыхтоўка сустрэч належыць сёстрам Вользе і Таццяне Тукіным. Першыя памочнікі ў іх Ганна Лой, Лідзія Прыбалавец, Людміла Янчук з нязменным баянам. На жаль, я не ўсіх пакуль ведаю, але вельмі рада, што далучылася да гэтых цікавых, творчых людзей.

Валянціна Гудачкова,
г. Жыткавічы.

Чалавек — чалавеку

Многія часам думаюць, адкуль бяруцца анекдоты, хто іх прыдумляе?

Ёсць, відаць, спецыялісты, але ж, здараецца, што аўтар — само жыццё. Ну востры напрыклад.

Мае сябры — сямейная пара — вечарам вярнуліся з гасцей. Муж моцна заснуў на канапе, а жонцы раптам здалася, што нехта скрабецца — лезе да іх на лоджыю! Сярод ночы! Яна з ложка і давай тармасіць гаспадара:

— Уставай!.. Прачынайся! У нас на лоджыі злгодзеі!

— Скажы яму, што я сплю, — у адказ буркнуў муж.

Калі працавала ў школе, неяк спыніла старшакласніка, жартам сказала:

— Валера, нешта я цябе то з адной дзюўчынкай убачу, то з другой... Хто ж дама твайго сэрца?

— Дык вы ж самі на ўроку біялогіі казалі, што сэрца ў чалавека з чатырох камер.

Неяк раніцой настойліва звоніць тэлефон. Здымаю слухаўку.

— Ванда, гэта ты? — пытаецца нехта.

— Не, я не Ванда, — адказваю.

— Кінь прыдурвацца! Я ж добра чую, што гэта ты... Прыхвавай там маю шапку, а то я ў цябе ўчора забыўся...

Праз некалькі хвілін зноў званок.

— Ванда, каравул! — даносіцца з таго канца проваду. — Я толькі цяпер убачыў, што надзеў пінжак твайго Пеці... Што рабіць?

На жаль, дапамагчы гэтым няўдачлівым каханкам я нічым не магла — тады. Гэта цяпер на мабільным «адбіўся б» нумар тэлефона, можна было б перазваніць...

А вось добра гэта ці дрэнна, хай кожны думае сам.

З. М. Навоенка,
г. п. Падсвілле,
Глыбоцкі раён.

Пошту чытала
Валянціна ДОЎНАР.

о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению антикризисного управляющего частного предприятия «Аналитик-центр» в процедуре экономической несостоятельности (банкротстве) проводит открытый аукцион по продаже дебиторской задолженности и движимого имущества

№ лота	Наименование объекта	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Сумма задатка (10%), бел. руб.
1	Дебиторская задолженность в размере 164 286,06 бел. руб.	164 286,06	16 428,00
Движимое имущество			
2	Компьютер (ПЭВМ, монитор ЖК) (2 шт.), компьютер SAMSUNG, компьютер Селерон, принтер Canon MF44101, зав. № 79183, ПЭВМ Сильверато, ПЭВМ Сильверато LG, факс Панасоник (3 шт.), набор «Премьер-1», мебель (столы, стулья, шкафы), в том числе стол кабинетный, стул (3 шт.), шкаф для одежды (2 шт.), шкаф для одежды (12 шт.), печь СВЧ б/у, печь СВЧ б/у, стелд, тележка гидравлическая, спецодежда, в том числе брюки DYNAMIC (1 шт.), каска защитная (10 шт.), костюм (куртка, брюки) (11 шт.), куртка STANDART (1 шт.), сапоги резиновые ECONOMY (1 шт.), набор мягкой мебели «Вивальди», набор мягкой мебели «Жасмин», набор мягкой мебели «Оазис», котел стационарный, трансформатор ТС-10 КВ, шкаф КТП-25/10	1 194,42	119,00

Стоимость лота № 1 снижена на 10%. Шаг аукциона — 5 (пять) процентов.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК ВПСВВУ2Х, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения аукциона, если иной срок не будет установлен собранием (комитетом) кредиторов.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона по лоту № 1 оплачивает организатору аукциона вознаграждение в размере 3 (трех) процентов от цены продажи лота, а по лоту № 2 — возмещает затраты на организацию и проведение результативного аукциона.

Имущество приобретается на условиях 100 % предоплаты и оплаты Покупателем комиссионного вознаграждения банку за проведения данного платежа. На Покупателя возлагаются расходы, понесенные организатором торгов при проведении торгов по продаже имущества должника, в том числе оплата размещения сведений о торгах в СМИ.

Покупатель обязан за свой счет принять приобретаемое имущество, в том числе осуществление вывоза, хранения, погрузочно-разгрузочных работ, демонтажа. Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов, в указанный в извещении о проведении торгов срок, заявление на участие в торгах с приложением следующих документов:

- заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении о проведении торгов;
- для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования);
- для юридического лица – доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования);
- для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования);
- для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, — доверенности, оформленной в соответствии с законодательством.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц.

Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 3 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов.

Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов. В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Организатор аукциона вправе отказаться от их проведения не позднее чем за пять дней до даты их проведения. Порядок проведения торгов и оформления участия в торгах определяется условиями о проведении торгов, ознакомиться с которыми можно в дни приема заявлений на участие в торгах, а также на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Аукцион состоится **14.10.2019 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **11.10.2019 до 16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17**

ЗАО «Белреализация» объявляет аукцион по продаже имущества ООО «БЕЛМЕТСТРОЙСЕРВИС»

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09.

Продавец: ООО «БЕЛМЕТСТРОЙСЕРВИС» (УНП 190421288) в лице ликвидатора Д. А. Куприянова.

Публичные торги в электронной (далее – торги) будут проведены: **30 сентября 2019 г., 9.00—17.00** на электронной торговой площадке **BELTORGI.BY**.

Лот 1 — капитальное строение инв. № 500/С-1684 — здание административно-хозяйственное общей площадью 706,86 кв. м (344,0 кв. м до реконструкции) по адресу: г. Минск, ул. Фабрициуса, д. 8. Начальная цена — 719 712,00 бел. руб., в т.ч. НДС по ставке 20 %. Шаг торгов — 35 985,60 бел. руб., задаток — 71 971,20 бел. руб.

Для участия в торгах необходимо в срок по 27 сентября 2019 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY, 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с ВУ33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код ВПСВ-ВУ2Х, УНП 191113330, получатель — ЗАО «Белреализация».

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за пять дней до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет электронных торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов в течение пяти рабочих дней со дня их проведения и заключить договор купли-продажи в течение десяти рабочих дней. Извещение о ранее проведенных торгах опубликовано в газете «Звезда» от 11.06.2019 г.

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа 5/2, пом. 1703

Продавец: ОАО «СПЕЦРЕМОНТ», 220036, г. Минск, Бетонный проезд, 13

Предмет аукциона — недвижимое имущество, расположенное по адресу: **Витебская обл., Витебский р-н, г. п. Руба, ул. Центральная, д. 33**

лот №	Наименование (назначение)	Общая площадь	Инвентарный номер
1	Производственно-бытовой корпус, компрессорный цех (здание многофункциональное)	646,6 кв. м	200/С-81409

В состав лота входит иное имущество (оборудование). Подробная информация на сайте www.cpo.by

Сведения о земельном участке: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,0697 га для обслуживания производственного здания

Порядок ознакомления: в рабочие дни с 8.00 до 17.00. Ответственные лица: Каминский Павел Иванович, +37529-659-14-39, Вершибалок Жанна Ивановна тел. +375 25-603-93-63

Начальная цена с НДС 20 %: 62 536,65 белорусского рубля
Шаг аукциона: 3 126,83 белорусского рубля

Недвижимое имущество, оборудование, транспорт, расположенные по адресу: г. Брест, ул. Гоздецкого, 26

Наименование (назначение)	Общая площадь	Инв. номер
Производственная база (здание административно-хозяйственное)	426,6 кв. м	100/С-59114
Автогараж (здание специализированное автомобильного транспорта).	98,9 кв. м	100/С-59115

В состав лота входит иное имущество (оборудование, транспорт). Подробная информация на сайте www.cpo.by

Сведения о земельном участке: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,3020 га для обслуживания Брестского нехозрасчетного ремонтного участка

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 17.00. Ответственное лицо: Каминский Павел Иванович, тел. +37529-659-14-39, Драка Евгений Николаевич, тел. 8029-574-00-68

Начальная цена с НДС 20 %: 219 953,65 белорусского рубля
Шаг аукциона: 10 997,68 белорусского рубля

Недвижимое имущество, реализуемое одним лотом

Административно-бытовой корпус (здание административно-хозяйственное).	376,5 кв. м	443/С-17850
Адрес: Гродненская обл., Сморгонский р-н, Залесский с/с, 13, административно-бытовой корпус северо-западнее д. Михневичи		
Производственно-бытовой корпус (здание нежилое).	567 кв. м	443/С-14201
Адрес: Гродненская обл., Сморгонский р-н, Залесский с/с, п/о Михневичи		

В состав лота входит следующее оборудование: шкаф ВРУ (инв. номер 21675), Кран-балка (инв. номер 50094)

Сведения о земельном участке: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,2872 га для размещения объектов неустановленного назначения (эксплуатации и обслуживания зданий)

Порядок ознакомления: в рабочие дни с 8.00 до 17.00, перерыв с 12.00 до 13.00. Ответственные лица: Каминский Павел Иванович, тел. +37529-659-14-39, Шутевич Татьяна Михайловна, тел. 8029-867-23-33

Начальная цена с НДС 20 % — 50 611,20 бел. руб.
Шаг аукциона — 2 530,56 бел. руб.

Оборудование, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Машинистов, 80

Лот №	Инв. номер	Наименование предмета аукциона (бывшее в употреблении)	Начальная цена с НДС 20%, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
4	0181	Резервуар в комплекте металлический	224,72	11,24
5	0180	Резервуар в комплекте металлический	224,72	11,24
6	3024	Компрессор СО7Б	114,75	5,74
7	5450	Станок сверлильный пазовый СВПА-2	401,63	20,08
8	5004	Станок фрезерный ФСША1	525,94	26,30
9	5030	Растворосмеситель РН-300	157,78	7,89
10	5031	Растворосмеситель РН-300	157,78	7,89
11	2582	Растворонасос СО 49	129,09	6,45
12	6768	Агрегат штукатурно-малярный СО-154А	420,75	21,04
13	6765	Смеситель для раствора и бетона СБ-1.00.000	105,19	5,26
14	6764	Смеситель для раствора и бетона СБ-1.00.000	105,19	5,26
15	6833	Машина мозаично-шлифовальная СО 307	133,88	6,69
16	321	Станок отрезной по камню ВС-350	172,13	8,61
17	6569	Аппарат высокого давления К-750	234,28	11,71
18	T00A5118	Блок-модуль на шасси М-К-3-06-МСТ	624,00	31,20
19	T00A5163	Сварочный аппарат для полимерных труб РВ-1500, 1500 Вт	18,72	0,93
20	T00A5162	Сварочный аппарат для полимерных труб РВ-1500, 1500 Вт	18,72	0,93
21	5000	Станок заточный ЗК 634	141,60	7,08
22	T00A5220	Полуавтомат сварочный КИТ 305	966,00	48,30
23	6869	Компрессор СБ-4/С50	71,72	3,58
24	5020	Сварочный полуавтомат 40-170А	86,06	4,30
25	5045	Автомобиль РАФ 2203, рег.знак 9988 АМ-7	264,00	13,20
26	6032	Автомобиль ГАЗ 32213, рег.знак АА 3643-7	336,00	16,80
27	000A5084	Биотуалет (6/у)	291,60	14,58

28	5001	Станок вертикально-сверлильный МН18Н	2 700,00	135,00
29	21649	Полуавтомат сварочный ПДГО-510	81,28	4,06
30	21771	Станция насосная, сер. № 050536	717,19	35,85
31	27802	Вращающийся лазер PR 251F	480,00	24,00
32	21529	Дефектоскоп магнитопорошковый ПМД-70	432,00	21,60
33	21528	Дефектоскоп магнитопорошковый ПМД-70	432,00	21,60
34	21524	Дефектоскоп у/з УД4 Т	648,00	32,40
35	21527	Дефектоскоп у/з УД4 Т	648,00	32,40
36	21635	Камера сушильная КС 0,25/5,0-400	336,00	16,80
37	21531	Нутромер НМ-4000	240,00	12,00
38	21530	Нутромер НМ-2500	117,60	5,88
39	5031	Станок модельный ЗТ-634	240,00	12,00
40	165	Толщиномер ультразвуковой СТС-30 В	187,20	9,36
41	21652	Шкаф сушильный для р/пленки ШСРП	192,00	9,60
42	21523	Эндоскоп гибкий ЭТГ-10-2.7	648,00	32,40
43	21762	Агрегат сварочный TS300SC/EL400T230MX3DEV с тележкой СТМ300	2 520,00	126,00
44	21466	Автобус вагон GAZ-22171, 2001г, рег. номер АК 3962-7	677,04	33,85
45	21792	Агрегат сварочный SOOSC/EL400T230MX3DEV с тележкой СТМ300	2 664,00	133,20
46	27775	Станция насосная	576,00	28,80
47	112	Полуприцеп MAZ 938662 (рег. знак А 6269 А-5), 2010 г.	857,65	42,88
48	21763	Вышка «Атлант»	407,40	20,37
49	1518	Пила маятниковая	231,00	11,55
50	21470	Сварочный полуавтомат ПДГ-503.4	756,00	37,80
51	107	Гайковерт МАКИТА	507,60	25,38
52	103	Машина сверлильная Вектор МС-8	939,60	46,98
53	21798	Отбойный молоток GSH11E	432,00	21,60
54	21645	Аппарат сварочный Форсаж-315	756,00	37,80
55	21642	Аппарат сварочный Форсаж-315	756,00	37,80
56	21752	Выпрямитель для дуг. сварки ВДУ-506СУЗ с подающим механизмом ПДГО-510 УЗ.1	1 296,00	64,80
57	6856	Выпрямитель импортный ПАТОН ВДИ-200М	95,04	4,75
58	21430	Домкрат реечный ДР-10	106,92	5,34
59	21431	Домкрат реечный ДР-10	106,92	5,34
60	21432	Домкрат реечный ДР-8М	82,08	4,10
61	21433	Домкрат реечный ДР-8М	82,08	4,10
62	00A5086	Нивелир оптический скомпенсатором BAL 32	237,60	11,88
63	21648	Полуавтомат сварочный ПДГО-510	313,20	15,66
64	27776	Станция насосная	1 620,00	81,00
65	6498	Теодолит ИД30П	561,60	28,08
66	21672	Теодолит ЗТ5КП	874,80	43,74
67	167	Машина газовой резки НК-12 BETLE портативная	313,20	15,66
68	1387	Отопительный модуль-котел АГ105НЕ	6 480,00	324,00

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 17.00, перерыв с 12.00 до 13.00. Ответственное лицо: Рудович Виктор Андреевич, тел. 8-029-647-94-47

С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона — www.cpo.by

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с ВУ60ВЛВВ30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК ВЛВВВУ2Х, УНП 191021390, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Срок оплаты: по лотам №1—3 не более 30 (тридцати) дней со дня заключения договора купли-продажи (если иное не предусмотрено договором купли-продажи). По лотам №4—68 не более 10 (десяти) дней со дня заключения договора купли-продажи (если иное не предусмотрено договором купли-продажи)

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденных постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявлений на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику, по начальной цене, увеличенной на 5 %

Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона по лотам №3—26, 29—50 опубликовано в газете «Звезда» 17.08.2019, по лотам №1—2, 27, 28, 51—68 в газете «Звезда» 26.07.2019 г.

Дата, место и время проведения аукциона 25.09.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, Бетонный проезд, 17, ОАО «СПЕЦРЕМОНТ»

Дата, место и время окончания приема документов 20.09.2019 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Контактные телефоны +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42, e-mail: auction@cpo.by

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690-54-09, BELTORGI.BY.

Продавец: ООО «АГРОСТЕП» (УНП 190513098) в лице антикризисного управляющего частного предприятия «Правовая компания «БелПрофКонсалт», тел. +37529 166-01-01. Публичные торги в электронной форме в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) (далее – торги) будут проведены: **26 сентября 2019 г. 9.00—17.00** на электронной торговой площадке BELTORGI.BY

Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. без НДС	Шаг торгов, бел. руб.	Задаток, бел. руб.
MERCEDES-BENZ, 1990, WDB6114681P011906, АО-1248-7	2 160,00	108,00	216,00
Четырехцветная печатная машинка SSU-P 800*4	5 608,56	280,43	560,86

Место нахождения — Узенский р-н, аг. Слобода, тел. для ознакомления +37529 698 53 04

Для участия в торгах необходимо в срок по 25.09.2019 17:00 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в

Чатыры сустрэчы з Уладзімірам Караткевічам

НЕЛЬГА ЗАБЫЦЬ, альбо ЧАРОЎНЫЯ ВЕТРАЗИ ПАМЯЦІ

1.

Упершыню я пабачыў Уладзіміра Караткевіча восенню 1966 года. Ён зайшоў у сельгасад-дзел газеты «Звязда» (дзе я тады працаваў) да загадчыка аддзела Васіля Нікалаенкі. Яны, аказваецца, былі нейкім чынам знаёмыя. А вось па якой патрэбе Уладзімір Сямёнавіч завітаў да яго, дальбог, ужо не прыпомню. Дый падрабязнасцяў размовы, якая доўжылася недзе з паўгадзіны, шчыра кажучы, толкам не магу прыгадаць.

Чаму? Мой тадышні псіхалагічны стан можна зразумець. Уладзімір Караткевіч у тых гадах быў ужо не проста вядомы, а надзвычай папулярны пісьменнік, асабліва сярод студэнцкай моладзі. Мы зачыталіся ягонымі аповесцямі «Сівая легенда», «Цыганскі барон», раманам «Нельга забыць». Ну а гістарычны дэтэктыў «Дзікае паляванне караля Стаха» наогул стаў калівавым творам для ўсіх — і маладых, і пажылых.

І вось гэты пісьменнік прыходзіць у аддзел, куды вышэй старшыні калгаса ніхто не з'яўляўся. Гэта было раўнацэнна з'яўленню нейкага небажыхара. Я ва ўсе вочы глядзеў на шанюнага гасця, ад хвалявання кепска разумеючы, пра што ідзе размова. Між тым у абліччы, у паводзінах знакамітага пісьменніка не было нічога зорнага, пыхлівага. Як і звычайны наведвальнік, ён прысеў да стала Нікалаенкі і вельмі проста, вельмі шчыра павёў гаворку, у якую паступова ўключыліся і мы, двое супрацоўнікаў аддзела.

А гаворка нейкім чынам выйшла на праблему захавання гісторыка-культурных і архітэктурных помнікаў. І вось тут я ўжо добра памятаю, як Уладзімір Сямёнавіч гарача стаў даводзіць, што мы, журналісты, кепска займаемся гэтай важнай праблемай. На нашых вачах разбураюцца, гінуць цудоўныя палацы, каштоўныя сядзібы, унікальныя цэрквы. А гэта ж — наша гісторыя, памяць нашых продкаў, неацэннае багацце нацыянальнай культуры. І калі так пойдзе і далей, то нашым нашчадкам нічога не застанеца.

— Мая мара, — сказаў Караткевіч, — каб з цягам часу тое, што можна яшчэ аднавіць, было адноўлена. Ну а тое, што некаму замінае і здаецца непатрэбшчынай — старыя драўляныя цэркаўкі, млыны, даўнія хаты, цікавыя гаспадарчыя пабудовы, — пажадана, каб усё гэта было перавезена і сабраны ў адным месцы, у музеі народнай архітэктуры і быту. У музеі пад адкрытым небам. Як гэта зроблена ў Швецыі, у цэнтры Стакгольма. Зрэшты, як і ў нашых украінскіх суседзях, у Львове.

Вось тады я ўпершыню і пачуў ад Караткевіча слова «скансэн». Пазней яно трывала ўвайшло і ў наш беларускі лексікон. Асабліва пасля таго, як у снежні 1976 года ўрадам рэспублікі была прынята пастанова аб стварэнні такога музея ў ваколіцах Мінска. Можна толькі здагадавацца, як парадаваўся б гэтаму Уладзімір Сямёнавіч. На жаль, адкрыццё музея адбылося ў 90-х гадах ужо без Караткевіча.

2.

Напрыканцы вясны 1968 года ў доме адпачынку, што на возеры Свіцязь, прайшоў другі рэспублі-

канскі семінар творчай моладзі рэспублікі.

Тут другі раз мне пашчасціла бачыць і чуць свайго любімага пісьменніка. Ён запрасіў ахвотных на пешую экскурсію па ваколіцах Свіцязі. Жадаючых набралася чалавек дваццаць.

На беразе возера, адкуль пачыналася наша падарожжа, Караткевіч расказаў крыху пра Навагрудчыну гістарычную. Цяпер гэта гучыць неверагодна, але тады, у шасцідзясятых, мала хто з нас ведаў, што князь Міндоўг, а таксама яго паслядоўнікі Гедымін, Альгерд, Вітаўт стварылі магутную еўрапейскую дзяржаву — Вялікае Княства Літоўскае. І што першай сталіцай гэтай дзяржавы быў Навагрудак, ці, як яго тады называлі, Ноўгародак.

Упершыню ад Караткевіча мы пачулі пра легендарную бібліятэку ў Шчорсах. Заснавальнікам гэтай бібліятэкі быў адзін з вядомых прадстаўнікоў старажытнага праваслаўнага шляхецкага роду Храптовічаў — Іаахім Літавар Храптовіч. У свой час тут працавалі Адам Міцкевіч, Ян Чачот, Уладзіслаў Сыракомля, гісторыкі Даніловіч, Ярашэвіч, Маліноўскі і іншыя выдатныя дзеячы культуры. Кажучы, што сюды праездом з Нясвіжа завітаў апошні кароль Рэчы Паспалітай Станіслаў Аўгуст Панятоўскі.

— А мы наведаем Шчорсы? — пацікавіўся нехта з нас.

— Не, хлопцы, — пакрыціў галавою Уладзімір Сямёнавіч, — гэта далёкавата адсюль. Дый ад бібліятэкі той застаўся адзін будынак.

— А што здарылася?

— Здарылася вайна. Каб ураваць унікальную бібліятэку, яе гаспадары вырашылі перадаць значную, найбольш каштоўную частку кнігазбору ў бібліятэку Кіеўскага ўніверсітэта святога Уладзіміра. Аднак калі ў 1915 годзе і Кіеву стала пагражаць рэальная акупацыя, універсітэцкая бібліятэка была эвакуіравана ў Саратаў. Словам, пасля шматлікіх перамяшчэнняў туды-сюды значная парадзеля частка кнігазбору Храптовічаў урэшце рэшт апынулася ў Цэнтральнай навуковай бібліятэцы Акадэміі навук Украіны. Дзе яна захоўваецца і зараз. Але ніхто нам наш неацэнны скарб вяртаць не збіраецца.

А яшчэ Уладзімір Сямёнавіч пазнаёміў нас з некаторымі помнікамі архітэктуры драўлянага дойлідства, якія цудам ацалелі да гэтага часу.

Першай на нашым шляху была вёска Мірацічы. Гэта даволі вялікі, старажытны населены пункт, пер-

шае ўпамінанне пра які ў летапісе пазначана 1538 годам. Тут захавалася даўно зачыненая чатырохсотгадовая драўляная цэркаўка так званая схаванага тыпу. Назнарок малая, назнарок у гучары, каб падчас навалы і вайны не знайшлі. А яшчэ яна славу та, на што Уладзімір Сямёнавіч звярнуў асаблівую ўвагу, тым, што мае цудоўную народную разбу.

За чатыры кіламетры ад Мірацічаў вёска Валеўка. Ужо даволі сучасная, але і ў ёй наш дасведчаны гід паказаў нам нямаля старажытнасцяў. У прыватнасці — курганы, гарадзішча, а таксама дзеючы трохсотгадовы драўляны храм. У ім, згодна з паданнем, вячаўся з Зосся Міцкевічаў пан Тадэвуш. А яшчэ тут нам паказалі іконы работы... Васняцова! Так, так, вывезеныя калісьці з Варшавы, яны трапілі ў некаторыя беларускія храмы, у тым ліку і ў Валеўскі.

Мясцовы бацюшка — хударлявы, сярэдніх гадоў мужчына — быў дужа ўсцешаны візітам такой вялікай групы моладзі на чале з вядомым пісьменнікам і правёў нас ажно за ваколіцу вёскі.

Сёння гэтыя аповед можа некаму здацца банальным. Маўляў, паглядзелі дзве цэркаўкі — ну і што тут такога? Але не трэба забываць, што гэта былі шасцідзясятыя гады мінулага стагоддзя — самы разгук ваяўнічага атэізму, калі не толькі наведваць, але нават і ўпамінаць царкву было нельга. Таму, відаць, і помніца ўсё, што гаварыў і паказваў Уладзімір Сямёнавіч, — з удзячнасцю помніца да гэтага часу.

А цэркаўку ў Валеўцы ўсё ж не збераглі. У васьмідзясятых гадах яе разабралі і пусцілі на дробныя гаспадарчыя справы.

3.

Аднойчы мяне паклікаў да сябе сакратар ЦК КПБ па ідэалогіі Аляксандр Трыфанавіч Кузьмін (я працаваў у яго памочнікам) і каза:

— Ёсць адна справа. Толькі што прыязджаў кіраўнік Мсціслаўскага раёна. Разгублены, раззлаваны. Да юбілею горада яны задумалі выпусціць кнігу. Але тое, што зварганілі мясцовыя пісакі, нікуды не вярта. Просіць дапамагчы.

— А чым мы можам ім дапамагчы?

— Трэба падключыць каго-небудзь з пісьменнікаў. Добра было б, каб за гэту справу ўзяўся Караткевіч. Як ты думаеш, удасца нам яго ўгаварыць?

— Сумняваюся, Аляксандр Трыфанавіч. Ён толькі што закончыў эсэ да тысячагоддзя Турава. Стомлены. Дый адчувае сябе не вельмі.

— М-да-а... — задумаўся Кузьмін. — І ўсё ж паспрабуем. Запрасі яго да мяне.

Шчыра прызнаюся: не хацелася мне турбаваць Уладзіміра Сямёнавіча па такой няўдзячнай справе. Ён дужа не любіў незапланаваных, афіцыйных даручэнняў.

На мой званок Караткевіч адгукнуўся адразу. Пачуўшы пра запрашэнне Кузьміна, здзівіўся:

— А на якую халеру я яму спатрэбіўся?

Размова ў Кузьміна была доўгая. Я не ведаю, чым, якімі аргументамі Аляксандр Трыфанавіч змог пераканаць Караткевіча, але той, праўда, без вялікай ахвоты, з пэўнымі агаворкамі, усё ж даў згоду.

Ад сакратара Уладзімір Сямёнавіч выйшаў хмуры, заклапочаны:

— Не хапала мне яшчэ гэтага! Тут жа працы на добры год. Толькі з павагі да Аляксандра Трыфанавіча я пагадзіўся. Ды яшчэ сыграў сваю ролю адзін важкі аргумент. Мсціслаў — радзіма маёй маці.

Бурчэць — то ён бурчэў, але за справу ўзяўся закасаўшы рукавы, з заўсёднай сур'ёзнасцю і ўдэлівацю. Больш за год рыхтаваўся да паездкі на Мсціслаўшчыну: вывучаў архівы, штудзіраваў энцыклапедыі тых часоў, гістарычныя кнігі. Двойчы ездзіў збіраць матэрыял на самую Мсціслаўшчыну. І нарэшце, эсэ «Мсціслаў — дыямантавы горад» у верасні 1982 года было закончана.

Я пра гэта дазнаўся ад Кузьміна, які на адной з нашых ранішніх сустрэч сказаў:

— Званіў Катушкін (першы сакратар Мсціслаўскага райкама партыі). Толькі што прачытаў рукапіс Караткевіча. Даў найвышэйшую ацэнку. Прасіў перадаць аўтару шчырую падзяку. Ты мне дай тэлефон Караткевіча, я сам яму пазваню.

Рыхтуючы гэтую нататку, я перачытаў «Дыямантавы горад». За трыццаць пяць гадоў тэкст аніколенкі не страціў сваёй прывабнасці і актуальнасці. Сакрэт, відаць, у тым, што Караткевіч у гэтай кнізе рашуча адышоў ад канонаў падобнай літаратуры. Пазбягаючы навуковай, афіцыйнай нудоты, аповед павёў лёгка, раскавана, глыбока дасведчана, вобразна.

Вось так дзякуючы партыйнаму заданню, ці, дакладней, просьбе партыйнага чыноўніка беларускі чытач атрымаў яшчэ адну выдатную гістарычную кнігу, якая годна ўславіла багатую на таленты і прыроднае харавство мсціслаўскую зямлю. А ў мяне на памяць аб тых днях застаўся вабны томік Уладзіміра Караткевіча «З вякоў мінулых» з яго дробным, каліграфічным надпісам: «Паважанаму Зіновію Кірылавічу Прыгодзічу на добры ўспамін ад аўтара. 15 ліпеня 1980 года».

4.

І была яшчэ адна, апошняя сустрэча.

У сакавіку 1984 года я трапіў у бальніцу. І аднойчы на абходзе палатны ўрач між іншым паведаміў, што ў суседнюю палату палажылі пісьменніка Уладзіміра Караткевіча. Перавялі з рэанімацыі, у вельмі цяжкім стане.

Канешне, я тут жа выйшаў у калідор і праз адчыненыя дзверы суседняй палаты ўбачыў, што Уладзімір Сямёнавіч ляжыць справа ад акна, накрыты да палавыны бальнічнай коўдраю. І не то спіць, не то, заплюшчыўшы вочы, аб нечым задумаўся. Памятаючы словы доктара, што «ён у цяжкім стане», я не асмеліўся зайсці ў палату, патрывожыць Уладзіміра Сямёнавіча. Яму зараз былі болей за ўсё патрэбны цішыня і спакой.

Стаў пільнаваць Караткевіча ў калідоры. Аднак ні заўтра, ні паслязаўтра ўбачыцца не ўдалося. Толькі недзе праз тыдзень мы выпадкова сутыкнуліся. Уладзімір Сямёнавіч стаяў каля акна пры-

біральні і курыў. У мяне міжволі вырвалася:

— Уладзімір Сямёнавіч, навошта вы курыце? Вам жа нельга!

— Ат, — вяла махнуў ён рукою. — Ужо адзін чорт. Гэта, магчыма, апошняе задавальненне, якое мне засталася...

— Ну навошта так змрочна? Ён нічога не адказаў, толькі паморшчыўся.

Я зразумеў, што яму гаварыць пра свой стан не вельмі хочацца, і перавёў размову на іншае. Папытаўся, ці глядзеў ён прэм'еру фільма «Чорны замак Альшанскі».

— Глядзеў. Атрымаўся, як кажа мой сябра Адам Мальдзіс, яшчэ адзін сярэдні. Хоць, можа быць, і вышэй сярэдняга. Нам, аўтарам, заўсёды здаецца, што рэжысёр у параўнанні з літаратурнай асновай у нечым не дацягнуў, нешта не так падаў. А здымаў фільм таленавіты хлопец — Міхаіл Пташук.

Калі мы крыху разгаварыліся, я ўсё ж асцярожна папытаўся, што з ім здарылася, чаму трапіў у рэанімацыю.

— Нейкі шалёны прыступ печані, — ужо больш спакойна адказаў Уладзімір Сямёнавіч. — Ледзь адкачалі. Нават колькі хвілін пабыў на тым свеце.

І вось што я пачуў ад Караткевіча далей. Ён расказаў, што выразна памятае, як раптам апынуўся не то ў нейкім неверагодна прыгожым калідоры, не то ў шырокай трубе і лёгка, бы птушка, паплыў туды, дзе ззяла блакітнае святло. Яно неадольна вабіла, прыцягвала да сябе. А наўкол гучала такая прыемная, боская музыка, што ўся істота проста перапаўнялася асалодаю, невымоўнай радасцю. Але тут раптам нехта ўхапіў за ногі і стаў настойліва цягнуць назад.

— Я супраціўляўся. Мне не хацелася вяртацца. Ад напружання я расплюшчыў вочы і ўбачыў людзей у белых халатах, якія схіліліся нада мною. І пачуў, як нехта з палёгка сказаў: «Ну, дзякуй богу! Ачомаўся...»

Уладзімір Сямёнавіч дакурыў цыгарэту і, кінувшы «пара прымаць лякарства», пайшоў у палату.

Болей з Караткевічам мы не бачыліся. Я неўзабаве выпісаўся з бальніцы і паехаў у Маскву рыхтавацца да абароны кандыдацкай дысертацыі. А Уладзіміра Сямёнавіча, як паведамылі мне сябры з Мінска, накіравалі на рэабілітацыю ў бальнічна-клінічнае аддзяленне санаторыя «Аксакаўшчына». І нібыта ўсё ішло добра. Караткевіч правіўся, у канцы чэрвеня прысутнічаў на юбілеі Васіля Быкава. На пачатку ліпеня з'ездзіў на сустрэчу з выпускнікамі Кіеўскага ўніверсітэта. А ў сярэдзіне ліпеня разам з фотакарэспандэнтам Валянцінам Ждановічам і мастаком Пятром Драчовым нават выбраўся ў падарожжа на пляце па Прыпяці.

І раптам страшная, аглушальная вестка: падчас падарожжа Уладзіміру Сямёнавічу стала кепска. Яго тэрмінова прывезлі ў Мінск, у бальніцу, дзе ён і памёр.

На развітанне з Караткевічам, на вялікі жаль, я прыехаць не змог. Але гэта, можа, і да лепшага. Уладзімір Сямёнавіч застаўся ў маёй памяці назаўсёды жывым. Такім, якім ён быў на Свіцязі, — бадзёрым, захопленым, рамантычна-ўзнёслым. Якім убачыўся ў бальніцы — засяроджана-думным, самотна-кранальным, разнаасцежана шчырым, адкрытым. І назменна любімым.

Унікальныя аперацыі на сэрцы немаўляці

Як беларускія дзіцячыя хірургі выратаўваюць жыцці пацыентаў

Беларускія дзіцячыя кардыёхірургі вядомыя сваімі высокатэхналагічнымі аўтарскімі аперацыямі — аналагічныя могуць выконваць урачы ўсяго некалькіх клінік Амерыкі і Еўропы. Міні-інвазіянае ўмяшанне — праз тры праколы — па пластыцы трахеі і стрававода зрабілі неданашанаму дзіцяці, якое важыла 1700 грамаў. Столькі ж важкую маленькі пацыент, які прайшоў бронхаскапію. Рэнтгенэндавааскулярнае ўмяшанне (без разрэзаў, праз невялікія праколы на скуры) было зроблена немаўляці вагой усяго 1200 грамаў. Штодзень у РНПЦ дзіцячай хірургіі праводзяць унікальныя аперацыі і выратаўваюць жыцці маленькіх пацыентаў, якія раней лічыліся безнадзейнымі. Зусім нядаўна тут адбыўся рэспубліканскі кансіліум. Урачы шукалі тэхналогію, якая дазволіла б захаваць жыццё немаўляці з рэдкімі паталогіямі. Яго выпадак, бадай, адзіны ў свеце, але тут знайшлі спосаб, які дазволіць яму выжыць.

ПАРОК СЭРЦА — НЕ ПРЫГАВОР

— Мы рухаемся ў бок аказання высокатэхналагічнай і малаінвазіўнай дапамогі, — падкрэслівае намеснік дырэктара па лячэбнай рабоце РНПЦ дзіцячай хірургіі, кандыдат медыцынскіх навук Аляксандр Свірскі. — Яна найменш траўматычная, дазваляе зменшыць знаходжанне ў стацыянары. Каля 25 % дзяцей у краіне атрымлівае хірургічную дапамогу з прымяненнем міні-інвазіўных тэхналогій, у нашым РНПЦ — 35-40 %. Гэта дарагая медыцына, і мы нясём сур'ёзныя затраты на набыццё абсталявання. Гэта тонкая тэхніка і інструменты, якія дастаткова хутка зношваюцца. У той жа час выдаткі ўдаецца зменшыць дзякуючы таму, што скарачаецца час знаходжання нашых пацыентаў у стацыянары.

Аляксандр Свірскі паведаміў, што сучасная малаінвазіўная хірургія развіваецца ва ўсіх абласцях нашай краіны, яны абсталяваныя лапараскапічнымі стойкамі і мініінвазіўнымі інструментамі. Новыя тэхналогіі, а таксама павышэнне кваліфікацыі спецыялістаў у рэгіёнах дазваляюць змяншаць колькасць смяротных выпадкаў. З 2014 года ў Беларусі ад такіх паталогій, як востры апендыцыт, кішэчная непраходнасць і ўшчэпленая грыжа, смяротнасць сярод дзяцей не фіксавалася. Пры гэтым у краінах СНД дагэтуль назіраюцца выпадкі гібелі дзяцей ад гэтых захворванняў.

— Але ёсць катэгорыя пацыентаў, якая выклікае непакой, — гэта неданашаная дзеці, што маюць множныя парокі развіцця. Прычым колькасць парокаў не расце, а вось іх цяжкасць і спалучэнне робяцца сур'ёзнай праблемай і патрабуюць дапамогі мультыдысцыплінарнай каманды спецыялістаў, — засяроджае ўвагу Аляксандр Свірскі. — Я забыўся, калі бачыў адзін парок, — звычайна гэта тры-чатыры адначасова: лёгкіх, страўнікава-кішэчнага тракту, сэрца, канечнасцяў. Падчас аперацыі 600—700-грамаваму дзіцяці напружваецца не адзін хірург, а ўся клініка. Безумоўна, мы працягнем і далей удасканаліваць дапамогу гэтай групе пацыентаў, і, магчыма, у краіне будзе створаны асобны цэнтр для такіх дзетак.

Спецыяліст адзначыў, што, калі любой цаной выходжаюць такіх пацыентаў з экстрэмальна нізкай вагой, непазбежны высокі працэнт інвалідызаванасці. Відавочна, што такія дзеці ў будучыні патрабуюць вялікіх сродкаў, каб падтрымліваць іх жыццё і забяспечваць яго якасць. Пры гэтым дыягнаставаць парокі развіцця дзякуючы сучасным метадам дыягностыкі часта ўдаецца загадзя — на пэўных тэрмінах цяжарнасці. Бацькоў у такім выпадку кансультуюць і ўрачы РНПЦ дзіцячай хірургіі.

— Мы паказваем парок і расказваем пра яго лячэнне,

а гэта 3-5 аперацый, каб выправіць не толькі форму, але і функцыю органаў, таксама падлічваем шансы дзіцяці выжыць. І пасля бацькі прымаюць рашэнне, ці варта працягваць цяжарнасць. Тут усё вельмі няпроста: нярэдка сем'і, сутыкнуўшыся з такой праблемай, як хворае дзіця, распадаюцца. На тым, каб нараджаць у любым выпадку, як правіла, настойваюць бацькі, якія даўно чакаюць дзіця, — расказвае Аляксандр Свірскі.

Беларускія дзіцячыя кардыёхірургі дзякуючы сваім навыкам запатрабаваныя не толькі ў СНД, але таксама ў Еўропе, ЗША і Лацінскай Амерыцы. І цяпер, як адзначае эксперт, назіраецца пэўны адток гэтых спецыялістаў. Разам з тым беларускія ўрачы праводзяць майстар-класы і аказваюць аперацыйную дапамогу пацыентам з іншых краін. Толькі сёлета брыгада кардыёхірургаў тройчы выязджала ў Аб'яднаныя Арабскія Эміраты, і гэта супрацоўніцтва плануецца працягваць.

КАРДЫЁХВАРОБЫ З ДЗЯЦІНСТВА

Прыроджаныя парокі сэрца займаюць істотную долю ў

структуры кардыялагічных хвароб дзяцей. На ўліку знаходзіцца каля 35 тысяч дзяцей, з іх 25 тысяч — з прыроджанымі парокімі сэрца.

— У апошнія гады ў нас сапраўды інтэнсіўна развіваецца кардыёхірургія, аперацыйная раней неаперабельныя парокі, ажыццяўляецца шмат эндавааскулярных карэкцый, — адзначыла загадчык кафедры педыятрыі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі, галоўны пазаштатны дзіцячы кардыёрэўматолаг Міністэрства аховы здароўя, кандыдат медыцынскіх навук, дацэнт Ірына ЧЫЖЭЎСКАЯ.

На другім месцы ў структуры кардыялагічных хвароб парушэнні рытму сэрца. Гэта тахіарытміі, брадыарытміі, рэдкія генетычныя сіндромы. З імі на дыспансерным уліку знаходзіцца каля 5 тысяч дзяцей. Шэраг з іх падлягаюць кансультацыі ў РНПЦ дзіцячай хірургіі, дзе, у прыватнасці, выконваюцца электрафізіялагічныя даследаванні і радыёчастотная аблацыя.

На трэцім месцы — артэрыяльная гіпертэнзія. На яе пакутуе каля тысячы дзяцей.

— У нас на ўліку стаіць 752 дзіцяці з ювенільным рэўматоідным артрытам, з іх 108 атрымліваюць па дзяржпраграме генна-інжынерную біялагічную тэрапію. Яна ўплывае на механізм узнікнення хваробы: абрывае імуннае запаленне, што дазваляе ў кароткія тэрміны вярнуць пацыента да звычайнага жыцця з функцыянальнай здольнасцю суставаў. Гэта дазваляе пазбегнуць інваліднасці і эндапратэзавання, а апроч таго, і шматлікіх ускладненняў. Раней дзеці атрымлівалі глюкокарцікоідную тэрапію, а яна мела шмат наступстваў — цукровы дыябет, атлусценне, артэрыяльную гіпертэнзію. Цяпер дзеці, якія атрымліваюць генна-інжынерную тэрапію, не маюць патрэбы ў гармонах. Знешне яны нічым не адрозніваюцца ад іншых дзяцей, і іх здароўе амаль цалкам аднаўляецца, — расказала Ірына Чыжэўская.

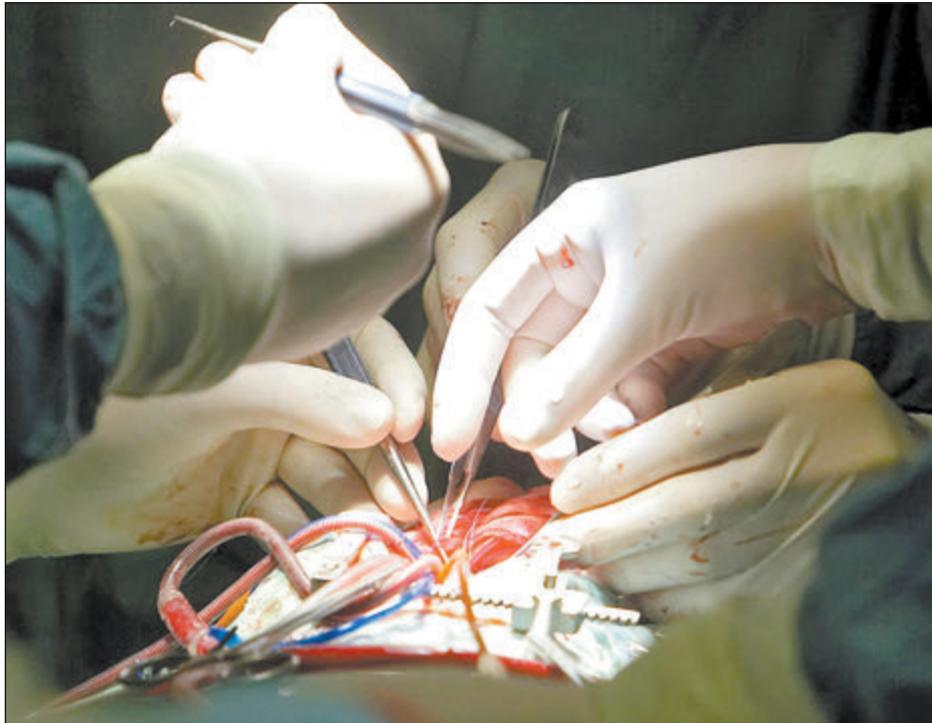
ЛЯЧЫЦЦА БЕЗ ГАРМОНАЎ

Штогод у Беларусі ў 100—150 дзяцей дыягнастуецца цукровы дыябет I тыпу. Усяго з такім дыягназам на ўліку ва ўрачоў знаходзіцца 2300 дзяцей. Другі ж тып не з'яўляецца дамінуючым: на яго хварэе ўсяго 25 малых.

— З году ў год у краіне назіраецца рост на 4-5 % выпадкаў цукровага дыябету I тыпу ў дзяцей. І гэта агульнасусветная тэндэнцыя, — адзначыла прафесар кафедры дзіцячых хвароб Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, галоўны пазаштатны дзіцячы эндакрынолаг Міністэрства аховы здароўя Анжэліка СОНЦАВА.

Спецыяліст падкрэсліла, што назіраецца амаладжэнне гэтай хваробы. Больш за траціну дзяцей, у якіх выяўлены цукровы дыябет, — ва ўзросце 5—9 гадоў.

У Беларусі выкарыстоўваюцца сучасныя падыходы да лячэння цукровага дыябету. Дзяцей масава пераводзяць са звычайнага на аналагавы

У РНПЦ «Кардыялогія» асвоілі новыя імплантацыі

Хірургі РНПЦ «Кардыялогія» правялі першыя ўнікальныя аперацыі па імплантацыі інавацыйных прылад для лячэння сардэчнай недастатковасці.

Дагэтуль клінічныя даследаванні ў галіне эндавааскулярнай кардыялогіі ў Беларусі не праводзіліся. Але гэта стала магчыма дзякуючы вопыту работы клінікі ў галіне сардэчнай недастатковасці і эндавааскулярнай хірургіі. РНПЦ «Кардыялогія» быў абраны разам з вядучымі медыцынскімі цэнтрамі Еўропы для ўкаранення гэтай тэхналогіі, распрацаванай амерыканскай кампаніяй Ancora Heart.

Спецыялісты РНПЦ пазнаёміліся з прадстаўнікамі амерыканскай кампаніі паўтара года таму падчас наведвання спецыялізаванага кангрэса для азнаямлення з найноўшымі тэхналогіямі і ўкаранення іх у практыку.

— Гэтая тэхналогія вельмі спадабалася. Мы прадставілі свой цэнтр, расказалі, якімі тэхнало-

гіямі валодаем, як вядзём пацыентаў з сардэчнай недастатковасцю, якія ў нас імплантуюцца сістэмы, — расказвае намеснік дырэктара па тэрапеўтычнай дапамозе РНПЦ «Кардыялогія» Алена КУРЛЯНСКАЯ. — Не кожны цэнтр прымаецца ў такіх маштабных праекты. Пасля інспекцыі нашу клініку ўхвалілі і ўключылі ў гэты шматцэнтравае даследаванне.

Пакуль у цэнтры выкананы першыя аперацыі. Мяркуюцца, што ўсяго ў праграму ўключыць 30 беларускіх пацыентаў. Да гэтага яны пройдуць шматэтапны адбор, у тым ліку магчымасць імплантацыі ацэніць каліфарнійскай кампаніяй.

— Для дапамогі пацыентам з сардэчнай недастатковасцю ў нас рэалізуюцца цэлыя праграмы. У лячэнні гэтага захворвання шмат кірункаў. Мы павінны выкарыстоўваць максімум таго, што сёння ёсць у свеце. І спосаб лячэння, які прапануе амерыканская кампанія, адзін з самых інавацыйных і перспектывных, — адзначыла Алена Курлянская.

— Калі за апошнія гады частата прыроджанага пароку сэрца застаецца стабільнай (штогод з ім нараджаецца каля тысячы дзяцей), то артэрыяльная гіпертэнзія, асабліва ў падлеткавым узросце, павялічваецца. За апошнія 10 гадоў захваральнасць вырасла ў 5 разоў, — адзначыла Ірына Чыжэўская. — Гэта звязана з павышэннем нагрузак, псіхаэмацыйна-нальнымі перагрузкамі: у дзяцей складаны адукацыйны праграмы, дадатковыя заняткі. У шэрагу выпадкаў гэта абумоўлена метабалічным сіндромам — лішняй вагой і атлусценнем.

Вялікай праблемай з'яўляюцца і рэўматычныя хваробы, на ўліку знаходзіцца каля 2 тысяч такіх дзяцей. Вялікім прарывам у іх лячэнні, на думку спецыялістаў, сталі новыя тэхналогіі. У прыватнасці, у лячэнні ювенільнага рэўматоіднага артрыту выкарыстоўваецца генна-інжынерная біялагічная тэрапія.

інсулін. Ён вядомы даўно і раней выкарыстоўваўся для нівеліравання гіпаглікемічных станаў. Цяпер яго пачалі прымяняць больш шырока, бо гэта зніжае рызыку гіпаглікемічных рэакцый, больш фізіялагічна ўздзейнічае на арганізм і дапускае гібкі рэжым увядзення. Усё гэта дазваляе весці звычайны лад жыцця.

— Калі ў 2017 годзе ў краіне на аналагавым інсуліне знаходзілася 31 % дзяцей, хворых на дыябет, і 45 % у сталіцы, то сёння іх больш за палову па рэспубліцы і 70 % у Мінску. Работу па пераводзе на аналагавы інсулін мы плануем завяршыць налета, — падкрэсліла Анжэліка Сонцава.

Адбываецца і перавод дзяцей на помпавую інсулінатэрапію. Сёння на ёй знаходзіцца каля 70 малых, хворых на цукровы дыябет. Завяршаецца закупка яшчэ 50 помпаў, налета будзе набыта яшчэ 250. Гэта сучасныя прыстааванні з бесперапынным маніраваннем глікеміі.

РОДНАЕ ПОЛЕ ЗІНЕВІЧА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Бо я вельмі люблю гэту зямлю, у мяне да яе з дзяцінства ляжыць душа, — не хавае сваіх эмоцый Станіслаў Іосіфавіч.

Землі на памежжы, шчыра скажам, не самыя лепшыя. Па-першае, даволі многа пагоркаў. А фермеру дастаўся надзел, дзе знаходзяцца самыя высокія пункты ў раёне — Раціцкая вышыня. Яшчэ тут праходзіць сапоцкінскі паветраны калідор, праз які ляціць нямала самалётаў. Гэтыя ці якія іншыя прычыны знаходзяцца, але мясцовасць дажджы нібы абыходзяць, абураецца фермер. А яшчэ тут шалёна расце пустазелле. Але нават самыя цяжкія землі могуць працаваць. У гэтым мы ўпэўніліся, калі са старшынёй асацыяцыі фермераў прыехалі на поле.

ЗІНЕВІЧ І ЯГО КАМАНДА

У гэтыя восеньскія дні фермера можна знайсці толькі на палетках. Тут ён прападае, як і належыць вясковаму гаспадару, з ранку да вечара. З ім — уся яго каманда. Праўда, не ўдалося застаць 33-гадовую Наталлю, якая працуе кіроўцам. Яна пакуль хварэе.

— Гэта ўнікальная работніца, — расказвае Зіневіч. — Працуе ўжо чатырнаццаць гадоў, а прыйшла, калі не было яшчэ васьмнадцатці. Напачатку папрасілася на любую работу, прыйшла са сваім хлопцам. А яна маленькая. Кажу хлопцу: будзеш за яе працаваць. Мы тады цюкавалі салому. Дык яна і за сябе і за яго працавала. Яшчэ вельмі тэхнічна цікавілася. Кажу: ідзі вучыся, і адправіў на трактарыста вучыцца, заплаціў грошы за вучобу, яна зараз на любой тэхніцы працуе, але пераважна на «Амкадоры». У мяне кадры ў асноўным правяраюцца, людзі трымаюцца, мы як адна каманда.

Фермеру дастаўся надзел, дзе знаходзяцца самыя высокія пункты ў раёне — Раціцкая вышыня. Яшчэ тут праходзіць сапоцкінскі паветраны калідор, праз які ляціць нямала самалётаў. Гэтыя ці якія іншыя прычыны знаходзяцца, але мясцовасць дажджы нібы абыходзяць. А яшчэ тут шалёна расце пустазелле. Але нават самыя цяжкія землі могуць працаваць.

У фермерскай гаспадарцы — сем чалавек. Побач з бацькам і яго сын Яўген, які з малых гадоў быў з татам на полі. Цяпер працуе самастойна і ўжо свайго сына возіць з сабой на поле.

— Я з калгаса нікога не браў, у мяне нават дамова была з былым старшынёй, каб не перацягваў людзей. Навошта мне прэтэнзіі потым? Хоць знайсці добрых работнікаў склада на — многія злоўжываюць спіртным. Здаецца, і чалавек харошы, і рукі залатыя, але сарвецца, і два тыдні няма на рабоце, — заўважае Зіневіч.

У гаспадарцы апрацоўваюць 300 гектараў зямлі. Па словах фермера, такім складам маглі б апрацоўваць у тры разы больш.

— Атрымаць зямлю практычна немагчыма, хоць суседняя гаспадарка не заўсёды спраўляецца са сваімі аб'ёмамі, — заўважае Зіневіч. — Я мог бы працаваць на большых плошчах, вырошчваюць там іншыя культуры.

Літаральна гэтым летам фермер аформіў дакументы на карыстанне суседнім участкам плошчай 60 га. Але працаваць на ім чамусьці не можа: ёсць непаразуменні з мясцовым калгасам. Хоць і сама фермерская гаспа-

дарка мае такі ж статус — вытворчы сельскагаспадарчы кааператыву, які мае назву «Фермерскі». Напачатку ў яго склад уваходзіла некалькі фермераў, але паступова яны стварылі свае гаспадаркі, а ўся зямля засталася кааператыву, праўда, цяпер сямейнаму.

— Гэта адзінае такое фарміраванне ў краіне, — паведаміў старшыня абласной асацыяцыі фермераў Уладзімір УШКЕВІЧ. — Закон дазваляе стварэнне такой формы ўласнасці. Увогуле, іх нямала — прыватнае прадпрыемства, акцыянернае таварыства, унітарнае прадпрыемства, СВК.

Што датычыцца ўчастка, на які аформлены дакумент у СВК «Фермерскі», старшыня асацыяцыі абяцаў разабрацца асабіста і высветліць гэту сітуацыю ў райвыканкаме.

Дарэчы, палеткі, якія калгас не хоча перадаць фермеру, маюць нядабайны выгляд. Поле зарасло пустазеллем, саломы пасля жніва не ўбрана, а ляжыць на полі і чарнее. У фермера ж

са здачай бульбы. Станіслаў Іосіфавіч некалькі гадоў таму заняўся яе вырошчваннем, набыў крухмалісты сорт. Але пры здачы на завод атрымалася, што крухмальнасць невысокая. Кажу, што там ставяцца не вельмі справядліва да фермераў. Таму замест бульбы збіраецца вырошчваюць кукурузу. На яе заўсёды ёсць попыт. Усё зерне, дарэчы, гатова забраць тая ж птушкафабрыка, дзе вырошчваюць качак.

СЫНУ Ў СПАДЧЫНУ

Наўрад ці знойдзецца земляроб, які не думаў бы аб тым, каму ён перадаць сваю справу. Станіслаў Іосіфавіч — не выключэнне. Але яму, можна сказаць, пашанцавала. Сын Яўген таксама любіць працаваць на зямлі. Ёсць у ім і працавітасць, і фермерскі разлік.

— Ён з нявесткай працуе ў гаспадарцы. Бачу, што мяне ва ўсім падтрымлівае, — заўважае Зіневіч-старэйшы. — Упэўнены, што будзе працаваць на зямлі, бачу ў ім свайго пераемніка.

Станіслаў ЗІНЕВІЧ з сынам Яўгенам.

нічога не прападае. Ён знайшоў шляхі супрацоўніцтва з мясцовай фермай па вырошчванні качак і возіць туды салому для падсцілкі. Наўзамен на птушкафабрыцы забірае ўгнаенне.

ЦУКРОВЫ РАЗЛІК

Пакуль мы размаўляем, трактары вывозяць пад азімыя арганіку. Угнаенне праляжала год і цяпер не з'яўляецца такім шкодным, як свежае. Сеяць пачнуць на наступным тыдні. Збожжавыя займаюць асноўныя плошчы фермерскай зямлі. І пшаніца, і ячмень вельмі запатрабаваны. Станіслаў Іосіфавіч выканаў дзяржаўны заказ, але раённыя ўлады просіць яшчэ. Попыт ёсць нават у сваім Гродзенскім раёне, дзе заўсёды самая высокая ўраджайнасць зерневых культур.

Яшчэ адна важная культура — цукровыя буракі. Вось і на спрэчным участку мяркуе пасадзіць менавіта гэту культуру. Тады іх плошча дасягне 100 гектараў, пакуль расце толькі палова. Салодкі караняплод — галоўны кармавец. Аб рэнтабельнасці можна гаварыць пры 400 ц/га, Зіневіч мяркуе атрымаць 600. Прыбытак пойдзе на разлік па лізінгу за МАЗ.

— Хутка павяжу на Свідзьельскі цукровы камбінат, там нядаўна пачалася прыёмка, але ў першых буракоў нізка цукрыстасць, а трэба, каб была не менш за 16%. Я здаю да трох тысяч тон, — адзначыў Зіневіч. — Напачатку прыёмкі можна здаваць неабмежавана, пазней трэба трымацца графіка работы. Вось так мы працуем ажно да новага года на бураках, потым я плачу адпускныя, і мы ідзем на калядныя канікулы.

Але не ўсе культуры запатрабаваныя. Напрыклад, ёсць праблемы

Між тым і сам фермер яшчэ мае сілы, ды і да пенсіі яму далёка. Быць у тонусе дапамагае работа на свежым паветры, харчаванне з уласных прадуктаў і, вядома, лазня. Сям'я трымае карову і некалькі свінак. Зараз фермер пачынае задумвацца аб арганічным земляробстве. Калі яшчэ гадоў дзесяць таму гэту тэму мала хто падмаў, зараз яна пастаянна на слыху ў рэгіёне. Праўда, Зіневіч сумняваецца, ці зможу займацца арганічным земляробствам на гэтых землях, надта ж хутка тут расце пустазелле... Між тым многія цяпер цікавяцца «чыстай» вытворчасцю ў АПК.

— Арганічнае земляробства працуе — і грэчку вырошчваюць, і ячмень, — заўважае Уладзімір Ушкевіч. — За гэтым будучыня. У чым сэнс? Мы павінны запусціць біялагічныя працэсы ў глебе, а яна — жывы арганізм, у якім угнаеннямі, хімікатамі мы знішчылі ўсю мікрафлору. Арганіка, севазварот — вот асноўныя элементы арганічнага земляробства.

Кіраўнік абласной асацыяцыі фермераў актыўна прапагандуе гэты кірунак, а сама арганізацыя прымае ўдзел у еўрапейскіх праектах па новай тэме. Пакуль аб вялікіх аб'ёмах гаварыць рана, але справа паціху рухаецца. І Станіслаў Іосіфавіч таксама лічыць гэту ідэю вельмі перспектыўнай. Пакуль яго арганічнае земляробства абмяжоўваецца прысядзібным участкам. Але вопыт ужо напрацаваны, тым больш што і прадзедаў вырошчвалі на гэтай зямлі менавіта чыстую прадукцыю. А каму цяпер працягваць гэту справу і захоўваць зямлю ўрадлівай? Толькі яму і яго нашчадкам...

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

Спытайце пра радзіннае

Ці можна на вяселле надзяваць чужую сукенку?

У наступным лісце, які прыйшоў з Заслаўя ад Ларысы Іосіфаўны П., пытанне пра вяселле, але яно датычыцца праблемы рытуальнага адзення: «20 год таму я выходзіла замуж і, каб не аддаваць лішнія грошы за падвянечную сукенку, я пазычыла яе ў сваёй сяброўкі, муж якой хутка запіў. Праз 6 гадоў яны разышліся. У мяне тры гады ўсё было па-людску, а потым пайшоў паехаў. Муж стаў выпіваць, позна вяртаўся дадому. Жылі так 15 гадоў, але шлюб захавалі. Цяпер муж крыху пацішэў. Можа, ва ўсіх гэтых непаразуменнях сукенка сяброўкі «вінавата»?»

Рытуальнае адзенне, як і паўсядзённае, заўсёды было своеасаблівым індэкатарам сэнсавага поля абрадавай падзеі. Яно акцэнтавала ўвагу на галоўных персанажах абраду, падкрэслівала іх становішча і сацыякультурны статус, маркіравала родавую суаднесенасць. Кантакт з абрадавым адзеннем аказваў бясспрэчны ўплыў на далейшы лёс тых, хто ў яго адзяваўся/пераадзяваўся.

Асаблівым сакральным статусам надзялялася шлюбнае адзенне жаніха і нявесты, а таксама галаўныя ўборы, якімі аздаблялі ўпрыгожвалі дзяўчыну на час яе сімвалічнага пераходу ў статус жанчыны — ахоўніцы і захавальніцы нязгаснага сямейнага ачага. Яно было новае, але пры гэтым магло мець некаторыя элементы вясельнага адзення маці або бабулі і тады рабілася яшчэ і перададзеным у спадчыну ад самых блізкіх сваякоў.

Навукоўцы-этнографы і спецыялісты ў галіне дэкартаўна-прыкладнага мастацтва даўно прыйшлі да высновы, што арнамент традыцыйнага жаночага касцюма — гэта мясцовы дыялект мовы, закадзіраваны адпаведнымі знакамі — у-Зорамі. Як мова дадзена чалавеку Богам, так і мова арнаменту даравана роду Нябёсамі. Аднак як у кожнай сям'і была свая мянушка (гэта зусім нармальна з'ява, калі сапраўднае ўласнае імя чалавека закрывалася, таму што праз яго маглі нанесці шкоду), так і ў кожным касцюме ў абавязковым парадку быў свой дыялектны знак, які на працягу стагоддзяў аб'ядноўваў прадстаўнікоў аднаго роду і адначасова вылучаў іх сярод вялікай сельскай абшчыны.

У сувязі з гэтым і трэба было нявесту, якая яшчэ не «прамаркіравана» адпаведнымі апазнавальнымі знакамі роду жаніха, перанесці цераз парог — тую сакральна-магічную мяжу, якая кантралявалася продкамі. І толькі пасля таго, як маці жаніха павяжа ёй сваю хусціну і фартух, нявеста, дакладней, цяпер ужо нявест(к)а, можа смела рухацца ў прасторы хаты свайго мужа.

Тады паўстае праблема, якая магла ўзнікнуць толькі сёння паміж людзей, якія (не па сваёй віне) ацураліся знакаў родавай прыналежнасці. Няхай сабе ў паўсядзённым жыцці мы ходзім у крамным адзенні, але ў абрадавай сітуацыі і асабліва падчас вяселля хацелася б бачыць нашых нявест-прыгажунь у традыцыйных строях (каб адразу чыталася, чыйго ты роду-племён). У сувязі з гэтым робіцца зразумелым, што **ні адна нявеста (у мінулы час) нават і не падумала б браць на вяселле чужое адзенне (!)**. Гэта лічылася б здрадай свайму роду.

Аднак ваеннае ліхалецце і цяжкі пасляваенны час праста прымуслі нашых жанчын пайсці на некаторыя ўступкі. У Верхнядзвінскім, Чэрвеньскім, Кіраўскім, Лепельскім, Кобрынскім, Шклоўскім, Чавускім раёнах нам расказвалі пра тое, што на працягу доўгага часу галаўны ўбор нявесты быў адзін на ўсю вёску і яго перадавалі адно аднаму, хоць пры гэтым бабулі свядома разумелі, што гэта было сур'ёзным парушэннем традыцыі. Аднак, скрушна схілялі яны галовы, — час быў такі.

Затым у шасцідзясятых і сямідзясятых гады нашы бацькі паступова сталі на ногі і ўраўнаважылі сітуацыю. Аднак канец XX стагоддзя зноў зрушыў адвечна заведзены парадок. Калі навагоднія ўборы нявесты, у якіх яна пабудзе ўсяго некалькі гадзін, сталі каштаваць вялікіх грошай, то, як пачалі казаць у народзе, «стала нявыгадна іх купляць». Цяпер вясельныя строі бяруць напраткат.

Вось тут і пачаліся непрадказальныя праблемы. Ніхто не ведае той папярэдніцы (з якой доляй, энергетыкай, аўрай), якая апрадала на сябе падвянечную сукенку. Якім чынам можна хоць у нейкай ступені нейтралізаваць уплыў гэтай энергетыкі, як перакадзіраваць сукенку для перадачы новаму чалавеку? І так зноў па коле.

Таму адказ будзе такі: няхай лепш больш таннае, але сваё. **Не бярыце напраткат чужую долю**, каб затым не наракаць на сябе, што пасля вяселля жыццё пайшло не той каляінай.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Дасылайце свае пытанні пра карані і прыстасаванасць да сучаснага жыцця каляндарных і сямейна-побытовых народных традыцый і абрадаў на паштовы або электронны адрас рэдакцыі з пазнакай «Пра радзіннае».

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» сообщает о проведении **24.09.2019** повторного аукциона (цена снижена на 50 %)

Лот № 1: 44/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 – здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 3.1, инв. № 1000093700, площадью 16,27 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,21 кв. м). Ворота Р 1770-АС, инв. № 2030091000. Начальная цена продажи: 3 990,45 бел. руб. с учетом НДС. Сумма задатка: 399,05 руб.

Лот № 2: 44/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 – здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 3.2, инв. № 1000093800, площадью 16,38 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,21 кв. м). Ворота Р 1770-АС, инв. № 2030090900. Начальная цена продажи: 4 014,44 бел. руб. с учетом НДС. Сумма задатка: 401,44 руб.

Лот № 3: 71/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 – Здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 7, инв. № 1000094300, площадью 26,20 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Ворота Р 1770-АС, инв. № 2030092000. Начальная цена продажи: 6 227,05 бел. руб. с учетом НДС. Сумма задатка: 622,71 руб.

Лот № 4: 79/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 – здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 8, инв. № 1000094400, площадью 29,40 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Ворота Р 1770-АС, инв. № 2030092100. Начальная цена продажи: 6 925,05 бел. руб. с учетом НДС. Сумма задатка: 692,51 руб.

Лот № 5: 48/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 – здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 10, инв. № 1000094600, площадью 17,77 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Ворота Р 1770-АС, инв. № 2030091900. Начальная цена продажи: 4 373,00 бел. руб. с учетом НДС. Сумма задатка: 437,30 руб.

Лот № 6: 42/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 – здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 11.1 инв. № 1000094700, площадью 15,45 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Ворота Р 1770-АС, инв. № 2030091800. Начальная цена продажи: 3 882,22 бел. руб. с учетом НДС. Сумма задатка: 388,22 руб.

Лот № 7: 42/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 – здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 11.2 инв. № 1000094800, площадью 15,45 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Начальная цена продажи: 3 418,00 бел. руб. с учетом НДС. Сумма задатка: 341,80 руб.

Имущество расположено по адресу: г. Могилев, пр-т Шмидта, 28г, на земельном участке с кадастровым номером 74010000005003209, общей площадью 0,1032 га. Отдельный земельный участок для обслуживания каждого из лотов не выделен. Шаг аукциона 5 %

Аукцион состоится 24 сентября 2019 года в 12.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352. Прием заявлений (подаются лично): по 23.09.2019 до 15.00 в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 16.30 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352. Аукцион может быть отменен в любое время, но не позднее чем за три дня до даты аукциона

Продавец: ОАО «Могилевхимволокно», УНП 700117487, Могилевская обл., г. Могилев-35, тел. 8-0222-499-047

Расчетный счет для внесения задатка: получатель платежа — РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, р/с IBAN BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, ВИС банка BPSBВY2X

Срок и условия оплаты: победитель аукциона возмещает затраты на организацию и проведение аукциона в соответствии с выдаваемым счетом-фактурой в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона. Победитель аукциона обязан в течение 20 (двадцати) рабочих дней со дня подписания протокола аукциона подписать договор купли-продажи предмета аукциона. Оплата предмета аукциона производится на условиях заключенного договора купли-продажи. Внесенный Победителем аукциона задаток засчитывается в счет оплаты предмета аукциона

Справочно для покупателей: регистрация купли-продажи доли в РУП «Могилевское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» будет осуществляться на основании договора купли-продажи, при этом технический паспорт на имущество (долю) не изготавливается. В случае отчуждения приобретенного имущества (доли) другому покупателю преимущественное право его приобретения имеют другие долищики здания гаражей. При регистрации сделки купли-продажи имущества (доли) необходимо будет условие предоставления Могилевским горисполкомом в аренду земельного участка, на котором расположено имущество

Информация о предыдущих аукционах была опубликована в номерах газеты «Звязда» от 07.04.2018, от 23.05.2018, от 22.06.2018, от 12.10.2018, 02.03.2019, 22.03.2019, 04.05.2019, 07.08.2019

Организатор аукциона: Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352, тел.: +375222-72-41-14, +37529-624-26-25, +37529-550-09-56, Mogilev@ino.by

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении открытого аукциона по продаже права заключения договора аренды сроком на 3 (три) года помещения УП «Дзержинское ЖКХ»

Лот № 1. Право заключения договора аренды нежилого помещения 14,2 кв. м в здании бани с инв. № 620/С-41138. Минская обл., г. Дзержинск, ул. Толстого, 31. Начальная цена с НДС — 14,40 бел. руб. Задаток — 5,76 бел. руб. Шаг аукциона — 5 %. Размер ежемесячной арендной платы: 3,408 баз. ар. вел.

Условия аукциона: 1. Заключить с Продавцом договор аренды Объекта в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня проведения аукциона. 2. Оплатить Продавцу стоимость приобретенного на аукционе лота в течение 3 (трех) рабочих дней после заключения договора аренды. 3. Оплатить Организатору аукциона услуги и затраты в течение 3 (трех) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. 4. Целевое назначение Лот № 1 — для организации объекта общественного питания. Размер штрафа в соответствии с постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049 составляет 1 000,00 белорусского рубля.

Аукцион состоится 15.10.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.

Продавец: УП «Дзержинское ЖКХ», 222720, Минская обл., г. Дзержинск, пер. Ленина, 11, тел. 8 (01716) 52-4-67. Организатор аукциона: РУП «Институт недвижимости и оценки», 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9. Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, ВИС банка BPSBВY2X. Получатель — РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе 15.10.2019. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 11.09.2019 с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений — 11.10.2019 в 11.00. Контактное лицо для осмотра Объекта — Шерис Сергей Владимирович, тел. 8 (029) 695-89-58. Организатор аукциона: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52, www.ino.by, e-mail: torqi@ino.by

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении повторного аукциона

Лот 3: МА3 892600, гос. номер А 1771 А-4 (Прицеп специальный цистерна для перевозки нефтепродуктов, цистерна ПЦ-8, цвет оранжевый, разрешенная масса 12000 кг, год выпуска — 2006). Начальная цена продажи лота — 2 269,79 руб. (две тысячи двести шестьдесят девять рублей семьдесят девять копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 227 руб. (двести двадцать семь рублей)

Лот 5: МА3 892600, гос. номер А 0832 А-4 (Прицеп специальный цистерна для перевозки нефтепродуктов, цистерна ПЦ-8, цвет оранжевый, разрешенная масса 12 000 кг, год выпуска — 2008). Начальная цена продажи лота — 2 548,29 руб. (две тысячи пятьсот сорок восемь рублей двадцать девять копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 255 руб. (двести пятьдесят пять рублей)

Лот 8: МА3 892600, гос. номер А 2931 А-4 (Прицеп специальный цистерна для перевозки нефтепродуктов, цистерна — ПЦ-8/2, цвет оранжевый, разрешенная масса 12 000 кг, год выпуска — 2008). Начальная цена продажи лота — 4 063,40 руб. (четыре тысячи шестьдесят три рубля сорок копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 406 руб. (четыреста шесть рублей)

Лот 12: МА3 9919 ППЦ-22, гос. номер А 0959 В-4 (Полуприцеп специальный цистерна для перевозки нефтепродуктов, цвет оранжевый, разрешенная масса 29737 кг, год выпуска — 2008). Начальная цена продажи лота — 5 301,59 руб. (пять тысяч триста один рубль пятьдесят девять копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 530 руб. (пятьсот тридцать три рубля)

Условия проведения аукциона: — возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 5 % от конечной цены продажи объекта; — 100 % предоплата за приобретаемый объект.

Срок заключения договора купли-продажи — 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Продавец — РУП «Белоруснефть-Гроднобленефтепродукт», 230005, Гродно, ул. Дзержинского, 96, 45-27-03

Организатор торгов — Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34

Номер р/с для перечисления задатка Р/с BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 23 сентября 2019 г. в 14.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <http://grodnoino.by/auction/uchastniku>

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 17.01.2019 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник — четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18.

Последний день приема заявлений — 19 сентября 2019 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <http://grodnoino.by>

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Лот 1: право заключения договора аренды сроком 3 года капитального строения, инв. № 450/С-22809 (назначение — здание специализированное розничной торговли, наименование — магазин № 3), площадью 199,3 кв. м по адресу: г. Слоним, ул. Шоссейная, 48. Начальная цена продажи объекта — 1 010,45 р. (одна тысяча десять рублей сорок пять копеек) с учетом НДС. Размер ежемесячной арендной платы — 59,79 базовой арендной величины. Сумма задатка — 202 р. (двести два рубля)

Лот 2: право заключения договора аренды сроком 3 года части капитального строения (доля в праве 13/20), инв. № 450/С-20681 (назначение — здание специализированное розничной торговли, наименование — здание магазина), площадью 341 кв. м по адресу: г. Слоним, ул. Красноармейская, 219а. Начальная цена продажи объекта 1 728,87 р. (одна тысяча семьсот двадцать восемь рублей восемьдесят семь копеек) с учетом НДС. Размер ежемесячной арендной платы — 61,38 базовой арендной величины. Сумма задатка — 345 р. (триста сорок пять рублей)

Условия проведения аукциона: целевое использование объекта недвижимости в соответствии с его назначением. Условия расчетов и заключения договора аренды: срок подписания договора аренды — 10 рабочих дней с даты подписания протокола о результатах аукциона

Продавец — открытое акционерное общество «Белая ромашка», 231792, г. Слоним, ул. Коссовский тракт, 100, тел. 8-01562-630-29

Организатор торгов — Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38

Номер р/с для перечисления задатка: BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 11 октября 2019 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <http://grodnoino.by/auction/uchastniku>

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник — четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18.

Последний день приема заявлений — 9 октября 2019 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <http://grodnoino.by>

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец ОАО «Пинагрузсервис», г. Пинск, ул. Рокоссовского, д. 2

Предмет аукциона

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Здание склада с пристройками	Здание многофункциональное	388,7 кв. м	130/С-29679	Брестская обл., г. Пинск, ул. Рокоссовского, 2Г

Составные части и принадлежности: отопляемая пристройка, четыре пристройки, два ограждения территории, забор металлический, верхнее покрытие территории, двое ворот, наружные сети канализации

Сведения о земельном участке: пл. 0,5693 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания склада с пристройкой. Ограничения (обременения) прав: охранные зоны электрических сетей напряжением до 1000 вольт, пл. 0,0302 га

Начальная цена с НДС 20 % — 86 657,97 белорусского рубля (снижена на 20 %)

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на счет BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191021390

Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, должен произвести оплату в течение 5 (пяти) рабочих дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Предыдущие извещения о проведении аукциона опубликованы в газете «Звязда» от 11.05.2019

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время про-26.09.2019 в 14.00 по адресу: г. Пинск, ул. Рокоссовского, д. 2, ОАО «Пинагрузсервис»

Дата и время окон-24.09.2019 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Контактные телефоны +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ОДНОКВАРТИРНОГО ЖИЛОГО ДОМА В БОБРУЙСКОМ РАЙОНЕ

Номер лота по порядку	Местоположение земельного участка	Начальная цена (руб.)	Размер задатка (руб.)	Расходы, связанные с подготовкой аукциона и документацией, необходимой для его проведения	Условие проведения аукциона	Характеристика земельного участка	Кадастровый номер	Инженерная и транспортная инфраструктура	Дата проведения аукциона	Последний день приема заявлений
1	Бобруйский район, Сычковский сельсовет, д. Сычково, пер. Застройки-2, 14	2470,16	247,02	(1411,32 + расходы за рекламу) (расходы возмещает победитель аукциона)	Наличие не менее двух участников	Площадь 0,1604 га	№ 720884009601000467	Имеются ограничения в использовании в связи с расположением на природных территориях, подлежащих специальной охране (2-й пояс водозабора Соломенка). Имеется возможность подключения к централизованному электроснабжению	30.09.2019	24.09.2019 до 17.00

ПРИМЕЧАНИЕ. Аукцион состоится в 15.30 по адресу: г. Бобруйск, ул. Пушкина, 2 15-а, 2-й этаж, малый зал заседаний. Заявления принимаются по адресу: г. Бобруйск, ул. Пушкина, 215а, каб. 60, в рабочие дни с 08.00 до 17.00 с 1-го дня после публикации извещения в СМИ. Контактные телефоны в Бобруйске: (8 0225) 71 74 30, 74 82 94, 72 05 40.

1. Условия аукциона:

- для участия в аукционе гражданин, негосударственное юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в установленном в извещении срок подает заявление об участии в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые они желают приобрести в частную собственность, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задаток) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка, а также заключают с местным исполнительным комитетом или по его поручению с организацией соглашение.
- Кроме того, в комиссию представляются: а) гражданином — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального заверения; б) представителем гражданина — нотариально удостоверенную доверенность; в) представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица — доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального заверения; г) документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц — документ, удостоверяющий личность.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию в указанные в извещении сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие задаток (задатки) в размере, порядке и сроки, определенные в извещении, а также заключившие соглашение.

Граждане, негосударственные юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для земельного участка.

Участник аукциона имеет право до начала аукциона письменно отозвать заявление об участии в нем. Невявка участника аукциона приравнивается к письменному отзыву заявления об участии в нем. При этом участнику аукциона в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона возвращается сумма внесенного им задатка (задатков).

Сведения об участниках аукциона не подлежат разглашению.

2. Перед началом аукциона его участники обязаны зарегистрироваться в комиссии или организации и обменять билеты участников аукциона на аукционные номера, которые возвращаются в комиссию или организацию после окончания аукциона.

3. Шаг аукциона на начальной цене земельного участка — 10 %.

4. Сумма задатка перечисляется на расчетный счет: Сычковского сельского исполнительного комитета

BY49AKBB36007121100170000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, БИК банка АКBBVY2X, УНН 700451296, код платежа в бюджет 04901.

5. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наиболее высокую цену.

6. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с объектом продажи в Сычковском сельисполкоме, отделе землеустройства Бобруйского райисполкома.

7. Продажа земельного участка производится без изменения целевого назначения.

7. Сычковский сельский исполнительный комитет вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 рабочих дня до назначенной даты его проведения.

8. Земельный участок сформирован для проведения аукциона со следующими условиями для победителя либо единственного участника несостоявшегося аукциона:

- в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона победитель аукциона обязан внести плату за вычетом суммы задатка за земельный участок, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участниками документации, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлению победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка;
- в течение двух месяцев со дня подписания протокола

о результатах аукциона либо протокола о несостоявшемся аукционе обратиться за государственной регистрацией прав на земельный участок в Бобруйский филиал РУП «Могилевское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру»;

- приступить к занятию земельного участка в соответствии с целью и условиями их предоставления в течение одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство капитального строения (здания, сооружения);
- получить в установленном порядке архитектурно-планировочное задание и технические условия для инженерно-технического обеспечения объекта строительства, разрешение на проведение проектно-исследовательских работ, обеспечить разработку строительного проекта на строительство объекта в установленном законодательством срок;
- после получения разрешения на строительство снять на земельных участках плодородный слой почвы из-под пятен застройки и использовать его для благоустройства участка;
- завершить строительство объекта в сроки, определенные проектной документацией;
- обеспечить соблюдение ограничений хозяйственной и иной деятельности в использовании земельного участка;
- соблюдать права и обязанности землевладельцев, землепользователей и собственников земельных участков установленные Кодексом Республики Беларусь о земле;
- осуществлять всякое строительство, расширение и реконструкцию строений и сооружений в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

У КОЖНАГА СВОЙ ЛЁС

ЖУЧОК

У памяць ублісі і дагэтуль трымаюцца ў галаве два кастрычніцкія дні 1957 года. З той прычыны, што са сваім інстытуцкім аднагрупнікам Міколам Тарасенкам пятага чысла я вяртаўся з паўночнаказахстанскай цаліны, дзе мы падзараблялі ў складзе студэнцкага атрада на ўборцы хлеба. Едзем з Гомеля ў свой Чачэрскі раён на параходзе, які безупынна шлёпае махамі па вадзе, мякка накатваючы на бераг сярэбраныя хвалі.

Размаўляем, любуемся прыгажосцю лугоў і лясоў, што падступаюць да ракі. З рэпрадуктара ліецца музыка, гучаць песні. Граптам голас дыктара аб'яўляе: «Учора, чацвёртага кастрычніка, Савецкі Саюз запустіў штучны спадарожнік Зямлі. Ён абляцеў вакол нашай планеты і працягвае палёт. У гісторыі чалавечтва пачынаецца новая эра».

Мы былі ашаломлены такой нечаканай і радаснай навіной: трэба ж, чаго дасягнуў чалавек! І чаго, меркавалі, варта чакаць у далейшым? Бо несумненна адно: гэты першы крок у космас абяцае ажыццяўленне неверагодных прадказанняў самых смелых фантастаў.

За такімі вось разважаннімі махі парахода ўсё шлёпалі і шлёпалі па Сожы, час ад часу вяртаючы нас да бліжніх клопатаў. Мне,

самаробных, а потым і фабрычных лыжах мераліся сіламі і спрытам хлапчукі і дзяўчаткі. А па ўціхаміранаму маразамі Жучку рэзалі лёд канькабежцы, а дарослыя на санках вазілі з Засажэў лязняк, які наталяў жытло цяплом.

Жучок на абалонні, лічы, быў яго «перлінай». Неглыбокі і не надта шырокі, летам ён праграваўся сонцам, што, мабыць, і прыцягвала рыбу, якая заходзіла сюды з рачулі Войстрыцы. Лавілі яе тады хто чым мог: на вуду, таптушкай, лазовымі, з дзвюма ручкамі кашамі. Усім хапала яе. Кожнага надзяляў Жучок сваім дарам.

А ў час паводкі і сыходу яе на бераг заяўлялася калгасная рыбацкая брыгада і на лодцы паднімалася ўгару па Сожы, ледзь не да самага Кармянскага раёна. У такія дні апошняю тоню брыгада рабіла якраз тут, на Жучку, дзе скручвала невад і на калёсах везла яго для прасушкі да канторы калгаса. Во была штуковіна, гэта прылада! Метраў семдзесят у даўжыню!

Тады, надвячоркам, ахвотнікаў паглядзець на рыбацкую ўдачу прыходзіла шмат. Хто смялейшы з хлапчанаў уплятаўся ў вярхоўкі, асцерагаючыся, каб не атрымаць ад якога рыбака шлепака па заднім месцы (маўляў, не блытайся пад нагамі, не перашкаджай) з надзеяй на «прэміяванне» шчупачком ці акуньком-плоткай. І што

дарэчы, не ўдалося пабачыць. Людзі проста не трымаюць іх. Праўда, чарада гусак усё ж хадзіла ды касавурылася на адзінокага бусла, што прызямліўся побач. Нетаропка абышоў я і Жучок. Змарнеў ён, усохся, абмялеў, пакрыўся раскай. Ад яго патхнула балотам. Тое ж самае і з Белымі Краскамі. А што ж з Войстрыцай? Калі раней яна брала выток з Сожа, дык там утварыўся перашыек, з-за якога рачулка таксама стала знямоглай...

У ІХ БЫЛА СВАЯ ВАЙНА

Вось ужо колькі гадоў езджу ў прыгарадным цягніку на сваю дачу, заўважаючы ў тым жа самым вагоне аднаго мужчыну. Знаёмства з ім да пэўнага часу было на ўзроўні прывітання. Ён выходзіў з цягніка на адзін прыпынак раней майго. І вась, у сёлетнім красавіку, сусед па «купэ», якога я ведаю з даўніх часоў, неяк ды і кажа: Пятру Ільічу хутка 95 гадоў споўніцца. Франтавік. Бачылі б вы, колькі ў яго ўзнагарод. Поўныя грудзі. Мабыць, не адзін дзясятка фрыцаў на той свет адправіў.

Прызнацца, я не паверыў тады, што ветэран Пчалінцаў размяняў ужо дзясяткі дзесяткаў, бо выглядаў на крыху больш за восемдзесят гадоў. І, аказваецца, памыліўся.

(Народнага камісарыята ўнутраных спраў), якія ўваходзілі ў склад дзеючай арміі і ў якіх былі канкрэтныя задачы: ахова чыгункі, мастоў, іншых важных аб'ектаў, дастаўка розных грузаў вайсковым падраздзяленням і г. д. Нярэдка пад бамбёжкамі, у час адной з якіх атрымаў раненне. Адночы асабіста высачыў былога чырвонаармейца, які стаў нямецкім шпіёнам, і трох марадзёраў, якіх даставіў куды трэба. Не забуду таксама, як са сваім напарнікам арыштаваў палкоўніка тылавай службы, які спрабаваў вывезці цэлы вагон нарабаванай дзяржаўнай маёмасці ў сваю вёску. Праўда, не ведаю, якую кару панеслі ўсе названыя асобы, але ўпэўнены, што ім не паздаровілася.

Не хадзілі таксама ў атаку, не біліся ўрукапашную, не стралялі па чорнай фашыскай навалі з мінамётнаў ды кулямётнаў гамяльчанін Леанід Трафімавіч Крываножкін і Аляксей Якаўлевіч Абібак з Петрыкаўшчыны. З імі я пазнаёміўся ў Гомельскім абласным клінічным шпіталі інвалідаў Вялікай Айчыннай вайны, дзе яны пралечваліся.

Напрыклад, падпалкоўнік у адстаўцы Крываножкін расказваў аб тым, як яго, юнака, у 1944 годзе прызвалі ў армію з мірнай нівы (працаваў у саўгасе «Кізьляўскі» на Каўказе на вінаградных плантацыях і паралельна з гэтым вырошчываў дома шаўкапрадаў, нікі якіх ішлі на выраб парашутаў). Ён марыў аб тым, што будзе адпраўлены на фронт, каб напраму біць рабаўнікоў-чужынцаў. Толькі лёс распарадзіўся інакш, бо трапіў у Паўночна-Каўказскую ваенную акругу. Там дыслакаваўся соты асобны аўтамабільны полк, які ў час Ленінградскай блакады па Ладажскім возеры забяспечваў горад зброяй і харчаваннем. Яго служба пачалася ў вучэбнай роце, курсанты якой днём вучыліся, а па начах працавалі на зборцы студэбекараў, шэўрале, вілісаў і іншай тэхнікі, камплектуючыя дэталі і вузлы якіх праз Іран дастаўляліся сюды па ленд-лізу, пасля чаго машыны ў гатовым выглядзе адпраўляліся на фронт.

Цяжкасцяў, вядома, было многа. Ды нічога, хлопец вытрымаў іх, як належыць, і быў накіраваны на вучобу ў аўтамабільнае вучылішча, закончыўшы якое, стаў малодшым лейтэнантам, а ў мірны час служыў у розных ваенных акругах Савецкага Саюза.

А 16-гадовы падлетак Аляксей Абібак у час вайны разам з навучэнцамі Жыткавіцкага рамеснага вучылішча апынуўся на Урале, дзе працаваў на засакрэчаным ваенным заводзе. Туды з Новасібірска, Магнітагорска і Барнаўла дастаўляліся балванкі снарадаў, якія патрэбна было даводзіць да ладу і адпраўляць на фронт. Працавалі па 12 гадзін у суткі, а іншым разам начальнікі проста ў цэху.

Аляксей Якаўлевіч працаваў і на ўкладцы гатовых снарадаў у скрыні, і на камплектацыі іх, і майстрам па падрыхтоўцы вытворчасці. Як і яго палавінка Ганна Васілеўна. Пажаніліся там, у Капейску, і нават як станаўчы атрымалі кватэру і былі ўзнагароджаны медалямі «За доблесную працу ў Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг.», а Аляксей Якаўлевіч яшчэ і медалём «За працоўную доблесць». Ён не хаваў сваёй радасці, калі назіраў за палоннымі немцамі, якія пасля Сталінградскай бітвы апынуліся ў Капейску на будаўнічых работах.

ЦЯРПЕННЕ ЛОПНУЛА

— Рыгоровіч, дапамажы. Васіль зусім разбасячыўся. Маладзіцу нейкую знайшоў. Вольны час з ёй бавіць, яшчэ кіне мяне. Дык пагавары ты з ім.

Васіля і Вольгу мы з жонкай ведаем даўно. Калісьці жылі ў адным пяціпавярховіку, суседнічалі, не-не ды і хадзілі ў госці. Ён неяк нават дапамагаў мне ў дачных справах, а мая жонка іншым разам для нейкіх неадкладных патрэб у яго жонкі пазычала грошы. Адным словам, добрыя душэўныя людзі былі. А бач ты, нешта не заладзілася. Апошнім жа часам нашы сувязі аслаблі з-за таго, што раз'ехаліся жыць у розныя канцы горада.

— І яшчэ, — працягвала Вольга, — грошы перастаў даваць, у чарку ўлягае. Дык як старэйшы па ўзросце пагавары з ім.

— Ну а сама спрабавала зрабіць гэта?

— А як жа! Нібы гарохам аб сценку...

Прызнаюся, што ўлазіць у чужыя, асабліва сямейныя справы, я не ахвотнік. Бо аднойчы апёкся. На парадах сваёй малодшай сястры. Яна з мужам і двума дзецьмі жыла тады, яшчэ ў савецкія часы, у Эстоніі. І не жыла, а мучылася. Бо Мішка прытрымліваўся такога «правіла»: лупціў жонку молатам — будзе жонка золатам. І біў, лупцаваў, заліўшы вочы спіртным.

Дайшло да таго, што сястра на прамілы Бог упрасіла мяне і старэйшых брата і сястру дапамагчы выбрацца ёй з таго шахцёрскага горада Кохтла-Ярве. Прывезлі дадому ў Чачэрск. Супакоілася яна і ўладкавалася на работу, павесялелі дзеці. Усё добра. Толькі вось Мішка прыкаціў. Яна спачатку ні ў дугу і паказала адварот паварот. А ён знайшоў кватэру, раз-пораз стаў наведвацца да яе. З мольбамі прыняць яго. І вось аднойчы я стаў сведкам той мальбы, калі прыехаў у госці. Мішка пасярод двара бразнуўся на каленкі, пусціў ручайны слёз... І гэта — у прысутнасці ўсёй нашай радні і суседзяў. На яе пытанне «што рабіць?» сястра і брат зацята змаўчалі, а я сказаў: «Гэта не мужык, каб так прыніжацца, і жыцця табе з ім не будзе». Але яна не паслухалася.

Пасля «капітуляцыі» сястры ў яе сям'і на пэўны час усё пайшло як мае быць, нармальна. І я пачуў ад яе папрокі: бачыш, ты памыляўся. А потым аднойчы ён зноў пусціў кулак і ход. Дык наш старэйшы брат (у яго быў першы спартыўны разрад па класічнай барацьбе) так адпрудзіў яго, што ён больш не адважваўся паднімаць на яе руку. Але дапіўся да таго, што стаў бязногім калекам. Нягледзячы на гэта на выдзеленай яму легкавушцы п'яным садзіўся за руль. Вынік такі: загінуў у аўтааварыі.

А што ж з Васілём? Была ў мяне з ім размова, калі выпадкова сустрэліся. Ён паскардзіўся, што Вольга загрызла яго рознымі папрокамі: «У цябе заробак меншы, чым у мяне, не так падмёў у пакоі, не так заслаў пасцель, несвоечасова вынес смецце і г. д. і да т. п. А што грошы не аддаю і іншым разам чарку бяру і з адной маладзічкай пазнаёміўся — гэта праўда. Чым усё можа закончыцца, не ведаю. Усё будзе залежаць ад далейшых паводзін яе, Вольгі. Як-ніяк, а прахрылі мы з ёй у шлобо 30 гадоў. Але цярпенне мае лопнула...»

Уладзімір ПЕРНИКАЎ.

напрыклад, так і карцела адразу па прыездзе дадому спаткацца з Жучком. Не, гэта не сабака, як хтосьці з чытачоў можа падумаць, а метраў на дзвесце працягласцю водны рукаў, які пачынаецца ад затончыка Вялікай Іголка, суседнічае з сажалкай Белыя Краскі і нешырокай паласой дзеліцы абалонне на дзве палавіны, вузкім канцом падступаючы ледзь не да самых агародаў.

Абалонне, наколькі я ведаю, заўсёды было для жыхароў нашай слабады Ганнаполле прыцягальным месцам. Як для дарослых, так і для дзяцей. Тут быў выган для статкаў кароў і табуна калгасных коней, якія пасвіліся на мурожных травах уперамешку з чародамі гусей і качак. Тут у розныя гульні («вайну», жмуркі, даганялкі, «сцяжкі», крэглі) бавіла вольны ад бацькоўскіх даручэнняў час басота, стараючыся ўчапіцца ў грыву каня і з ветрам праімчаць на ім па лугавіне.

А іншым надвячоркам, у выхадныя дні, на абалонні збіраліся мужыкі, каб перакінуцца навінамі, пагуляць у «дурна» ды і кульнуць чарку. Спраўна служыла абалонне і зімой. Па яго снягах спачатку на

вы думаеце: персанальна атрымліваў тую рыбку. Іншай жа, так сказаць, малечы, таксама нешта перападала, бо на іх долю быў кошык рыбы, рассыпанай на траве. Канкурэнцыя яшчэ была та! На яе заўсёды моўчкі збоку глядзеў мужык, па вулічнай мянушцы Іван Бязбожнік, і чакаў сваёй чаргі. Ён быў худы і высокі, як жэрдка, з белым-белым тварам. І, калі кожны раз яму хто-небудзь з рыбакоў падносіў вялікую рыбіну, ён тут жа на вачах усіх, без солі, распраўляўся з ёй.

А халаднаваты дзень 6 кастрычніка 1957 года запомніўся мне тым, што ў сваю таптушку я не злавіў (чаго ніколі не было) нават смаркатага ёршыка. Напэўна, таму, што летам аматары юшкі тут усё выправілі. Затое ў Вялікай Ігольцы з-пад босай нагі дастаў кілаграмовага ліня, а ў Чачоры з-пад карча падцупорыў двух ладных ментузоў.

Апошні раз на абалонне я наведаўся летась, калі ездзіў да брата ў госці. Сумна стала ад таго, што ўбачыў. Яно пакрылася бадыллем, кустоўям, дзядоўнікам. То там, то тут нават дрэвы павырасталі. Ніякай пашы для кароў ці коней, якіх,

Ды здарылася так, што праз пэўны час я настолькі зблізіўся з Пятром Ільічом, што нават быў у яго дома ў гасцях. У даверлівым тоне мог задаць яму любое пытанне і атрымаць адказ. Адно з іх і было пратэя «поўныя грудзі ўзнагарод», на якое ветэран адразаваў так: накінуў на сябе пінжак, на якім дружна, з перазвонам, зіхацелі медалі. А потым пацякла размова, якая перапынялася праглядам сямейнага альбома і яго дакументаў. Адзін з іх сведчыў аб тым, што Пчалінцаў у тыя саракавыя крываваыя гады асвоіў майстэрства бранябойшчыка, стралка, аўтаматчыка, мінамётчыка і станкавага кулямётчыка. І тут Пётр Ільіч сам нечакана ды і пытае ў мяне:

— І колькі, угадайце, фашыстаў я ўкакошыў?

— Цяжка сказаць. Мяркую, што многа.

Ветэран крыху памаўчаў, усмінуўся і... агарошыў сваім адказам:

— Ніводнага...

Няйначай, жартуе. Пры такіх медалях, ды — ніводнага? Не можа такога быць. А суразмоўнік тут жа растлумачыў:

— Мая служба ў вайну і пасля яе праходзіла ў войсках НКВС

Тэхналогіі

АД ЧАЛАВЕКА ДА КІБАРГА

Ужо сёння чалавецтва цела зліваецца з тэхналагічнымі прыладамі так, як мы і ўявіць сабе не маглі яшчэ некалькі дзесяцігоддзяў таму. Звышнатуральная сіла, хуткасць і пачуцці перасталі быць часткай навуковай фантастыкі — усё гэта ўжо ў пэўнай ступені даступна звычайнаму чалавеку. Нягледзячы на тое, што найноўшыя тэхналогіі дазваляюць нам убачыць магчымасці людзей у будучыні, у нашы дні яны найбольш карысныя для людзей, якія пакуюць ад інваліднасці ў тым ці іншым выглядзе. Тэхналогіі здольныя ў літаральным сэнсе рабіць з людзей кібаргаў, замяняючы адсутныя канечнасці, унутраныя органы і органы пачуццяў. Часам яны нават могуць палепшыць звычайную функцыю цела. Перад вамі некалькі дзіўных прыкладаў, якія могуць зрабіць з вас кібарга ўжо цяпер. Яны паказваюць, як далёка мы ўжо зайшлі і як далёка можам зайсці ў будучыні.

ПАЧУЦЬ КОЛЕР

Мастак Ніл Харбісан нарадзіўся незвычайным дзіцем — ён не адрозніваў колеры. У 2004 годзе ён вырашыў гэта змяніць. Для гэтага падключыў да ніжняй часткі чэрапа электронную антэну, якая пераўтварае частоты святла ў вібрацыі, а мозг інтэрпрэтуе іх як гук, дазваляючы мастаку «чуць колер». Гэтыя частоты нават здольныя выходзіць за межы бачнага спектру, дазваляючы мастаку «чуць» нябачныя частоты — інфрачырвоныя і ультрафіялетавыя. «Няма розніцы паміж праграмным забеспячэннем і маім мозгам, паміж маёй антэнай і іншай часткай цела. Кібернетыка аб'ядноўвае ўсё гэта, і я адчуваю сябе тэхналагіяй», — сказаў ён у інтэрв'ю National Geographic. Яго мадыфікацыю цела не заўсёды прымалі на ўра: у брытанскага ўрада ўзніклі праблемы, калі антэна Харбісана з'явілася на фота мастака ў пашпарце. Вынаходнік змагаўся з урадам за яе захаванне. Ён перамог, стаўшы першым «юрыдычна прызнаным» кібаргам.

«РУКА ЛЮКА»

LUKE Arm, яна ж «Рука Люка» (названая ў гонар Люка Скайуокера, аднаго з галоўных герояў сусветна вядомай кінафраншызы «Зорныя войны»), — гэта высокатэхналагічны пратэз, які дазваляе ўладальніку адчуваць дотыкі. Спецыяльны матар забяспечвае зваротную сувязь, імітуючы супраціўленне, якое аказваюць розныя фізічныя аб'екты, — карыстальнік можа адчуць, што падушка мае меншае супраціўленне, чым цэгла. Атрымаўшы фінансаванне, завершаны праект атрымаў адабрэнне ЗША і FDA ў 2014 годзе. Электронныя датчыкі атрымліваюць сігналы ад мышцаў карыстальніка, якія затым пераводзяць у фізічны

рух. Носьбіт можа адначасова маніпуляваць некалькімі суставамі пры дапамозе пераклучальнікаў, якімі можна кіраваць з дапамогай сваіх ног. Першай камерцыйна даступнай «рукой Люка» скарысталася невялікая група ваенных ампутантаў у 2017 годзе. Яны маглі купіць пратэз праз свайго ўрача, але адзначалі, што прылада на той час каштавала прыблізна 100 000 долараў. Яна, дарэчы, не можа працаваць поўнасцю аўтаномна: для паўнаватраснай работы сімулятару патрэбен камп'ютар.

Таксама вялікія крокі ў гэтым кірунку зрабіла кампанія па вытворчасці пратэзаў Bebionic, якая стварае самыя сучасныя пратэзы рук. Індывідуальныя матарчыкі ў кожным суставе рухаюць кожную частку рукі незалежна. Для дапамогі ў штодзённым выкарыстанні ў Bebionic ёсць 14 загадкавых вызначаных схем захопу. Высокаадчувальныя рухавікі мяняюць хуткасць і сілу захопу ў рэжыме рэальнага часу — яны досыць далікатныя, каб карыстальнік мог утрымліваць яйка паміж указальным і вялікім пальцамі, і досыць надзейныя, каб вытрымаць да 45 кілаграмаў. Рука Bebionic стала камерцыйна даступнай ужо ў 2010 годзе. За наступныя гады мадэлі толькі паляпшаліся ў дачыненні да часу аўтаномнай работы, гнуткасці і праграмага забеспячэння.

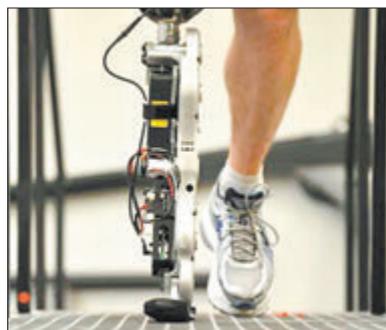
ВЯРНУЦЬ ЗРОК

Ва ўзросце 20 гадоў Джэнсен Нойман перажыў дзве аварыі, у выніку якіх яму ў вочы трапілі металічныя аскепкі, пазбавіўшы магчымасці бачыць. У 2002 годзе 37-гадовы Нойман прыняў удзел у клінічных выпрабаваннях, якія праводзіцца Лісабонскім інстытутам Дабеле.

Да яго мозга падключылі тэлевізійную камеру, абмінаючы непрабуючыя вочы. З кропак святла вакол яго сфарміравалі фігуры, якія акрэслівалі навакольны свет, надаўшы Нойману «той самы кропкавы зрок, як у «Матрыцы»». Сістэма дазволіла яму ўбачыць калядныя агенчыкі, якія танцавалі на яго доме ў Канадзе, у тым жа годзе. На жаль, сістэма перастала дзейнічаць ужо праз пару тыдняў. І калі Уільям Дабеле, вынаходнік гэтай тэхналогіі, памёр у 2004 годзе, ён не пакінуў амаль ніякай дакументацыі, таму тэхнікі не змаглі паправіць сістэму Ноймана. У 2010 годзе яе выдалілі хірургічным шляхам, і Нойман зноў стаў абсалютна сляпы. Але тым не менш першы вопыт ёсць, і работы ў гэтым кірунку вядуцца і іншымі вучонымі.

ХАДЗІЦЬ СІЛАЙ ДУМКІ

Кіраваную сілай думкі нагу ўпершыню пачаў выкарыстоўваць у 2012 годзе Зак Ваўтэр, праграмны інжынер з Сіэтла, якому ампутавалі нагу вышэй калена. Тэхналогія, якая пераўтварае сігналы мозга ў фізічны рух, называецца TMR (Targeted Muscle Reinnervation) і была створана ў 2003 годзе для пратэзаў верхніх канечнасцяў. Але пратэз Ваўтэра быў у пэўным сэнсе рэвалюцыйны, таму што ўпершыню замяніў нагу. У 2012 годзе Зак Ваўтэр пераадолеў 2100 прыступак Уліс-таўэра ў Чыкага пры дапамозе свайго пратэза нагі. Яму спатрэбілася на гэта 53 хвіліны і 9 секунд.

ГЛЯДЗІМ — ПЕРАДАЁМ

Кінарэжысёр з Таронта Роб Спенс вырашыў замяніць адсутнае правае вока пратэзам, абсталяваным відэакамерай з бесправаднай перадачай даных. Дзякуючы партнёрству з кампаніяй RF, якая займаецца распрацоўкай бесправадных прылад перадачы даных, і групе інжынераў-электрыкаў Спенсу зрабілі пратэзную абалонку для вока, якая змагла змясціць досыць шмат электронікі ў абмежаванай прасторы. Камера можа запісваць да 30 хвілін знятага матэрыялу да поўнай разрадка батарэі. Спенс выкарыстаў кадры, знятыя яго пратэзам вока, у дакументальным фільме Deus Ex: The Eyeborg Documentary.

Чаму

...людзі вырашылі, што Зямля плоская?

Было б памылкай меркаваць, быццам людзі верылі ў тое, што Зямля плоская, шмат сотняў гадоў, пакуль святло сучаснай навукі не развеяла цемру невуцтва.

Вядома ж, вялікія розумы чалавецтва заўважылі, што планета мае форму шара, яшчэ ў глыбокай старажытнасці. Такія аўтары, як Піфагор і Арыстоцель, згадвалі пра гэта ў сваіх працах, створаных на світанку цывілізацыі, а Эратасфен у III стагоддзі да нашай эры здолеў даволі дакладна вылічыць дыяметр планеты, абапіраючыся на назіранні за становішчам ценю ад Сонца ў розны час сутак.

У часы насаджэння хрысціянства Зямля ўсё яшчэ была круглая для навуковай супольнасці таго часу. У «Боскай камедыі» Дантэ, напісанай у 1300-х гадах, аўтар апісвае планету як сферу. Каталіцкія манахі — носьбіты ведаў у тыя часы — неаднаразова паказваюць на гэты факт у сваіх запісах. Нават простама мараку не трэба тлумачыць, чаму караблі, хаваючыся за гарызонтам, робяць гэта паступова: спачатку знікае палуба, а ў апошнюю чаргу — мачта. Ім вядома, што гэта адбываецца, бо Зямля мае форму шара.

Але ў сярэдзіне XIX стагоддзя чалавецтва спасцігла стыхійнае бедства па імені Сэмюэль Раўботэм — так клікалі бурнага і дзейнага брытанскага «вынаходніка» і «даследчыка Зямлі», у чыіх работах, апублікаваных пад псеўданімам Паралакс, упершыню з'яўляецца сцвярджэнне пра тое, што Зямля — гэта дыск. Паводле яго тэорыі, якую ён назваў Zetetic Astronomy (астраномія плоскай Зямлі), Зямля — гэта плоскі дыск з цэнтрам на Паўночным полюсе, як пра гэта гаворыцца ў некаторых біблейскіх тэкстах. Яго паслядоўнікі заснавалі «Сусветнае этэтычнае таварыства».

Невядома, з чаго Раўботэм гэта ўзяў: сам ён запэўніваў, у мінулым заснаваўнік камуны, затым вандроўны «навуковец», урач, бліскучы аратар, які ўмеў так перакручваць словы сваіх апанентаў і ўвогуле ўсё пераварочваць дагары нагамі, што ад самых лагічных і пераканаўчых аргументаў каменя на камені не заставалася, Раўботэм дамогся вялікага поспеху ў папулярнасці сваіх ідэй. Праз паўтара стагоддзя з развіццём інтэрнэту гэтыя ідэі сталі яшчэ больш папулярныя, што, зрэшты, не замінае ім па-ранейшаму быць цалкам памылковымі.

...каты муркаюць

Некалькі гадоў таму кніга Гінеса папоўнілася чарговым рэкордам: кот па мянушцы Мерлін муркаў гучней за ўсіх астатніх катцоў на планеце. Аднак што наогул прымушае катцоў муркаць?

Часцей за ўсё мурканне сімвалізуе добры настрой у жывёлы, водгук на пашчоту гаспадара, падзяку за ежу. Зрэшты, гэта не адзіныя сітуацыі, калі можна пачуць падобныя гукі: каты таксама муркаюць спалохаўшыся або калі згаладаюць. Ветэрынары

расказваюць, што нярэдка здаровы кот муркае, калі знаходзіцца побач з хворым.

Робіцца гэта не толькі ў знак падтрымкі. Яшчэ некалькі гадоў таму брытанскія навукоўцы адкрылі эфект так званай «тэрапіі муркання» (purr therapy), апублікаваўшы вынікі ў часопісе Current Biology. Вывучыўшы варкаты катцоў пры самых розных абставінах, навукоўцы адзначылі, што гучанне вар'іруецца ў частотах паміж 50 і 150 герц. І розная танальнасць прызначаецца для розных выпадкаў: ад задавальнення да патрабавання пакарміць. Найбольш цікавай стала наступная выснова: мурканне на частотах паміж 20 і 140 герц спрыяе гаенню траўмаў костак і сухажылляў, палягчае ацёкі і боль, а таксама дапамагае пры дыхавіцы.

Гукавыя хвалі сапраўды шырока прымяняюцца ў медыцыне. Каты, як адзначаюць навукоўцы, маглі эвалюцыйна выпрацаваць механізм, які вылучае іх саміх, і тых, хто побач з імі. Муркаюць не толькі хатнія каты, але і іншыя прадстаўнікі сямейства каціных: левы, леапарды, ягуары, тыгры, снежныя барсы, дымчатыя леапарды, гепарды і пумы. Жывёлы нярэдка робяць гэта ў стане спакою і калі яны адны: гэта свайго роду прафілактыка хвароб костак, мяркуюць даследчыкі.

Але гэта не можа быць адзінай прычынай муркання — як не існуе адзінай прычыны, чаму чалавек смяецца або плача. Задавальненне, просьба і заахвочванне таксама ляжаць у аснове кацінага муркання.

Заняткі па гісторыі з выкарыстаннем інтэрактыўных тэхналогій адбыліся ў ваенна-гістарычным комплексе «Мінскі ўмацаваны раён», што ў Дзяржынскім раёне. Сюды прыехалі навучэнцы Мінскага абласнога кадэцкага вучылішча, супрацоўнікі Беларускага дзяржаўнага архіва кінафотафонадакументаў, пісьменнікі.

Пра малавядомыя факты пачатку Другой сусветнай вайны расказалі ў дакладах старшы навуковы супрацоўнік Дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны Наталля Обухава, малодшы навуковы супрацоўнік Дар'я Лямбовіч, загадчыца аддзела Беларускага дзяржаўнага архіва кінафотафонадакументаў Таццяна Рахманько. Прадстаўнікі Мінскага абласнога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі Святлана Быкава і Уладзімір Цанунін пазнаёмілі са сваімі творамі і перадалі ў падарунак музею новыя кнігі.

Тэрыторыя комплексу «Мінскі ўмацаваны раён» уяўляе сабой маштабную музейную экспазіцыю з адноўленымі будынкамі перадваеннай заставы, мытні, акапамі, выстаўкай тагачаснай баявой тэхнікі. Усё гэта стала найлепшым фонам для праведзеных тут квэстаў «Заходняя граніца», «Зброя Перамогі», «Юны пагранічнік». Каб перанесціся на восем дзесяцігоддзяў назад, удзельнікам дастаткова было навесці свае смартфоны на QR-коды гульні.

Яўген ПЯСЕЦКІ,

Дзяржынскі раён

QR-КОД ГІСТОРЫІ

Наименование банка: ОАО «Банк БелВЭБ»

Юридический адрес ОАО «Банк БелВЭБ»: Республика Беларусь, 220004, г. Минск, пр-т Победителей, 29

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ на 30 июня 2019 г.

(в тысячах белорусских рублей)

	30.06.2019 (неаудировано)	31.12.2018
Активы		
Денежные средства и их эквиваленты	610 298	685 624
Драгоценные металлы	419	334
Производные финансовые активы	60	-
Средства в кредитных организациях	75 313	62 105
Кредиты клиентам	3 049 750	2 883 177
Инвестиционные ценные бумаги	523 669	556 286
Инвестиции в ассоциированные компании	3 645	4 029
Основные средства	117 452	120 383
Активы в форме права пользования	2 537	-
Нематериальные активы	42 096	44 376
Текущий актив по налогу на прибыль	1 413	2 327
Отложенные активы по налогу на прибыль	-	3 455
Прочие активы	36 934	39 652
Итого активы	4 463 586	4 401 748
Обязательства		
Средства кредитных организаций	1 224 465	1 300 240
Задолженность перед Национальным банком Республики Беларусь	20	22
Производные финансовые обязательства	337	-
Средства клиентов	2 292 893	2 192 704
Обязательства по аренде	2 546	-
Выпущенные долговые ценные бумаги	50 246	102 928
Текущие обязательства по налогу на прибыль	-	4 177
Отложенные обязательства по налогу на прибыль	16 860	319
Прочие обязательства и резервы	52 243	43 404
Субординированный кредит	211 794	220 461
Итого обязательства	3 851 404	3 864 255
Капитал		
Уставный капитал	473 057	473 057
Эмиссионный доход	458	458
Дополнительный капитал	5 485	5 485
Фонд переоценки зданий	12 643	12 746
Фонд переоценки ценных бумаг	(9 784)	10 926
Нераспределенная прибыль	130 323	34 821
Итого капитал, приходящийся на акционеров Банка	612 182	537 493
Неконтрольные доли участия	-	-
Итого капитал	612 182	537 493
Итого капитал и обязательства	4 463 586	4 401 748

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за период, закончившийся 30 июня 2019 г.

(в тысячах белорусских рублей)

	За 6 месяцев, закончившихся 30.06.2019 (неаудировано)	За 6 месяцев, закончившихся 30.06.2018 (неаудировано)
Процентные доходы		
Кредиты клиентам	123 379	130 553
Инвестиционные ценные бумаги	27 402	15 895
Средства в кредитных организациях	1 623	657
Финансовая аренда	32	21
	152 436	147 126
Процентные расходы		
Средства кредитных организаций	(22 867)	(21 348)
Средства клиентов	(33 219)	(31 565)
Субординированный кредит	(6 865)	(5 065)
Выпущенные долговые ценные бумаги	(2 440)	(389)
Договоры аренды	(31)	-
	(65 422)	(58 367)
Чистый процентный доход	87 014	88 759
Доходы по кредитным убыткам	25 449	6 655
Убыток от модификации кредитов	(1 152)	(10 838)
Чистый процентный доход после расходов по кредитным убыткам	111 311	84 576
Доходы по операциям с финансовыми инструментами, переоцениваемыми по справедливой стоимости через прибыль или убыток	32	-
Эффект первоначального признания активов, по которым начисляются проценты	(11 146)	(642)
Чистые комиссионные доходы	33 402	31 338
Чистые доходы / (расходы) по операциям в иностранной валюте		
- торговые операции	11 473	15 116
- операции с производными финансовыми инструментами	(1 638)	(28)
- переоценка валютных статей	8 167	(2 186)
Доля в чистом убытке ассоциированных компаний	(385)	(9)
Прочие доходы	43 669	17 150
Непроцентные доходы	83 574	60 739
Расходы на персонал	(36 361)	(31 955)
Амортизация	(11 356)	(11 767)
Налоги кроме налога на прибыль	(1 624)	(1 873)
Прочие операционные расходы	(28 476)	(30 034)
Прочие расходы от обесценения и создания прочих резервов	(1 631)	(2 645)
Непроцентные расходы	(79 448)	(78 274)
Прибыль до расходов по налогу на прибыль	115 437	67 041
Расходы по налогу на прибыль	(20 038)	(15 244)
Прибыль за отчетный период	95 399	51 797
Приходящаяся на		
- акционеров Банка	95 399	51 107
- неконтрольные доли участия	-	690

Председатель Правления банка В. С. Матюшевский
Главный бухгалтер И. И. Мерзлякова
19 августа 2019 г.

Бухгалтерская (финансовая) отчетность размещена на сайте www.belveb.by в разделе «О банке / Финансовые показатели деятельности банка / Квартальная финансовая отчетность / Квартальная финансовая отчетность по МСФО за 2019.

ОАО «Банк БелВЭБ». Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности от 21.12.2018 № 6. УНП 100010078.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гомельоблстрой» (продавец) в лице антикризисного управляющего в деле о банкротстве Н. М. Колеснева извещает о проведении 23 сентября 2019 года открытого повторного аукциона по продаже имущества со снижением начальной цены на 65 % в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, без учета НДС (20 %), бел. руб.	Шаг аукциона — 5 %, бел. руб.	Сумма задатка, без учета НДС (20 %), бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 321/С-1710 общей площадью 218,4 кв. м, назначение — здание специализированное для производства строительных материалов, наименование — одноэтажное кирпичное здание арматурного цеха. Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелевский р-н, г. Буда-Кошелево, ул. Техническая, 11/13, здание арматурного цеха. Капитальное строение с инв. № 321/С-1719 общей площадью 365,9 кв. м, назначение — здание специализированное для производства строительных материалов, наименование — одноэтажное кирпичное здание столярно-механического цеха с пристроенным сараем. Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелевский р-н, г. Буда-Кошелево, ул. Техническая, 11/10, здание столярно-механического цеха. Капитальное строение с инв. № 321/С-1712 общей площадью 518,0 кв. м, назначение — здание неустановленного назначения, наименование — одноэтажное кирпичное здание сборочного цеха. Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелевский р-н, г. Буда-Кошелево, ул. Техническая, 11/11, здание сборочного цеха. Капитальное строение с инв. № 321/С-1717 общей площадью 111,9 кв. м, назначение — здание нежилое, наименование — одноэтажное кирпичное здание бытового помещения. Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелевский р-н, г. Буда-Кошелево, ул. Техническая, 11/9, здание бытового помещения. Капитальное строение с инв. № 321/С-1721 общей площадью 316,1 кв. м, назначение — здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование — одноэтажное кирпичное здание лесопильного цеха. Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелевский р-н, г. Буда-Кошелево, ул. Техническая, 11/8, здание лесопильного цеха. Капитальное строение с инв. № 321/С-1715 общей площадью 16,4 кв. м, назначение — здание неустановленного назначения, наименование — одноэтажное кирпичное здание трансформаторной подстанции. Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелевский р-н, г. Буда-Кошелево, ул. Техническая, 11/14, здание трансформаторной подстанции. Капитальное строение с инв. № 321/С-8915 общей площадью 532,3 кв. м, назначение — здание неустановленного назначения, наименование — открытая бетонная кран-эстакада. Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелевский р-н, г. Буда-Кошелево, ул. Техническая, 11/12, здание открытой кран-эстакады. Подробный и полный перечень имущества по лоту № 1 опубликован в газете «Звязда» от 19.12.2018 г., № 2446 (28860)	76 825,70	3 841,29	7 682,57
2	Капитальное строение с инв. № 321/С-1714 общей площадью 459,8 кв. м, назначение — здание административно-хозяйственное, наименование — двухэтажное административное кирпичное здание. Составные части и принадлежности: двухэтажное административное кирпичное здание с крыльцом, двумя мощениями, фонтаном (водоемом). Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелевский р-н, г. Буда-Кошелево, ул. Техническая, 11. Капитальное строение с инв. № 321/С-1723 общей площадью 220,7 кв. м, назначение — здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранения, наименование — одноэтажное здание смешанной конструкции (блоки и металлическая сетка) материального склада. Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелевский р-н, г. Буда-Кошелево, ул. Техническая, 11/7, здание материального склада. Капитальное строение с инв. № 321/С-1716 общей площадью 245,3 кв. м, назначение — здание специализированное коммунального хозяйства, наименование — одноэтажное кирпичное здание материального склада с пристроенным навесом. Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелевский р-н, г. Буда-Кошелево, ул. Техническая, 11/6, здание материального склада. Канализационные сети (инв. № 982). Туя брабант в кол-ве 10 шт. (инв. № 112-121). Котел стальной твердотопливный бытовой КСТБ-50 (инв. № 127). Насос URS 32-120 (инв. № 881). Забор кирпичный (инв. № 986)	45 914,42	2 295,72	4 591,44
3	Здание навеса (инв. № 150а). Капитальное строение с инв. № 321/С-1932 общей площадью 103,7 кв. м, назначение — здание специализированное иного назначения, наименование — одноэтажное кирпичное здание материального склада. Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелевский р-н, г. Буда-Кошелево, ул. Техническая, 11/4, здание материального склада. Капитальное строение с инв. № 321/С-1711 общей площадью 1 052,1 кв. м, назначение — здание неустановленного назначения, наименование — одноэтажное железобетонное здание склада с гаражом. Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелевский р-н, г. Буда-Кошелево, ул. Техническая, 11/3, склад с гаражом. Капитальное строение с инв. № 321/С-1718 общей площадью 53,2 кв. м, назначение — здание специализированное коммунального хозяйства, наименование — одноэтажное кирпичное здание проходной с автосево-вой. Составные части и принадлежности: одноэтажное кирпичное здание проходной с автосево-вой, металлическими воротами, четырьмя заборами. Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелевский р-н, г. Буда-Кошелево, ул. Техническая, 11/1, здание проходной. Подробный и полный перечень имущества по лоту № 3 опубликован в газете «Звязда» от 19.12.2018 г., № 2446 (28860)	52 520,99	2 626,05	5 252,10
4	Капитальное строение с инв. № 321/С-1720 общей площадью 399,5 кв. м, назначение — здание специализированное автомобильного транспорта, наименование — одноэтажное кирпичное здание автогаража на 25 автомашин. Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелевский р-н, г. Буда-Кошелево, ул. Техническая, 11/2, здание гаража на 25 автомашин. Подробный и полный перечень имущества по лоту № 4 опубликован в газете «Звязда» от 19.12.2018 г., № 244 (28860)	20 746,59	1 037,33	2 074,66

Продавец: ОАО «Гомельоблстрой», г. Гомель, ул. Малайчука, 12. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.:** 8 (029) 185-37-18 — управляющий в деле о банкротстве Колеснев Николай Михайлович; 8 (044) 769-19-61, 8 (0232) 53-27-62 — по недвижимости Яроцкая Людмила Николаевна. **Шаг аукционных торгов — 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона. Для участия в аукционе необходимо:** 1). Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (ОАО «Гомельоблстрой»): BY73 BLBB 3012 0400 0516 9300 1001, в Головной ф-л по Гомельской области ОАО «Белинвестбанк», БИК BLBBVY2X, УНП 400051693, назначение платежа — задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления); 2). Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с **11 сентября 2019 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается **20 сентября 2019 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактному телефону Организатора торгов).** Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. **Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за 5 (пять) дней до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником (претендентом на покупку), объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %.** Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Продавцом** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **5 (пяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество, согласно договору купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** с момента его подписания и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части) и с Законом РБ от 13.07.2012 № 415-3 (ред. от 04.01.2014) «Об экономической несостоятельности (банкротстве)», ст.127—129. **Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 19.12.2018 г. № 244 (28860). Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов — www.gomeloblreklama.by, раздел «Аукционы» и www.bankrot.gov.by. Дополнительная информация по контактному телефону Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62**

ООО «Центр Белинвентаризация»

г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1

Раздел и установление порядка пользования земельным участком
Раздел и вычленение изолированных помещений из капитального строения
Пересчет долей в связи с изменением капитального строения

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ИМУЩЕСТВА ОАО НТК «АЛЕСЯ», тел. 8 (0232) 29 51 13

№ лота	Наименование объекта	Начальная стоимость лота, бел. руб. с НДС	Сумма задатка, бел. руб.
1	— Изолированное помещение площадью 26,6 кв. м, расположенное по адресу: г. Гомель, ул. Пенязькова, 59. Цель использования: для оказания услуг, для организации торговли непродовольственными товарами. Срок договора аренды 3 года, арендная плата в месяц 883,62 руб. с учетом НДС 20 %	220,90 руб.	44,18 руб.
Срок подачи заявления		По 10 октября 2019 г. в рабочие дни с 9.00 до 16.00 от даты опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1	
Дата, время и место проведения аукциона		12 октября 2019 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1	
Номер р/с для перечисления задатка		BY71BPSB30121783390109330000 в РД №300 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBYY2X, УНП 491323266. Получатель платежа: ООО «Центр Белинвентаризация».	
Условия продажи		Назначение платежа: задаток на участие в аукционе согласно извещению в газете «Звязда» от 11.09.2019 г. Шаг аукционных торгов — 10 %. Заключить договор аренды в течение 10 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Победитель возмещает затраты на организацию и проведение аукциона	

- Для участия в аукционе необходимо представить:**
- Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение о правах и обязанностях с ООО «Центр Белинвентаризация».
 - Заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка на расчетный счет организатора торгов.
 - Юридическим лицам — резидентом Республики Беларусь — копию документа, подтверждающего регистрацию юридического лица; представителю юридического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).
 - Юридическим лицам — нерезидентом Республики Беларусь — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе); представителю юридического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).
 - Индивидуальным предпринимателям — копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; представителю индивидуального предпринимателя — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).
 - Физическим лицам — представителю физического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя.
 - При подаче документов на участие в аукционе физические лица, представители физических и юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
 - Участник аукциона, выигравший торги, либо лицо, признанное покупателем, оплачивает стоимость затрат на организацию и проведение аукционных торгов Организатору аукционных торгов.
 - Аукцион проводится в соответствии с действующим законодательством и Положением ООО «Центр Белинвентаризация».

Дополнительная информация на сайте www.bti-gomel.by, по тел.: (0232) 75 06 62, (029) 341 15 45

Извещение о проведении аукциона ПОКОЛЮБИЧСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность, расположенных на территории Поколюбичского сельсовета

Кадастровый номер и адрес земельного участка, его размеры, целевое назначение, назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений	Начальная цена предмета аукциона	Затраты на организацию и проведение аукциона в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, подлежащие возмещению победителем аукциона	Размер задатка, срок и порядок его внесения, реквизиты расчетного счета
321084804101000086 строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома (земельный участок для размещения усадебной застройки (строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома) с объектами обслуживания) площадью 0,1500 га. Гомельская область, Гомельский район, Поколюбичский сельсовет, поселок Мостище, У-1	Водопровод имеется. Газопровод имеется. Необходимо установка опор линий электропередачи. Дорога – асфальтовое покрытие	6675,00 (шесть тысяч шестьсот семьдесят пять рублей 00 копеек)	Расходы в сумме 1640,81 (одна тысяча шестьсот сорок рублей 81 копейка) и расходы, связанные с опубликованием объявления	Задаток в сумме 667,50 (шестьсот шестьдесят семь рублей 50 копеек) на р/с BY82AKBB36414141300363100000 ф-ла 302 ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО АКBBBY21302, получатель — Поколюбичский сельский исполнительный комитет, код платежа — 04901

Аукцион проводится 2 октября 2019 года в 15.30 по адресу: г. Гомель, ул. Ильича, д. 51а, в административном здании Гомельского райисполкома (малый зал, 3-й этаж).

Заявления об участии в аукционе и прилагаемые к ним документы принимаются по адресу: Гомельский район, агрогородок Поколюбичи, ул. Ленина В. И., д. 133, 1-й этаж, каб. 1 с даты опубликования по 26.09.2019 с 8.30 до 17.00, обед — 13.00—14.00, выходные дни — суббота, воскресенье.

Условия участия в аукционе.

Для участия в аукционе гражданин (лично либо через своего представителя) в установленный в извещении о проведении аукциона срок подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастрового номера и адреса земельного участка, который предполагается получить в частную собственность по результатам аукциона, представляет документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка, а также заключает с Поколюбичским сельским исполнительным комитетом соглашение установленной формы.

Кроме того, в комиссию или организацию представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют документ, удостоверяющий личность.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию или организацию в указанные в извещении сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие задаток в размере, порядке и сроки, определенные в извещении о проведении аукциона, а также заключившие соглашение.

После получения необходимых документов от гражданина на участие в аукционе комиссия выдает ему билет участника аукциона с указанием даты регистрации заявления и номера, под которым он будет участвовать в аукционе. Данные о каждом участнике аукциона заносятся в книгу регистрации участников аукциона.

Участник аукциона имеет право до начала аукциона письменно отозвать заявление об участии в нем. Невявка участника аукциона на аукцион приравнивается к письменному отзыву заявления об участии в нем. При этом участнику аукциона в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона возвращается сумма внесенного им задатка.

Письменный отзыв заявления или невявка участника аукциона на аукцион регистрируется в книге регистрации участников аукциона.

Прием заявлений об участии в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленный комиссией или организацией день и час, но не ранее чем за 3 рабочих дня до даты проведения аукциона. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в комиссии или организации.

Сведения об участниках аукциона не подлежат разглашению. Перед началом аукциона его участники обязаны зарегистрироваться в комиссии и обменять билеты участников аукциона на аукционных номера, которые возвращаются в комиссию после окончания аукциона.

Победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона:

1. в течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся;

1.1. внести плату за право приобретения земельного участка в частную собственность;

1.2. возместить затраты на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документов, необходимых для его проведения, формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении этого участка;

2. в течение двух месяцев, но не позднее трех месяцев со дня утверждения протокола о результатах аукциона обратиться в Гомельский межгородской филиал республиканского унитарного предприятия «Гомельское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» за государственной регистрацией земельного участка, прав, ограничений (обременений) прав на него (г. Гомель, ул. Войкова, 87);

3. выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка.

Участникам предоставляется возможность осмотра земельного участка на местности с членами комиссии (по предварительному согласованию).

Справки по адресу: Гомельский район, агрогородок Поколюбичи, ул. Ленина В. И., 133, тел. 916-248, тел./факс 916-566

Извещение о проведении торгов по продаже предприятия как имущественного комплекса созданного на базе ОАО «Рыбный ряд»

Организатор торгов	ЧУП «Антикризисная перспектива» (213809, г. Бобруйск а/я 16, тел. +375 29 3105283)
Продавец	ОАО «Рыбный ряд» (УНП 700067281)
Форма, дата, время и место проведения торгов	Торги в форме аукциона 11.10.2019 года в 10.00 по адресу: г. Бобруйск, ул. К. Маркса, 259
Сведения о предмете торгов, порядок ознакомления с ним	Предприятие как имущественный комплекс с регистр. № 0001411 (созданном на базе ОАО «Рыбный ряд» (рыбоперерабатывающий цех)). Ознакомиться с предметом торгов можно в рабочие дни с 8.30 до 17.00 по тел. 8 029 3105283
Начальная цена предмета торгов	384 000,00 бел. руб. без НДС
Порядок проведения торгов	Сумма шага аукциона – 5 % от начальной цены каждого лота. Победителем торгов будет объявлено лицо, предложившее более высокую цену за предмет аукциона. В случае признания торгов несостоявшимися продажа предмета торгов единственному участнику, подавшему заявку на участие в торгах, либо единственному участнику, явившемуся для участия в них, при его согласии осуществляется по начальной цене, увеличенной на 5 %. Результаты торгов оформляются протоколом, который подписывается комиссией и победителем торгов в день проведения торгов. Договор купли-продажи подписывается в течение 10 рабочих дней с даты подписания протокола. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения в любое время, но не позднее чем за 5 рабочих дней до наступления даты их проведения
Размер, порядок и сроки внесения задатка	Сумма задатка для участия в торгах – 10 % от начальной стоимости каждого лота. Для участия в торгах необходимо в срок с 10.09.2019 до 12.00 10.10.2019 перечислить задаток по предмету торгов по следующим реквизитам: ОАО «Рыбный ряд», 213823, Могилевская область, г. Бобруйск, пер. Нахимова, 16, УНП 700067281, р/с BY43BLBB30120700067281001001 в ЦБУ № 831 ОАО «Белинвестбанк» г. Бобруйск, ул. Пушкина, 198, БИК BLBBBY2X
Место и сроки приема заявлений на участие в торгах и прилагаемых к ним документов	Условия приема заявлений на участие в торгах и прилагаемых к ним документов: заявление на участие принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.00 с 10.09.2019 до 12.00 10.10.2019. К заявлению прилагаются: платежный документ с отметкой банка о внесении задатка; копии документов, подтверждающих юр. полномочия участников торгов: для юридических лиц – копия свидетельства о госрегистрации, устава; для ИП – заверенная копия свидетельства о госрегистрации; для физических лиц – копия паспорта. Порядок приема заявлений на участие в торгах: заявления на участие в аукционе направляются лицами, желающими принять участие в аукционе, по адресу: 213823, Могилевская область, г. Бобруйск, ул. К. Маркса, 259. Копия направляется на эл. адрес: fintrix@tut.by. Заявления, поступившие после 12.00 10.10.2019 года, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации. Заявления на участие в аукционе подаются по форме согласно приложению № 3 к приказу Министерства экономики Республики Беларусь от 29.11.2010 №144. Участник аукциона и продавец (организатор торгов) заключают соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по продаже имущественного комплекса (Приложение № 5 к Методическим рекомендациям). Отказ участников аукциона от участия в нем: участник аукциона имеет право до начала аукциона письменно отозвать свое заявление на участие в нем. Невявка участника аукциона признается отказом от участия в аукционе. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается организатором повторных торгов в течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона. Возмещение затрат на организацию и проведение торгов: возмещение затрат на организацию и проведение аукциона производится победителем аукциона по фактическим затратам. В случае отказа или уклонения победителя аукциона от возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, результаты аукциона подлежат аннулированию, а внесенный им задаток возврату не подлежит. В случае признания торгов несостоявшимися в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником, возможна продажа предмета торгов этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов

ООО «Центр Белинвентаризация» г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1		Раздел и установление порядка пользования земельным участком Раздел и выделение изолированных помещений из капитального строения Пересчет долей в связи с изменением капитального строения	
Извещает о проведении повторного аукциона по продаже имущества ОАО «Гомельский радиозавод», тел. 8 (0232) 21 60 07			
№ лота	Наименование объекта	Начальная цена продажи лота, руб. с НДС	Сумма задатка, руб.
1	Станок горизонтально-расточной 2А622Ф4-1 с инв. № 1871, находящийся по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Объездная, 9	18 400,00	1 840,00
Срок и место подачи заявления		По 20 сентября 2019 г. в рабочие дни с 9.00 до 16.00 от даты опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1	
Дата, время и место проведения аукциона		23 сентября 2019 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1	
Номер р/с для перечисления задатка		BY71 BPSB 3012 1783 3901 0933 0000 в РД №300 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 491323266. Получатель платежа: ООО «Центр Белинвентаризация».	
Условия продажи		Назначение платежа: задаток на участие в аукционе согласно извещению в газете «Звезда» от 11.09.2019 г. Объекты продаются в собственность. Шаг аукционных торгов – 5 %, заключить договор купли-продажи в течение 20 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона, оплатить стоимость объекта согласно договору купли-продажи. Победитель возмещает затраты на организацию и проведение аукциона	
Дополнительная информация на сайте www.bti-gomel.by, по тел.: (0232) 75 06 62, (029) 341 15 45			

ЛОГОЙСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ (ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА) извещает о проведении 11 октября 2019 года открытого аукциона по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь (га)	Инженерная и транспортная инфраструктура	Начальная цена (бел. руб.)	Размер задатка (бел. руб.)	Затраты на организацию и проведение аукциона (бел. руб.)
1	г. Гостиловичи, пер. Полевой, У-1А, кадастровый номер 623284601601000329, целевое назначение земельного участка – для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания)	0,1490	Электрификация, газификация	13 000,00	1300,00	2168,71 + расходы за размещение объявления
2	г. Гостиловичи, ул. Рябиновая, 9, кадастровый номер 623284601601000335, целевое назначение земельного участка – для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания)	0,1003	Газификация	8 500,00	850,00	1844,83 + расходы за размещение объявления
3	г. Косино, пер. Школьный, 1Б, кадастровый номер 623284603201000359, целевое назначение земельного участка – для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания)	0,1500	Электрификация, водоснабжение, газификация	8 000,00	800,00	1831,57 + расходы за размещение объявления

Дата, время и место проведения аукциона: 11 октября 2019 в 10.00 по адресу: Логойский район, г. Логойск, ул. Тимчука, д. 6, Логойский сельский исполнительный комитет, контактные тел.: (801774) 28473, (8029) 1779511.

Прием документов, ознакомление с участком и документацией: ежедневно с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (кроме субботы и воскресенья) по 07.10.2019 включительно.

Для участия в аукционе необходимо:

- подать заявление об участии в аукционе в комиссию по организации и проведению аукционов;
- предоставить квитанцию об оплате суммы задатка;
- предоставить паспорт и копию его страниц, содержащих идентификационные сведения, либо нотариально удостоверенную доверенность;
- заключить соглашение с местным исполнительным комитетом.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с документацией и с земельными участками, выставляемыми на аукцион. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Задаток перечисляется на расчетный счет BY25AKBB36006191011030000000

БИК АКBB BY 2X, г. Минск, ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 600537220, код — 04901, получатель — Логойский сельский исполнительный комитет.

Условия: аукцион проводится при наличии двух и более участников. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона.

Затраты на строительство, в том числе проектирование объектов распределительной, инженерной и транспортной инфраструктуры к земельному участку, подлежат возмещению в порядке и случаях, предусмотренных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 01.04.2014 № 298 «Об утверждении Положения о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку» в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 07.02.2006 № 72 «О мерах по государственному регулированию отношений при размещении и организации строительства жилых домов, объектов инженерной, транспортной и социальной инфраструктуры»

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, **BELTORGI.BY**

Продавец: **ООО «БЕЛМЕТАЛЛ»** (УНП 100055010) 220075, г. Минск, пр-т Партизанский, 174, к. 301, тел./факс: +375 (17) 344-87-71. Повторные публичные торги в электронной форме будут проведены: **24 сентября 2019 г. 9.00—17.00** на электронной торговой площадке **BELTORGI.BY**

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. с НДС	Местонахождение
1	Грузовой самосвал «MAZ 555102 225», 2006 г. в.	7 200,00	г. Минск, пр-т Партизанский, 174
2	Прицеп бортовой «MAZ 837810 042», 2010 г. в.	5 640,00	
3	Полуприцеп МТМ — 93304, 1998 г. в.	2 640,00	г. Гродно, пер. Победы, 5
4	Кран автомобильный КС4561АМ (на шасси КрАЗ-250), 1989 г. в.	7 800,00	
5	Станок деревообрабатывающий БДК-202	35 064,00	г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 18/В
6	Станок деревообрабатывающий	252,00	
7	Мотобур SHTILL BT 121С	948,00	

Телефон для ознакомления +37529 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок по 23.09.2019 г. до 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте **BELTORGI.BY**; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, уплатить аукционный сбор, заключить договор купли-продажи. Извещение о ранее проведенных торгах опубликовано в газете «Звезда» от 13.08.2019 г.

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

ЯКІЯ СІДЭРАТЫ ЛЕПШ СЕЯЦЬ У ЦЯПЛІЦЫ ВОСЕННЮ

Калі ўбраныя плады і бацвінне, самы час праводзіць пасеў сідэратаў. Гэтая працэдура стане цудоўнай альтэрнатывай замене глебы ў цяпліцы або ўнясенню гною.

Сідэраты нельга сеяць пасля асноўных культур, якія належаць да таго ж сямейства, і наадварот.

Калі?

Сеяць можна:

- з канца жніўня і да пачатку кастрычніка, пасля збору ўраджаю;
- у лістападзе (пад зіму), у канцы дачнага сезона.

Ад тэрмінаў пасадкі сідэратаў восенню залежыць, ці наростаць яны неабходную зялёную масу. Пасеяныя ў пачатку верасня расліны паспеюць узьлісці да замаразкаў, іх можна будзе не скошваць і пакінуць на градках да новага сезона. А вось сідэраты, пасеяныя пад зіму, узьлісць ужо толькі вясной. Да цвіцення іх можна будзе скасіць і заладзіць у глебу, падрыхтаваўшы грунт да высаджвання расады. Гэта асабліва актуальна пры вырошчванні ранняспелых сартоў таматаў і агуркоў.

Як?

Сеяць сідэраты для паляпшэння глебы восенню трэба па правілах:

- спачатку выдаляюць пустазелле і перакопваюць градкі;
- старанна паліваюць месца пасеву;
- затым раскідаюць насенне ў адпаведнасці з інструкцыяй (калі высеіваць пад зіму, давядзецца сыпаць больш насення, бо частка яго можа не дажыць да вясны);
- пасля пасеву прыбіваюць грунт плоскім бокам рыдлёўкі;
- зверху ўсё можна прысыпаць невялікай колькасцю перагною.

Сідэраты лёгка размножваюцца насеннем і могуць ператварыцца ў пустазелле, таму калі да халадоў яны ў цяпліцы зацвітуць, трэба зрэзаць кветканосцы. У астатнім падрослыя расліны

зрэзаць не трэба, можна толькі трохі падкасіць. Да замаразкаў яны паспеюць цалкам атуліць глебу і, перагніваючы, будуць насычаць яе карыснымі мікраэлементамі.

Якія?

Можна сеяць бабовыя, крыжакветныя або злакавыя культуры з улікам тэрмінаў іх усходжасці. Лепш за ўсё сябе зарэкамендавалі ў якасці сідэратаў для цяпліцы гарчыца, авёс, жыта і фацэлія. Адзін від сідэратаў рэдка можа вырашыць усе праблемы за сезон, што збіраюцца, таму выкарыстоўвайце сумесі насення.

Гарчыца

Да першых халадоў гарчыца ў цяпліцы яшчэ паспее нарасціць зялёную масу і адначасова абароніць глебу ад шкоднай і пустазелля. Пасеяныя ў пачатку восені, яна не мае патрэбы ў закопанні ў глебу — досыць толькі злёгка яе падкасіць і пакінуць перагніваць. Можна пасеяць гарчыцу і пад зіму, каб атрымаць раннія ўсходы.

Авёс

Сапраўднае выратаванне для неўрадлівых глеб. Расліны насычаць яе азотам, фосфарам і каліем, разрыхляць і палепшаць паветраабмен. Авёс лёгка сеяць, ён хутка ўзыходзіць і не патрабуе адмысловага догляду. Яго надземная частка не вельмі вялікая, таму для атрымання лепшага выніку сідэраты высейваюць разам з вікай, гарохам або люцэрнай.

Каб да халадоў авёс нарасціў дастатковую колькасць зялёнай масы, сеяць яго лепш за ўсё ў пачатку-сярэдзіне верасня.

Жыта

Цэняць за непераборлівасць і высокую здольнасць абеззаражваць. Яго лепш за ўсё сеяць пад зіму. Але можна зрабіць гэта і адразу пасля ўборкі ўраджаю. Расліны наўрад ці паспеюць нарасціць досыць зялёнай масы, але ўжо сфарміруюць моцную каранёвую сістэму, якая разрыхліць глебу ў цяп-

ліцы і адпудзіць нематод. Жыта даволі агрэсіўнае і не любіць суседства з іншымі сідэратамі. Гэтая расліна выдатна душыць нават самае злоснае пустазелле. Сеяць жыта лепш радамі на глыбіню 3-4 см.

Фацэлія

Універсальны сідэрат, які вылучаецца непераборлівасцю, хуткім ростам і дэкаратыўнасцю. Расліна не баіцца ні засухі, ні холаду. Пасля яе любяць культуры будуць адчуваць сябе камфортна на градцы. Фацэлія адпуджае драцяніка, тлю і нематоду, прыгнятае рост грыбоў, якія выклікаюць фітафтору і каранёвую гнілату.

Пасеяць яе восенню можна пасля збору ўраджаю да сярэдзіны восені, каб надземная частка абараняла глебу ад холаду. Альбо можна правесці падзімовы пасеў — тады фацэлія ўздыдзе ранняй вясной, а вы зможаце з яе дапамогай падрыхтаваць глебу да высаджвання расады. Пры любым пасеве важна не сеяць насенне занадта глыбока ў глебу. Досыць раскідаць па паверхні і злёгка разрыхліць грунт граблямі.

Сідэраты для таматаў

Пасля таматаў варта высадзіць расліны, якія ачысцяць грунт ад фітафторы і насыцяць яго азотам. Найлепшы выбар — фацэлія, гарчыца і алейная рэдзька. Калі і налета вы зноў плануеце вырошчваць у цяпліцы таматы, засейце градкі жытам або люцэрнай, якія абеззаразяць глебу.

Сідэраты для агуркоў

Агуркі паглынаюць пажыўныя рэчывы з паверхневага пласта глебы, таму важна, каб ён быў урадлівы. Справіцца з гэтай задачай дапамогуць амаль любыя сідэраты: фацэлія, ячмень, авёс, гарох, віка, рапс і г. д. Пералічаныя сідэраты можна сеяць і летам у міхрадзі. Гэта прыкметна палепшыць смак зеляніны.

А вось жыта перад агуркамі сеяць непажадана. Па назіраннях, яно не толькі прыгнятае пустазелле — пасля яго і агуркі развіваюцца горш, чым звычайна.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	6.35	19.37	13.02
Віцебск —	6.23	19.28	13.05
Магілёў —	6.25	19.27	13.02
Гомель —	6.23	19.22	12.59
Гродна —	6.50	19.52	13.02
Брэст —	6.52	19.51	12.59

Месяц

Першая квадра
6 верасня.
Месяц у сузор'і
Вадаліва.

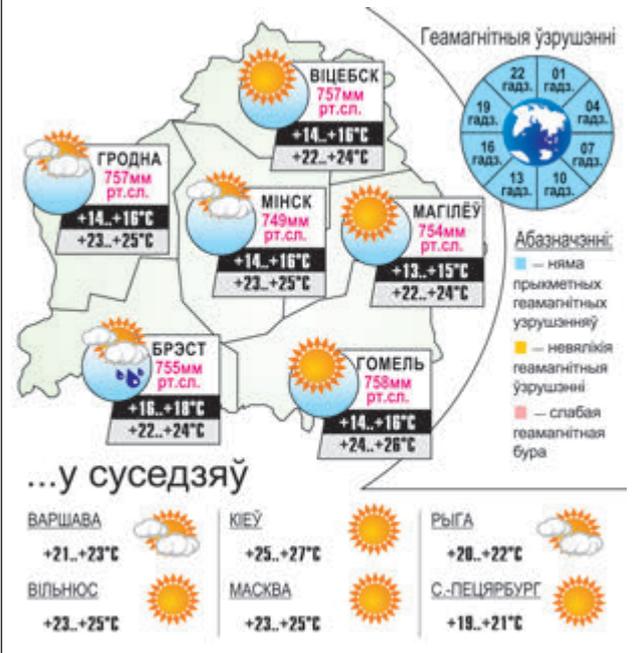
Імяніны

Пр. УСКНАВЕННЕ
ГАЛАВЫ ІААНА
ПРАДЦЕЧЫ. Івана, Ісака.
К. Прота, Пятра, Фелікса,
Яна, Яцка.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

11 ВЕРАСНЯ

1885 год — нарадзіўся Адам Сямёнавіч Славінскі, рэвалюцыянер, партыйны і дзяржаўны дзеяч БССР. У дні Кастрычніцкай рэвалюцыі ўдзельнік ліквідацыі контррэвалюцыйнага мяцяжу Керанскага—Краснова. Са студзеня 1918 года ў Мінску, удзельнічаў у фарміраванні рэвалюцыйных польскіх батальёнаў. У пачатку 1920-х гадоў арганізатар партызанскага руху ў Мінскай губерні. Пасля вызвалення рэспублікі ад польскай акупацыі — наркам земляробства БССР. У 1937 годзе арыштаваны і расстраляны. Рэабілітаваны ў 1955 годзе. Яго імем названа вуліца ў Мінску.

1900 год — нарадзіўся Іван Мікітавіч Русіянаў, удзельнік баёў на тэрыторыі Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, генерал-лейтэнант, Герой Савецкага Саюза. Пад яго камандаваннем 100-я стралковая дывізія ў чэрвені 1941 года на працягу трох сутак стойка абараняла Мінск на пазіцыях каля вёскі Астрашыцкі Гародок, адбіваючы атакі варажых танкаў, пераходзячы ў контратакі і адціскаючы праціўніка назад. Удзельнічаў у баях пад Смаленскам, Ельнінай, у Маскоўскай, Сталінградскай і Курскай бітвах, у вызваленні Украіны, Венгрыі, Аўстрыі. Да 1958 года служыў у Савецкай Арміі. Памёр у 1984 годзе. Яго імем названа вуліца ў Мінску.

1894 год — нарадзіўся Аляксандр Пятровіч Даўжэнка, украінскі савецкі кінарэжысёр і драматург, пісьменнік, заслужаны дзеяч мастацтваў Украіны, народны артыст РСФСР. Адзін з заснавальнікаў савецкай

кінематаграфіі, стваральнік кінаэпапей, якія расказвалі пра карэньныя зрухі эпохі: «Арсенал», «Зямля» і іншых. Лаўрэат Ленінскай і Дзяржаўнай прэміі СССР. Памёр у 1956 годзе.

1919 год — апублікавана пастанова наркамата асветы «Аб арганізацыі рабочых факультэтаў пры ўніверсітэтах».

Так з'явіліся рабфакі. Заканадаўчае афармленне сістэмы рабфакаў завяршыў дэкрэт СНК РСФСР «Аб рабочых факультэтах» ад 17 верасня 1920 года. На рабочыя факультэты прымаліся «рабочыя і сяляне ва ўзросце ад 18 гадоў, дэлегаваныя вытворчымі саюзамі, фабрычна-заводскімі камітэтамі, партыйнымі аддзелама працы ў вёсцы, валаснымі, павятовымі і губернскімі выканкамамі». Навучанне на дзённым аддзяленні рабочага факультэта было прыраўнана да работы на вытворчасці (тэрмін навучання залічваўся ў працоўны стаж); слухачы забяспечваліся дзяржаўнымі стыпендыямі. На дзённых рабфаках быў устаноўлены трохгадовы тэрмін навучання, на вячэрніх — чатырохгадовы. У канцы 1930-х гадоў дзякуючы развіццю сістэмы агульнай і спецыяльнай сярэдняй адукацыі ў СССР неабходнасць у рабфаках стала адпадаць, і яны былі скасаваны.

УСМІХНЕМСЯ

Праз 15 хвілін пасля таго, як жонка з'ехала з дому, накрычаўшы на мяне без асаблівай падставы, я крыкнуў у зачыненыя дзверы:
— Сама пайшла к чорту! Аказваецца, гэта так прыемна — быць дзёрзкім.

— Доктар, дзякуй вам вялікі! Тыя таблеткі, якія вы мне выпісалі, вельмі дапамаглі!
— Ну што ж, і такое бывае.

У жыцці трэба ставіць перад сабой рэальныя мэты: вось я хацеў атрымаць «аўтамат» і атрымаў аўтамат.
Былы студэнт Іваню.

Канчатковая перамога маркетынгу адбылася тады, калі фізру назвалі фітнесам.

canatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЬЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЬНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯУКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўдаюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;

e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 3125.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

10 верасня 2019 года.